

TRENER

broj 129
april 2026.
godina **XXX**

magazin udruženja košarkaških trenera

In memoriam

**Duško
Vujošević**

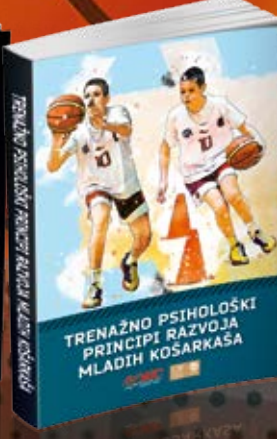
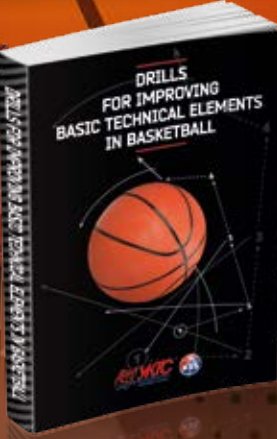
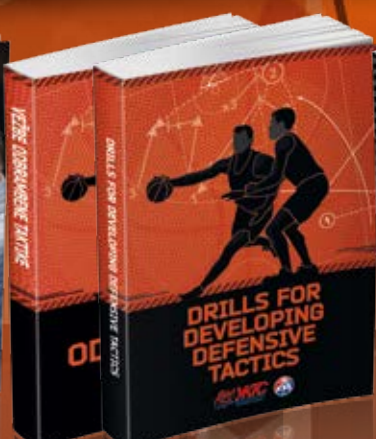
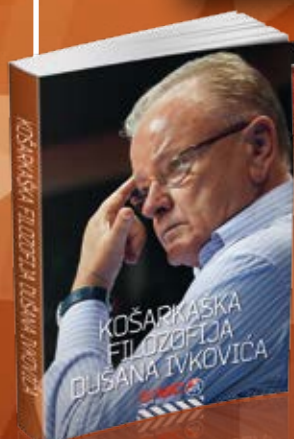
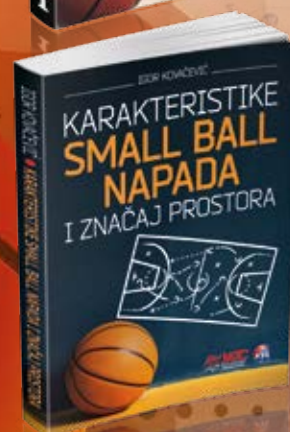
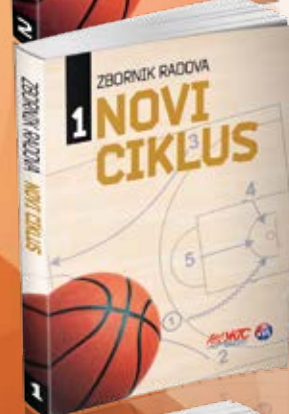
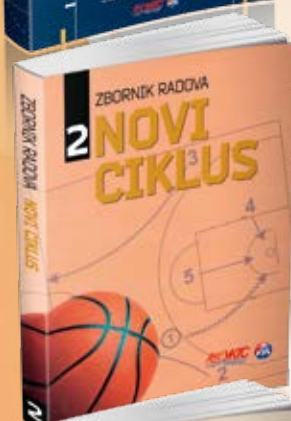
Zbogom naša legendo

NOVA KNJIGA U IZDANJU UKTS

ZNAČAJ PROSTORA U KOŠARCI

Igor Kovačević

ZBOGOM NAŠA LEGENDO

Bolno smo prihvatili saznanje da je UKTS, ostalo bez još jedne istinske košarkaške, trenerske i ljudske legende. Posle uporne borbe sa bolešću Dupko Vujošević je izgubio tu bitku. Njegov ispraćaj na poslednje putovanje, pokazao je čak i onima koji neprate košarku o kakvoj bveličini je reč. Tako dostojanstven i dirljiv ispraćaj, nikoga nije mogao ostaviti ravnodušnim. Naš legendari trener počiva na Novom groblju u Aleji zaslužnih ličnosti. Uz njegovu ožalošćenu porodicu kojoj je u potpunosti bio posvećen, na oproštaju od Duleta, po mnogim procenama, prisustvovalo je oko 20.000 ljudi. Prijatelji, igrači, poštovaoci, kolege i navijači njegovog Partizana. Kluba u kome je, pored ostalog, ušao u istoriju kao trener sa najviše osvojenih tofeja.

Neposredno, pre sahrane, povodom Duletovog odlaska, u Skupštini Grada održana je komemoracija, sasvim primerene Duletovom imenu i delu.

Njegov odlazak, naravno, pored nenadoknadivog gubitka, istovremeno je gubitak za košarkašku igru i posebno za Udruženje košarkaških trenera Srbije.

Naše udruženje, na ponos cele Srbije, može se, pred celim svetom ponositi svojim trenerskim legendama, jer svaki od naših besmrtnih trenerskih veličina, stekao je svetsku košarkašku slavu i svaki od njih ima svoju posebnu specifičnu težinu.

Naš legendarni Dule Vujošević, svojim znanjem, uspesima, posvećenošću košarki, zaista je bio POSEBAN.

Činjenica je, već kao mlad trener-početnik, skrenuo pažnju na sebe.

U rad sa timom i igračima donosio je nešto novo i kvalitetnije i tome je bio posvećen, bez zadrške, pa i onog mo-

menta kada ga je bolest i još po nešto, sve više odvajala od aktivnog rada.

Teško je izdvojiti u čemu je Dule bio posebno uspešan. Fanatično je radio na ličnom usavršavanju. Ne postoji iole značajniji pisac čije knjige Dule nije pročitao. Poput košarke, posvećenost umetnosti, nije postavljao granice za sve što je novo i kvalitetno. Pored ostalog postao je jedan od cenjenijih kolekcionara umetničkih slika i njegova kolekcija ima ozbiljan ugled u umetničkom svetu.

Dule je bio trener koji je voleo svoje igrače i nije sa njima radio samo na košarkaškom usavršavanju, već na sveukupnom vaspitanju i obrazovanju. To zaista niko tako uspešno nije radio, i to bez kompromisa. Paralelno je od svojih igrača pravio vrhunske profesionalce, unapređivao njihov talenat i činio ih je i dobrim ljudima. Znao je i hteo da pomogne, da se suprostavi i oprosti, da ima svoj stav, javno ga iznese, bez bojazni za posledice.

Uvek je imao razumevanje za aktivnosti u UKTS, jer je i na taj način doprinosa stručnom usavršavanju mlađih kolega.

Za sve ukupnu aktivnost, ovenčan je 2022, najvišim priznanjem koje se može steći u UKTS – Nagradom za životno delo „Slobodan Piva Ivković“.

Za naše udruženje je to ne samo najviše priznanje za jednog trenera, već i njegovo postavljanje na pijedestal BESMRRTNIH. Tako će Dule ostati sa nama kao primer, kao inspiracija, kao putokaz im kao neko od koga i dalje mogu učiti, i to ne samo oni koji će sesti na trenersku klupu, već kako dostojanstveno živeti, nepraviti kompromise sa nestručnim ljudima u košarki i iznad svega nepraviti kompromise kada su pravda i poštenje u pitanju. Dule nam, kao primer, ostaje u sećanjima kao vrhunski legendarni trener i dobar čovek. ●

Veliki Duško Vujošević

Vujošević je bio trener koji je radom, disciplinom i jasno definisanim principima izgradio prepoznatljiv sistem.

Vest o odlasku Duška Vujoševića duboko je odjeknula u košarkaškoj javnosti, ne samo u Srbiji već i širom Evrope. Njegov profesionalni put, rezultati i uticaj koji je ostvario ostavili su snažan trag u razvoju savremene košarke, prevazilazeći okvire jednog kluba, jedne države ili jedne generacije.

Vujošević je bio trener koji je radom, disciplinom i jasno definisanim principima izgradio prepoznatljiv sistem. Njegove ekipe odlikovali su taktička organizacija, mentalna čvrstina i visok nivo razumevanja igre. Posebno se isticao u radu s mladim igračima, koje nije oblikovao samo kao vrhunske sportiste već i kao ličnosti. Njegov pristup podrazumevao je celovit razvoj – od tehničko-taktičkog usavršavanja do formiranja karaktera, radnih navika i širih životnih vrednosti.

Jedan od najznačajnijih segmenata njegove karijere jeste upravo razvoj igrača. Tokom godina rada iz njegovog sistema izašao je veliki broj vrhunskih košarkaša i reprezentativaca – od Predraga Danilovića i Aleksandra Đorđevića do Nenada Krstića, Bogdana Bogdanovića i brojnih drugih imena koja su obeležila evropsku i svetsku košarku. Njegov doprinos razvoju talenata predstavlja trajnu vrednost koja nadilazi pojedinačne rezultate.

Na reprezentativnom planu Vujošević je ostvario značajne uspehe još u radu s mladim kategorijama. Kao selektor juniorske reprezentacije SFR Jugoslavije osvojio je Evropsko prvenstvo 1988. godine u Srbobranu,

dok je s generacijama koje su sledile nastavio kontinuitet rezultata na međunarodnoj sceni. Kao selektor seniorske reprezentacije Srbije i Crne Gore predvodio je tim do šestog mesta na Evropskom prvenstvu 2003. godine u Švedskoj. Kasnije je kao selektor Crne Gore izbio plasman na Evropsko prvenstvo 2011, dok je u periodu 2017-2018. vodio i reprezentaciju Bosne i Hercegovine.

Na klupskom planu ostvario je izuzetne rezultate, posebno s Partizanom, čiji je najtrofejniji trener u istoriji. S crno-belima je osvojio 12 titula nacionalnog šampionata, pet nacionalnih kupova i pet titula u regionalnoj ligi. Na evropskoj sceni ostvario je zapažene rezultate, uključujući osvajanje Kupa Radivoja Koraća 1989. godine, plasman na fajnal-for Evrolige 2010. i više značajnih sezona u evropskim takmičenjima. Njegov rad karakterisala je sposobnost da iz raspoloživih resursa izvuče maksimum, često gradeći konkurentne timove u uslovima ograničenih budžeta.

Tokom karijere vodio je veliki broj klubova u zemlji i inostranstvu, među kojima su OKK Beograd, Mladost Zemun, Partizan, Crvena zvezda, Budućnost, Radnički, kao i klubovi u Španiji, Italiji, Rusiji, Francuskoj i Rumuniji, čime je dodatno potvrdio svoj međunarodni trenerski ugled.

Vujošević je bio trener snažnog karaktera i jasnih stavova. Njegova razmišljanja često su prevazilazila granice sporta i doticala su se društvenih i vrednosnih pitanja. Doslednost, hrabrost i spremnost da brani svoje principe činili su sastavni deo njegovog profesionalnog i ličnog identiteta.

U trenerskom smislu, ostavio je iza sebe metodološki okvir i način razmišljanja koji ostaju relevantni i danas. Njegov pristup radu, fokus na detalju, kao i insistiranje na razumevanju igre, predstavljaju smernice koje će nastaviti da oblikuju generacije trenera i igrača.

Odlaskom Duška Vujošević košarka je izgubila jednog od svojih najuticajnijih i najautentičnijih stručnjaka. Ipak, njegov rad, principi i nasleđe nastaviće da žive zahvaljujući ljudima koje je stvarao i igri koju je oblikovao.

B. Manojlović

Informacija ne sme da bude zamena za rad i razmišljanje

U savremenoj košarci, u kojoj dominira brзина, rezultatski imperativ i sve veća dostupnost informacija, razmišljanja Duška Vujoševića ostaju snažan podsetnik na suštinu trenerskog posla. Njegov pristup bio je zasnovan na sistemu, kontinuitetu i razumevanju igre – bez prečica, bez improvizacije.

Ovaj intervju nije samo osvrt na jedan rezultat, već prikaz načina na koji je razmišljao o struci, igračima i procesu rada.

► **Kako posmatrate plasman u TOP 16 sa mladim timom, u kontekstu savremene Evrolige?**

– „Ulazak među 16 najboljih sa mladom ekipom je izuzetan uspeh. U konkurenciji timova koji nemaju ograničenja u budžetu i broju stranih igrača, i koji nisu opterećeni proizvodnjom igrača, to je rezultat koji ima posebnu težinu.”

Vujošević jasno ukazuje na razliku između timova koji kupuju rezultat i onih koji ga grade.

– „To nije došlo preko noći. To je rezultat rada, utakmica, iskustva koje se godinama skuplja.”

Za njega, uspeh nije bio cilj, već potvrda procesa koji traje.

- **Poruka za trenere:** Dugoročan razvoj može da bude konkurentan i na najvišem nivou – ali samo ako postoji kontinuitet.

► **Koji su ključni principi u izgradnji funkcionalnog tima?**

– „Svaki trener ima idealan tim koji zamišlja, ali mi pravimo najbolji mogući u datim okolnostima.”

– „Tim nije skup najboljih pojedinaca, već grupa ljudi koja najbolje funkcioniše.”

U njegovom sistemu, selekcija igrača bila je podređena funkciji, a ne reputaciji.

– „Najvažnije je da postoji balans između iskusnih i mladih. I da su to dobri momci.”

Time je jasno stavljao do znanja da karakter i kompatibilnost igrača direktno utiču na kvalitet tima.

- **Poruka za trenere:** Selekcija mora biti vođena funkcijom u timu, a ne individualnim kvalitetom van sistema.

► **Kako definišete razvoj mladog igrača u sistemu vrhunske košarke?**

– „Mladi igrači moraju da prođu proces – kroz rad, kroz utakmice, kroz uspehe i neuspehe.”

– „Ne može se preskakati razvoj.”

Vujošević razvoj ne posmatra kao linearni napredak, već kao proces koji uključuje greške, oscilacije i iskustvo.

– „Tu se nataložilo dosta rada i kvalitetnih utakmica. To daje rezultat.“

- **Poruka za trenere:** Igrač se razvija kroz opterećenje i odgovornost, ne kroz zaštitu od greške.

► **Kako ocenjujete uticaj spoljašnjih faktora na razvoj igrača?**

– „Danas se često stvara slika o igraču pre nego što on zaista postane to.“

– „To utiče na njegovu psihu i može da uspori razvoj.“

- **Poruka za trenere:** Trener mora da filtrira spoljne uticaje i štiti razvojni proces igrača.

► **Kako balansirati između čvrstine sistema i prilagođavanja situaciji?**

– „Trenner mora da zna kada da bude čvrst, a kada da se prilagodi.“

– „Kao u vodi – treba znati i plivati i prepustiti se.“

Ova metafora opisuje njegov pristup vođenju ekipe – kombinaciju discipline i adaptacije.

- **Poruka za trenere:** Fleksibilnost ima smisla samo ako postoji jasan sistem.

► **Kakav je odnos između informacije i razmišljanja u savremenom košarci?**

– „Informacija ne sme da bude zamena za rad i razmišljanje. Nekada smo imali manje informacija, ali smo više razmišljali.“

Vujošević pravi jasnu razliku između posedovanja podataka i njihovog razumevanja.

- **Poruka za trenere:** Analitika ima vrednost samo ako vodi ka boljem odlučivanju.

► **Koju ulogu imaju krizne utakmice u razvoju tima?**

– „Postoje utakmice koje se rešavaju na jednu loptu.“

– „Tu se vidi karakter.“

– „Najteže mi je bilo posle poraza od Huventuda, jer smo igrali u specifičnim okolnostima.“

Za njega, upravo takve utakmice daju najviše informacija o timu.

- **Poruka za trenere:** Karakter se ne gradi u lakim utakmicama, već u uslovima pritiska.

► **Kako posmatrate vrednovanje trenerskog rada?**

– „Svi su to veliki majstori svog posla. Ali oni koji imaju rezultate moraju da se najviše uvažavaju.“

Vujošević priznaje različite pristupe, ali jasno postavlja kriterijum.

- **Poruka za trenere:** Rezultat je osnov vrednovanja, ali uvek u kontekstu uslova rada.

► **Koje karakteristike cenite kod igrača?**

– „Cenim pametne igrače.“

Za njega, inteligencija u igri podrazumeva donošenje pravih odluka, razumevanje situacije i adaptaciju.

- **Poruka za trenere:** Razvijati kognitivni aspekt igre jednako kao i tehnički.

► **Kako posmatrate greške u trenažnom procesu?**

– „Greške su sastavni deo razvoja.“

– „Važno je analizirati ih i učiti iz njih.“

Greška je, u njegovom sistemu, bila deo metodologije, ne odstupanje od nje.

- **Poruka za trenere:** Bez analize greške nema napretka.

Priredio: **Strahinja Vasiljević,**
Generalni sekretar UKTS

● **Zaključak**

Razmišljanja Duška Vujoševića iz ovog intervjua predstavljaju jasnu trenersku platformu:

- Sistem kao osnova rada
- Razvoj kao dugoročan proces
- Tim kao funkcionalna celina
- Analiza kao ključ napretka

„Informacija je alat.
Razmišljanje je
ono što pravi
razliku.“

Ponos i borba do kraja

Neigranje NBA asova i pojedinih evroligaških igrača i manjak vremena za pripreme doneli ku uspone i padove u igri našeg tima. Nije tajna da reprezentacija Srbije spada u najugroženije selekcije u FIBA prozorima, s obzirom na broj reprezentativaca u NBA i Evroligi. Poznata je zabrana NBA lige, a evroligaški klubovi odlučuju po svojoj savesti da li da puste igrače da igraju za nacionalne timove u periodu od jeseni do leta.

Kada je krajem septembra prošle godine prihvatio ulogu selektora seniorske reprezentacije Srbije, Dušan Alimpijević je, naravno, dobro znao značaj te funkcije.

Temperamentni mladi stručnjak se hrabro uhvatio ukoštac s prvim velikim izazovom već na startu mandata i uspešno debitovao u kvalifikacijama za Svetski kup 2027. godine u Kataru. Prvi, novembarski FIBA kvalifikacioni prozor doneo je našoj selekciji dvostruki uspeh, pobeđe nad selekcijama Švajcarske i Bosne i Hercegovine, ali i neizbežne, nelogične poteškoće koje nose reprezentativna takmičenja tokom klupske sezone. Nažalost, u drugom prozoru plaćen je ceh zbog tih nepravednih okolnosti.

Neigranje NBA asova i pojedinih evroligaških igrača i manjak vremena za pripreme doneli ku uspone i padove u igri našeg tima. „Orlovi“ su novembarskim trijumfima stvorili dobru uvertiru za duele s Turcima, u Beogradu 27. februara i Istanbulu 2. marta, ali su oba puta poklekli protiv daleko kompletnijih Turaka.

Nije tajna da reprezentacija Srbije spada u najugroženije selekcije u FIBA prozorima, s obzirom na broj reprezentativaca u NBA i Evroligi. Poznata je zabrana NBA lige, a evroligaški klubovi odlučuju po svojoj savesti da li da puste igrače da igraju za nacionalne timove u periodu od jeseni do leta. Sve u svemu, u našoj selekciji izostali su Filip Petrušev, Marko Gudurić, Vasilije Micić, povređeni Nikola Milutinović, a Aleksa Avramović je odigrao samo revanš u Istanbulu.

Bilo je jasno koliko težak ispit čeka našu reprezentaciju, ali selektor Alimpijević se maksimalno trudio da u kratkom vremenskom roku izvuče maksimum iz postojećeg sastava. Otuda su se pre susreta s Turcima u Beogradu u njegovoj izjavi nazirali oprez i optimizam. Istakao

je da je način na koji su jesenas ostvareni trijumfi protiv Švajcarske i Bosne i Hercegovine znatno doprineo jačanju samopouzdanja.

– Do te dve pobeđe smo došli teško, ali, s druge strane, ne postoji bolji način da dodate do trijumfa kao u te dve utakmice. Prvi je ostvaren iz ogromnog minusa od 23 poena i zaista je dobro da se ekipa tako vrati u drugom poluvremenu. Takođe, mislim da je deo publike u Sarajevu prešao granice sportskog navijanja i to je još jedna stvar koja nas je sve dodatno motivisala. Naš čuveni srpski inat je malo više proradio, imam utisak da je to sve doprinelo da na kraju izgledamo kako smo izgledali. Ono što je mnogo važno jeste utisak da smo završili prozor s lepom, pozitivnom atmosferom. Način na koji smo dobili te dve utakmice je učinio da naše novo okupljanje bude s još pozitivnijom i lepšom emocijom – rekao je Alimpijević.

Srpski selektor je u najavi beogradskog susreta s Turcima naveo da će drugi reprezentativni prozor biti teži od prvog, zato što se igrao odmah posle završnice nacionalnih kupova.

– Igrači su u Kupu išli preko granice pražnjenja u odnosu na ligaške utakmice, evroligaške i one u Evrokupu ili FIBA Ligi šampiona. Domaći kup je ipak drugačije takmičenje, igraju se tri utakmice u tri-četiri dana, tako da su igrači u specifičnom fizičkom stanju. Dakle, imaćemo situaciju u kojoj će nam se četiri igrača priključiti dan pred našu prvu utakmicu s Turskom. U pitanju su Dobrić, Davidovac, Lakić i Kalinić. Pozivam navijače da ispunimo dvoranu „Aleksandar Nikolić“, da napravimo dobru atmosferu i nastavimo da gradimo kult reprezentacije Srbije, koji je već dosta dobro i stabilno izgrađen – apelovao je Alimpijević pred prvi okršaj sa turskom selekcijom.

Izrazio je zahvalnost svakom igraču koji se odazvao na poziv reprezentacije, dodao da je povratak Nikole Kalinića veoma značajan i pohvalio saradnju s domaćim klubovima.

– Srpski klubovi su nam, logično, najviše izlazili u susret. Imao sam razgovore sa Zvezdom i Partizanom, s obzirom na njihovo učešće u Evroligi. Oba kluba su nam stavila na raspolaganje reprezentativce koje smo tražili. Partizan je na našem spisku od 23 igrača imao dvojicu, Zvezda je takođe sve tražene igrače dala. Imamo zaista više nego korektnu saradnju s predsednicima, trenerima i sportskim sektorima oba kluba.

Nažalost, nacionalni tim Srbije nije uspeo da ostvari podvig protiv favorizovanih Turaka, poražen je u prepunoj beogradskoj dvorani „Aleksandar Nikolić“ u dramatičnoj završnici – 78:82 (13:22, 18:24, 23:11, 24:25). „Orlovi“ su imali neverovatnu energiju i hrabrost u drugom poluvremenu, ali ih sreća nije poslužila u finišu meča, a bilo je i problematičnih sudijskih odluka.

Ipak, selektor Alimpijević je korektno čestitao rivalu i dodao:

– Glavni problem je bio način na koji smo otvorili utakmicu. To je nešto što nismo hteli, a hteli smo da budemo brži, agresivniji. Posle toga smo imali utakmicu u

TEŽAK PUT DO MUNDOBASKETA

Strategu srpskog nacionalnog tima i njegovim izabranicima nastupajućeg leta predstojе nova, ozbiljna iskušēnja. Najpre revanš susreti sa selekcijama Švajcarske (u gostima 2. jula) i Bosne i Hercegovine (u Beogradu 6. jula). Zatim tri najbolje ekipe iz svake grupe idu u drugi krug kvalifikacija, a u toj fazi formiraće se nove četiri grupe sa po šest timova. Svi rezultati i bodovi osvojeni u prvoj fazi protiv timova koji su takođe prošli u drugu rundu prenose se dalje. Dakle, tri najbolja tima iz naše grupe će u budućoj J grupi, u drugom krugu, ukrstiti koplja s tri najbolje reprezentacije iz sadašnje grupe D, u kojoj su Italija, Island, Velika Britanija i Litvanija, a prozori će se odigrati u avgustu, novembru ove godine i u februaru dogodine. Na kraju drugog kruga evropskih kvalifikacija plasman na svetski kup izboriće po tri najbolja tima iz svake grupe, što znači da će Evropa imati 12 predstavnika na završnom takmičenju, Mundobasketu 2027.

- Imao sam razgovore sa Zvezdom i Partizanom, s obzirom na njihovo učešće u Evroligi. Oba kluba su nam stavila na raspolaganje reprezentativce koje smo tražili. Partizan je na našem spisku od 23 igrača imao dvojicu, Zvezda je takođe sve tražene igrače dala. Imamo zaista više nego korektnu saradnju s predsednicima, trenerima i sportskim sektorima oba kluba

PEŠIĆEVI KORISNI SAVETI

Strateg srpskog tima je potvrdio da je u stalnom kontaktu i s bivšim selektorom reprezentacije Srbije Svetislavom Pešićem i da mu mnogo znače Karijevi saveti. – S Pešićem sam bio u kontaktu i za vreme njegove selektorske funkcije iz nekih drugih razloga. To mi je bilo potrebno, naravno, zbog mog trenerskog posla. A naravno, pričali smo i kada je došlo moje selektorovanje na red, a i posle toga. Razgovaraćemo i u budućnosti, kad god bude neophodno. Od Pešića uvek dolaze dobri saveti, kvalitetni razgovori, kao i od svih naših vodećih trenera. Volim da razgovaram s našim velikim trenerima, uvek ima šta da se čuje pametno, mogu da vam prošire vidike, horizonte i na jednu i na drugu stranu. Mogu da vam otvore razmišljanja na možda neki potpuno neočekivan način – naveo je Alimpijević.

našim rukama. Vratili smo se na plus 1, pokazali karakter. Mislim da smo s timom s kojim smo raspolagali odigrali dobru utakmicu. Uspeli smo da zadržimo Turke na šest postignutih trojki, što je teško izvesti, jer su pre toga postizali 12 u proseku. Međutim, problem je što je svih šest trojki ubacio jedan igrač, Biberović. Trebalo je pametnije da igramo odbranu protiv njega. Ipak, ništa nije izgubljeno, u dobroj smo poziciji, otvorili smo kvalifikacije s dve pobeđe. Znali smo da će biti teško protiv Turske, probaćemo da vratimo brejk u Istanbulu.

Na temu odsustva igrača koji zbog klupskih obaveza nisu mogli da se odazovu, što kod rivala nije bio slučaj u tolikoj meri, selektor je dao slikovito objašnjenje:

– To je problematika o kojoj smo mnogoo pričali, a meni je gubljenje vremena da više govorim o tome. Imamo situaciju, na primer, da je Tarik Biberović dobio medicinski izveštaj da ima povredu ramena i da ne bi trebalo da igra. Njemu je turski savez rekao da dođe, da ga pogledaju i odluče. Posle prvog treninga je rekao da hoće da igra. Imate situaciju da je Čedi Osman doleteo u Beograd čarter letom oko jedan sat posle ponoći uoči utakmice. Obojica su igrala preko 30 minuta. S druge strane, nama jedan klub pošalje medicinski izveštaj o našem reprezentativcu i mi tu ne možemo ništa. Nemamo priliku ni da komuniciramo s njim. Prema tome, nema kukanja, tim koji imamo je najbolji. Srbija ima talenata, pobeđivaćemo, gubilo se protiv mnogo, mnogo manjih protivnika u prošlosti i dobijaćemo neke nove heroje, mlade ljude. To treba da bude naš stav.

Borbeni stručnjak je istakao da su naši momci odigrali dobru utakmicu, koliko je bilo dozvoljeno i koliko su mogli, ali nije želeo da izdvoji nijednog pojedinca.

– Turska je ozbiljan protivnik koji je minimalno iz-

menio sastav u odnosu na onaj sa Evrobasketa. Tada su igrali u finalu, izmaklo im je zlato, a u ovim kvalifikacijama im fale dva igrača iz NBA lige, ali ne i evroligaški asovi. Jasno je da je Bogoljub Marković ovom prilikom iskočio, a Lakić doneo energiju, ali moram da poštujem svakog čoveka koji se pojavio ovde. Živimo u takvom vremenu, imamo puno poštovanje prema svakom igraču koji se odazove da igra za Srbiju. Na kraju krajeva, vratiti se iz minusa protiv ovakvog protivnika sa ovim mladim ljudima, s novim rosterom, to je izuzetno dobra stvar. Šteta što je izmakla pobeđa, imali smo je u tom povratku.

REPREZENTACIJA POSEBNA EMOCIJA

Srpski selektor, koji već niz godina beleži vrhunske rezultate u turskim timovima, najpre u Bursi, zatim u Beşiktašu, napravio je paralelu između rada u klubu i reprezentaciji.

– Reprezentacija Srbije u košarci je prepoznatljiva. To je nešto što je i van okvira, naravno, evropske košarke, na svetskom nivou možda u top tri ili u top dve reprezentacije svih zemalja na svetu. Tako da kada ste na čelu selekcije Srbije, to je velika odgovornost i zbog imena koja su sedela na selektorskoj funkciji pre mene, a i zbog svih rezultata koje su naši asovi ostvarili u bogatoj istoriji. Rekao sam već više puta da je nastupanje za reprezentaciju Srbije potpuno drugačiji nivo svega. Nivo stresa, tenzije, sasvim je drugačija emocija. Ta emocija ne može da se meri sa onom koju osećate u klubu. Tako da je otvaranje prozora prošle jeseni bilo poprilično emotivno za sve ljude koji su se prvi put našli u sastavu selekcije Srbije, kako u stručnom štabu, tako i sa igračke strane. Naravno da je to donelo dodatne pozitivne tenzije unutar tima – objasnio je Alimpijević.

Za revanš u Istanbulu srpskoj selekciji se priključio Aleksa Avramović, dok se Nikola Kalinić, shodno dogovoru Saveza sa Zvezdom, vratio u klub zbog evroligaških obaveza, a umesto Filipa Barne stigao je i Nemanja Dangubić. Pred odlazak u Istanbul selektor je poručio da će „orlovi“ napasti pobjedu.

– Veliki ljudi su igrali za našu reprezentaciju, utkali su u nju karakter, koji mora da postoji i postojaće dokle god ona postoji. Ko god je selektor, prvi postulat je da moramo da se borimo i da ne odustajemo. U prvom susretu s Turcima na poluvremenu smo promenili odbranu i odreagovali timski zrelo na tu promenu, što nije jednostavno da se uradi u nekoliko minuta. Neke stvari su mogle da budu bolje. Imali smo učinak 9/23 za tri poena, većinom otvorenih šuteva, a moj utisak je da je protivnik realizovao svih šest preko ruke. Mogla je utakmica da ode u drugom pravcu. U ime boga, idemo da vratimo brejk u Istanbul!

Uz sav optimizam i ogroman motiv, ipak je izostao je podvig na Bosforu, „orlovi“ su zabeležili još jedan častan poraz od ekipe Ergina Atamana – 94:86 (28:21, 20:23, 28:19, 18:23).

– Čestitke timu Turske, federaciji, Atamanu na ove dve pobjede. Pre svega, moram da kažem da sam ponosan na igrače, stručni štab, šta smo sve uradili u ove dve utakmice. Odbili smo da se predamo, igrali smo do samog kraja, svim srcem, karakterom. Ono što je važno jeste da smo se borili s jakom Turskom, sa 22 ofanzivna skoka. Ponovo smo loše šutirali za tri poena, s takvim procentom šuta ne možete da pobedite protivnika poput Turske. Generalno, uzevši sve u obzir, ponosan sam kako smo igrali i kako smo se fokusirali samo na košarku. Turska je u ovom momentu najbolji tim u FIBA prozorima, oni igraju sa osam igrača s poslednjeg Evrobasketa. Imali su i Biberovića, to je devet sjajnih igrača, a mi samo dva igrača sa Evrobasketa, pri čemu je u prvom meču igrao jedan. Hvala svima koji dolaze da predstavljaju Srbiju u ovim prozorima, ponosni smo na našu bazu. Idemo dalje – poručio je Dušan Alimpijević, selektor reprezentacije Srbije. ●

Nina Spasojević

JOKIĆ NAS PRATI SRCEM

Svakako da ljubitelji košarke u Srbiji priželjkuju plasman naše reprezentacije na svetski kup i da maštaju o uspehu s Nikolom Jokićem u sastavu. Selektor Alimpijević je otkrio da ima sjajan odnos s Jokićem, i privatni i profesionalan.

– Imamo odnos koji je iznad toga trener-igrač. Nikola i ja se znamo još iz vremena kada je došao na određene probe u Vojvodinu. Tada nije izgledao da će biti najbolji igrač u istoriji srpske košarke, ali ono što nas možda više zbližava nego sve ostalo jesu zajednički prijatelji. Nikola gleda snimke utakmica reprezentacije i, naravno, uživo kada igramo u odgovarajuće vreme. Zaista smo u redovnom kontaktu o svemu što se dešava i njemu i reprezentaciji. Vrlo je uključen, prati sve šta se dešava. Čuli smo se posle prvih kvalifikacionih utakmica, znao je svaki detalj, interesovalo ga je sve, zašto je bilo na ovaj ili onaj način. Prilično emotivno, srcem gleda i prati reprezentaciju – naglasio je Alimpijević.

– Veliki ljudi su igrali za našu reprezentaciju, utkali su u nju karakter, koji mora da postoji i postojaće dokle god ona postoji. Ko god je selektor, prvi postulat je da moramo da se borimo i da ne odustajemo

– Pre svega, moram da kažem da sam ponosan na igrače, stručni štab, šta smo sve uradili u ove dve utakmice. Odbili smo da se predamo, igrali smo do samog kraja, svim srcem, karakterom. Hvala svima koji dolaze da predstavljaju Srbiju u ovim prozorima, ponosni smo na našu bazu. Idemo dalje

Više angažovanja, manje dečjih bolesti

- Prvi ciklus je više nego uspešno završen, kroz pretkvalifikacije smo prošli bez poraza iako je bilo veoma malo vremena za uigravanje, pripremu i taktičke detalje. U ovom delu smo mnogo dobili na izgradnji međusobnih odnosa i te nove priče koja je počela s tim kvalifikacijama

KAKO DO EVROBASKETA?

Srbija je bila među 17 timova koji su uspešno prošli prvu rundu kvalifikacija za Evropsko prvenstvo 2027. Sve njih je u nastavku dočekalo sedam timova koji su igrali kvalifikacione turnire za predstojeće Svetsko prvenstvo: Češka, Francuska, Nemačka, Mađarska, Italija, Španija i Turska. Te 24 ekipe žreb je zatim podelio u šest grupa. Čekaju nas prozori u novembru 2026. i februaru 2027. Plasman na Evropsko prvenstvo 2027. obezbeđuje po dve prvoplasirane reprezentacije iz svake od šest novoformiranih grupa. Kvalifikacije, naravno van konkurencije, igraju i domaćini Evropskog prvenstva: Belgija, Finska, Litvanija i Švedska, koji će svoje utakmice igrati u okviru H grupe, paralelno sa svim ostalim ekipama.

Ženska seniorska reprezentacija Srbije bez poraza je završila prvi ciklus kvalifikacija za Evropsko prvenstvo 2027. Ostvarila prvi cilj – nastavlja kvalifikacije. U međuvremenu je dobila i rivale u drugoj rundi, onoj koja će odrediti koje će selekcije dogodine u Belgiji, Finskoj, Litvaniji i Švedskoj igrati za titulu najbolje ekipe Starog kontinenta.

To je bilo najvažnije. To je ono što je naš tim dobio. Sve to na početku neke nove priče, s novim selektorom za kormilom... Zato su utakmice protiv Portugala i Islanda za selektora Pavlovića imale i poseban značaj, uz taj rezultatski, naravno. I – šta su mu pokazale, pitali smo mladog stručnjaka.

Priču za magazin Trener Pavlović je počeo – iz početka.

– Prvi ciklus je više nego uspešno završen, kroz pretkvalifikacije smo prošli bez poraza iako je bilo veoma malo vremena za uigravanje, pripremu i taktičke detalje. U ovom delu smo mnogo dobili na izgradnji međusobnih odnosa i te nove priče koja je počela s tim kvalifikacijama. Suštinski, jasnije ideje kako bi to sve trebalo da izgleda za sada smo samo zagrebali po površini, jer nije bilo vremena.

Uostalom...

– Meni je bilo bitno da tokom tih mini-okupljanja pokušam da sagledam kvalitet i vidim neku širu sliku kako bi trebalo sve da izgleda u budućnosti i na šta bi trebalo da obratimo pažnju – dodao je selektor Pavlović.

Naglašavajući da je sve otežavalo to što ekipa tokom FIBA prozora u novembru i martu, iz različitih razloga, nije bila kompletna, Pavlović je nastavio priču.

– Iako nismo bili u prilici da budemo u punom sastavu, nikako ne smemo da isključimo igračiće koje su tada ili bile povređene, ili bile u Americi. Svakako imamo jasnu ideju kako bi trebalo da izgledamo. Ali od ideje do realizacije dugačak je put. Posebno u vezi s tim ko će biti u prilici da se odazove za naredna okupljanja. Voleo bih da možemo da isključimo povrede, ali to se nikada ne zna i ne možemo da planiramo mnogo unapred.

Srbija ovog leta neće učestvovati na Svetskom prvenstvu, ali to ne znači da se ovog leta naše dame neće okupiti. Plan je da se krajem leta organizuju mini-pripreme, otkrio je selektor.

Za avgust je planirano okupljanje, da probamo da dovedemo sve igračiće. Videćemo da li ćemo uspeti. Da li će nam se, recimo, Jovana Nogić i Anđela Dugalić, koje su na trening kampovima u WNBA, priključiti. Ali trebalo bi da sve budu tu. Naravno da već

pratimo i naredne protivnike. Naravno, plan igre i dublje analize se planiraju za avgust.

U kvalifikacijama za Evropsko prvenstvo, koje će 2027. godine biti održano u Belgiji, Finskoj, Litvaniji i Švedskoj, naše košarkašice biće u L grupi, zajedno sa selekcijama Grčke, Slovačke i Holandije. Na prvi pogled – Srbija i Grčka su favoriti za odlazak u završnicu Evrobasketa.

– Moglo bi se tako okarakterisati – dodao je Pavlović.

Iako je svestan kvaliteta svog tima, mladi stručnjak je istovremeno i vrlo oprezan. S dosta poštovanja pričao je o rivalima u nastavku kvalifikacija za Evropsko prvenstvo 2027.

– Grčka mi je poznata, neće biti lako protiv tog tima. Dobro je što prvi meč protiv njih igramo kod kuće. Ma da, malo je otežavajuća okolnost što zatim igramo dve utakmice na strani. Međutim, to dalje znači da ćemo onda dve u nizu igrati pred našim navijačima.

Dalje...

– Slovačka, ali pre svega, Holandija su blage nepoznanice. Ima nekoliko igračica koje poznajem, o ostalima se rade analize, pomno se prate i spremaju da bismo u avgustu videli šta je to što nam je potrebno da bismo ostvarili veliki cilj i plasirali se na Evropsko prvenstvo.

Kao što je i sam priznao, prihvata ulogu favorita u grupi, istovremeno i podvlači...

– Niko od nas ne voli da govori unapred. Bez obzira na to što smo i u prvom krugu kvalifikacija bili blagi favoriti u grupi, bili smo svesni težine protivnika. A sada posebno moramo da razumemo da je ovo neka potpuno druga priča, viši nivo, da je potrebno mnogo više angažovanja, mnogo manje onih dečjih bolesti kojih je bilo mnogo u prvoj fazi. Ako to ne uradimo, imaćemo jako veliki problem bez obzira na to protiv koga da igramo. Naravno, imamo i mi naše prednosti i naše kvalitete, znamo kako da nametnemo ritam koji, pre svega, nama odgovara, kako da sakrijemo mane... I onda će i kvalitet doći do izražaja.

Selektor u vezi s jednim nema ni najmanju dilemu...

– Ne sumnjam da ćemo se spremirati kako treba. Više nego pozitivno razmišljam o tome. Ipak, treba biti svestan da je do prve utakmice veoma dug vremenski period, čitavih pet meseci. Zato se pre svega nadam da će nas povrede zaobići, što je preduslov dobrog rada, i da potpuno spremni dočekamo početak kvalifikacija.

Krajem sezone uspeši Anđele Dugalić su punili novinske stupce. Devojka koja je s nepunih 18 godina prvi put došla „pod zastavu“ ovog aprila je u dresu UCLA postala šampionka NCAA, zatim je s visoke, devete pozicije draftovana. Njen budući klub biće WNBA ligaš Vašington Mistiks. Dugalićeva nije bila tu u prethodna dva prozora, ali je i sama više puta rekla da je u kontaktu sa selektorom Pavlovićem, kao i da se raduje novim okupljanjima reprezentacije.

– U kontaktu sam sa svima, s njom nešto češće u poslednje vreme, jer sam joj uglavnom čestitao na svim tim uspesima – dodao je Pavlović uz osmeh.

Istakavši da mu je veoma drago zbog svega što je Dugalićeva postigla ove sezone, selektor je dodao:

– Velika je stvar za nju jer vidi plodove svog rada. Istovremeno je važno i za druge, vidi se ekspanzija koledž košarke, što je veoma zanimljiva priča, iako će nama otežavati posao.

U dobrom raspoloženju, priču je zaključio rečima...

– Anđela je, pre svega, pokazala da je porasla kao igračica. UCLA, iako nije bio favorit pre turnira, uspeo je da napravi veliki, istorijski rezultat. A jedna od naših igračica je bila među najzaslužnijima što se to dogodilo. I njoj će to mnogo značiti na polju samopouzdanja pred novi korak u karijeri – poručio je selektor ženske seniorske reprezentacije Miloš Pavlović. ●

Biljana Kostreš

JEDNA PROMENA U MLAĐIM ŽENSKIM SELEKCIJAMA

Predstojećeg leta sve ženske mlađe selekcije Srbije ponovo će se takmičiti na evropskim prvenstvima u A divizionima.

Mladi tim – devojke do 20 godina – predvođen Milošem Pavlovićem, ekspresno se vratio u društvo najboljih. Ovog leta upravo mlade dame otvaraju sezonu, i to na šampionatu Evrope u Litvaniji (Alitus i Klaipeda) od 4. do 12. jula, gde će im protivnici biti Italija, Poljska i Island. Kako seniorke nemaju obaveze ovog leta, mladi tim će opet predvoditi selektor Pavlović.

Juniorski tim – devojke do 18 godina – i ovog leta će voditi Miljana Musović. U pripremi za predstojeće Evropsko prvenstvo (1-9. avgust) u Stokholmu U18 selekcija Srbije je učestvovala na turniru u Manhajmu, gde je u konkurenciji Japana, Italije i Nemačke završila na drugoj poziciji.

Na prestojem Evrobasketu juniorke Srbije očekuju dueli sa selekcijama Poljske, Letonije i Hrvatske.

Jedina promena u odnosu na prošlo leto desila se za kormilom kadetkinja. Tim Srbije uzrasta do 16 godina poveren je iskusnom treneru Draganu Vukoviću.

Evropsko prvenstvo se igra od 14. do 22. avgusta u Piteštiju (Rumunija), a protivnici Srbije u A grupi biće Francuska, Hrvatska i Rumunija.

U svim selekcijama imamo potencijal za seniorski tim

- Iza nas je burno leto što se tiče mladih selekcija, ali i seniorske reprezentacije. Vrlo je važno što smo bili konkurentni na svim takmičenjima, od U16, U18, U19 i U20, na evropskim i svetskim prvenstvima. Ono što je isto jako bitno jeste da smo nastavili taj kontinuitet.

Evropska košarka ubrzano se menja, a razvoj mladih igrača postaje jedna od ključnih tačaka razdvajanja stabilnih i sistemski uređenih košarkaških sredina od onih koje zaostaju. U tom kontekstu, Košarkaški savez Srbije u prethodnom periodu uradio je mnogo, prošao je kroz niz aktivnosti, a poseban akcenat je stavljen na rad s mladim selekcijama.

Tako uloga ljudi koji vode taj proces postaje presudna. Jedan od njih je Nenad Krstić, potpredsednik Košarkaškog saveza Srbije zadužen za rad s mladim kategorijama, nekadašnji reprezentativac s bogatom igračkom karijerom, koji sada svoje iskustvo usmerava ka razvoju novih generacija srpske košarke.

U razgovoru za magazin Trener Krstić govori o prethodnom periodu, rezultatima, organizaciji rada i izazovima koji stoje pred srpskom košarkom, kao i o izboru selektora na kojima je budućnost.

- Iza nas je burno leto što se tiče mladih selekcija, ali i seniorske reprezentacije. Vrlo je važno što smo bili konkurentni na svim takmičenjima, od U16, U18, U19 i U20, na evropskim i svetskim prvenstvima. Ono što je isto jako bitno jeste da smo nastavili taj kontinuitet. Ostvarili smo plasman ove godine na U17 Svetsko prvenstvo, što je jako bitno, i važno

SARADNJA SA UKTS-om

Krstić ističe saradnju sa Udruženjem košarkaških trenera Srbije kao ključnu:

- Sa Udruženjem trenera uvek sam imao vrhunsku saradnju. I oslanjam se na Udruženje trenera, muški sektor treba, sa mnom ili bez mene, da se oslanja na Udruženje trenera, jer mi treba usko da sarađujemo.

- Raduje me što sada imamo plejadu mladih trenera u Evropi, dalje, počevši od Dušana Alimpijevića. Čitava generacija. Što nije bio baš slučaj prethodnih godina u ovoj meri. Ono što me raduje je što ovi mladi, neafirmisani treneri nekako gledaju svoju šansu kroz to. Oni gledaju sada Alimpijevića. On je svojim radom i posvećenošću došao na taj nivo. I ne preskače korake.

- Udruženje trenera kao organizacija radi sjajan posao. Stvarno radi sjajan posao. Kad god imam dilemu, savetujem se s njima. Radili smo i neke klinike zajedno. Ideja je da u budućnosti radimo što više tih klinika. I tako bi trebalo uvek da bude.

je da budemo prisutni na svim takmičenjima – počinje priču Krstić i dodaje:

– Mislim da imamo dobre generacije. Prošlo leto je moglo da bude i za nijansu bolje. Seniorska reprezentacija, nažalost, nije napravila uspeh koji smo svi mi očekivali, ali to je košarka, to je sport. Ne možeš nikad da računaš da je nešto zagarantovano.

– Ono što je dobro jeste da smo se brzo pregrupisali, postavili novog selektora, ušli brzo i ambiciozno u novi kvalifikacioni ciklus. Zadovoljan sam što se tiče rada Saveza i funkcionisanja na finansijskom planu. To nije moj deo, ali moram da napomenem – mislim da funkcionišemo nikad bolje. Kada smo se vratili u Savez, zatekli smo neka stanja koja nisu bila baš sjajna, međutim, uz velike napore, pre svega predsednika Saveza Nebojše Čovića, uspeali smo da obezbedimo maksimalne uslove svim selekcijama.

Kadetska košarkaška reprezentacija Srbije (U16) osvojila je zlatnu medalju na Evropskom prvenstvu u Tbilisiju (Gruzija) u avgustu 2025. godine, pobedivši Litvaniju u finalu rezultatom 99:86. Ovo je prva titula za Srbiju u ovom uzrastu od 2007. godine, a ekipu je predvodio selektor Stevan Mijović. Ono što je važno je da smo bili konkurentni u svim kategorijama, smatra Krstić.

– Nismo više zemlja koja smo bili pre 20 ili 30 godina. I baza igrača se smanjila, to je činjenica. Ono što je jednako važno jeste da se pojavila ta generacija igrača koja ima potencijal da u nekom trenutku neko od njih bude i seniorski reprezentativac. Ali ne bih samo tu generaciju apostrofirao. Imali smo jako talentovanu U19 selekciju koja je godinu pre toga igrala u finalu. Malo je falilo da osvoji juniorsko prvenstvo, ali nisu uspeali, desile su se neke povrede, neki otkazi igrača zbog kalendara takmičenja. Imali smo i četvrto mesto, što je sjajan rezultat. Dobro je da u svim selekcijama imamo potencijal igrača za seniorski tim.

Krstić ističe ono najbitnije:

– Tu smo, prisutni smo. Stvaramo igrače. Oni se, pre svega, stvaraju u klubovima, razvijaju se u klubovima, a mi smo tu da ih nadogradimo i da dobiju reprezentativno iskustvo. I, naravno, pravimo selekciju. U svim selekcijama imamo potencijal za seniorsku reprezentaciju, to sam siguran. Kako vreme bude odmicalo, neko će iskočiti. Generalno, zadovoljan sam. Uvek može bolje, ali sam zadovoljan. A ono što me jako raduje jeste ono što tek sledi.

● Promena selektora

Košarkaše očekuje vruće leto. Upravni odbor Košarkaškog saveza Srbije je na redovnoj, 21. sednici, održanoj u hotelu „Kraun plaza“ u Beogradu imenovao trenere U16, U17, U18 i U20 muških reprezentativnih selekcija. Na predlog potpredsednika za mušku košarku KSS Nenada Krstića, za trenera U20 reprezentacije imenovan je Nemanja Jovanović.

Juniorsku U18 reprezentaciju vodi Saša Ocočkić, U17 mušku selekciju na Svetskom prvenstvu predvodiće Stevan Mijović. Trener kadetske U16 reprezentacije sada je Branko Milisavljević.

Krstić iz svog ugla objašnjava kako je došlo do izbora:

– Pre svega, došlo je do promene selektora seniorske reprezentacije. Samom tom promenom

DUŠKO VUJOŠEVIĆ JE OTIŠAO U LEGENDU

otvorila se mogućnost da se novi selektor uključi u rad mlađih selekcija, da pomogne svojim ogromnim iskustvom i znanjem. Ideja koja je ostala kao sistemsko rešenje jeste da jedan od pomoćnika seniorske reprezentacije vodi mladu reprezentaciju.

– Ove godine to je Nemanja Jovanović, koji je već treću sezonu pomoćnik na UCLA. Jedan razlog sam naveo – povezanost sa seniorskim timom, a drugi je to što odlično poznaje NCAA sistem. Imamo sve veću bazu igrača tamo. On je jako bitan šraf u našem sistemu. Već sada imamo vrlo pozitivne reakcije igrača koji su u SAD.

– To su igrači rođeni 2006. i 2007. godine. Imamo već četiri-pet sigurnih kandidata koji su igrali prošle godine, a verovatno i više. To je bio logičan izbor i mislim da smo tu inovativni u Evropi. Ne znam da li iko ima ovakav pristup za mladu reprezentaciju. Imamo jak stručni štab. To je jedan ozbiljan sistem i odnosi se na sve reprezentativne selekcije.

Potom objašnjava izbor Saše Ocočkića.

– Selekcija U-18, to je godište koje prošle godine nije imalo takmičenje. Hteli smo da postavimo iskusnog, ali ambicioznog trenera – Sašu Ocočkića. Ima i igrački pedigree i dobro razume šta igračima treba. Radi s tim uzrastom u klubu, što je jako važno. Dugo smo razmišljali i odlučili da to bude on. Već se vidi ozbiljnost u radu. Imamo velike planove za tu selekciju, jer je generacija veoma talentovana.

– Kod U17 se ništa nije menjalo i neće. Mijović nastavlja kontinuitet. Momci su napredovali, pratimo ih maksimalno. To je generaciju u koju mi ulažemo. Smatram da imaju ozbiljan kvalitet.

● U16 - Branko Milisavljević

– Sa U16 smo uradili slično kao prošle godine. Iz razvojnog programa smo ubacili trenere koji su vodili tu generaciju od 12-13 godina pa do prve takmičarske. Takođe, tu je i Branko Milisavljević. U16 je uvek osetljivo godište, tražili smo trenera koji radi s tim godištem. Milisavljević ima i igrački i trenerski kvalitet, radi s mlađima i vodi Partizanovu školu košarke. Partizan je u poslednje vreme napravio iskorak u radu s mlađima. Prepoznali smo to i smatramo da je on pravo rešenje.

– Nažalost, ovo je jako tužna vest. Dule... Dule me je mnogo zadužio, pre svega kao igrača. U radu s njim sam napredovao najviše. Prosto, imao sam tu sreću, stvarno mislim da sam imao sreću što je Dule bio tu. Prvih godina povratka u Partizan radio sam s njim. On je bio tada i te kako motivisan za razvoj mladih igrača. – Poklanjali su se minuti u tim nekim godinama, pre svega meni. Ne u smislu da nisam zaslužio treningom, nego kvalitetom, nisam još došao na taj nivo. Ali imao sam stvarno tu sreću da me je trenirao. Nije bio klasičan trener. Jako mi je žao što je prerano otišao, a otišao je u legendu. Tolike godine mučio se i ostao je žal što je prerano otišao, a i prerano završio kao trener. Bolest je učinila svoje. Nažalost, neki ljudi tako prerano odu, ali odu u legendu. Žao mi je, ali uvek ćemo ga se sećati.

NIKOLA JOKIĆ I PUT KA TITULI

– Kada god pričam o Jokiću, pričam sa ogromnim poštovanjem. On već godinama igra na MVP nivou i vodi Denver konstantno. Videlo se da je posle ol-star pauze dodatno podigao formu. Svi mu želimo titulu, zaslužuje je i mislim da imaju šansu.

- Što se tiče mlađih selekcija, tu imamo četiri takmičenja, kao što sam naveo, i isto tako će biti poprilično zgusnut raspored sa svim tim takmičenjima. Važno je da budemo konkurentni u svim takmičenjima i nadam se da ćemo da napravimo jedan korak više. Do nas, do Saveza, do trenera i do igrača je da damo maksimum i da pokušamo da napravimo jedan korak više

- Već sada vidimo pozitivne stvari na treninzima. Nisam iznenađen, verovao sam u njegove kvalitete, i kao trenera i kao čoveka. Biće teško, jer je to najosetljiviji uzrast, ali imamo dobar stručni štab. U suštini, sistemski smo uradili mnogo stvari. Iz razvojnog pogona smo povukli trenere, razvijamo ih, a iz seniorske reprezentacije spuštamo znanje ka mlađima. Pravimo konekciju kroz sve selekcije, i U17 i U18.

● Očekivanja od reprezentativnih selekcija

Period koji sledi važan je za svaku od reprezentativnih kategorija. A možda i najveći izazov očekuje A tim, koji se bori za odlazak na Svetsko prvenstvo.

- Očekuje nas jako zanimljivo leto, pre svega zato što ovog leta, počevši od seniorske reprezentacije, imamo dva mnogo važna prozora, možda i krucijalna, to je taj julski prozor i avgustovski. Već posle te četiri utakmice možda će se znati neke stvari što se tiče plasmana na Svetsko prvenstvo. Očekujem da budemo u najjačem mogućem sastavu, videćemo. Naravno, zavisi i od kalendara, i od povreda, nadam se da će nas to zaobići.

- Što se tiče mlađih selekcija, tu imamo četiri takmičenja, kao što sam naveo, i isto tako će biti poprilično zgusnut raspored sa svim tim takmičenjima. Za U18 nam je kvalifikaciono, imamo U17 Svetsko prvenstvo, kod U20 će biti interesantno videti ko će moći tu da igra. Važno je da budemo konkurentni u svim takmičenjima i nadam se da ćemo da napravimo jedan korak više. Do nas, do Saveza, do trenera i do igrača je da damo maksimum i da pokušamo da napravimo jedan korak više. Da probamo da uzmemo neku medalju, da stvaramo igrače za seniorsku reprezentaciju i da se plasiramo na to Svetsko prvenstvo.

● Komunikacija kao ključ uspešnog sistema

Krstić ističe da je jedan od faktora uspeha, na svim nivoima, dobra komunikacija s klubovima. Navodi primer seniorskog tima.

- Dušan Alimpijević, a i mi kao Savez, uradili smo dosta u smislu komunikacije a klubovima. Kad pričam o Zvezdi i Partizanu, nismo imali nijedan problem, nikada, a pogotovo sada imamo odličnu komunikaciju sa svim našim klubovima. Kada kažem komunikaciju, mislim na sve selekcije, sve je transparentno. Ali naši glavni igrači igraju van Srbije i to jeste problem.

- Turska reprezentacija je primer. Većina njihovih igrača igra u njihovoj ligi, koja je jedna od jačih u Evropi, top pet, i to je njihova prednost. Njihova liga je pod kontrolom Saveza, što takođe pokreće dosta stvari.

● Mladi košarkaši i NCAA

Veliki broj srpskih košarkaša nastupa u NCAA ligi. Krstić iz svog ugla objašnjava na koji način Savez komunicira s njima.

- Moramo da budemo prisutni, da osluškujemo i da se ponašamo kao neka vrsta ambasade za te igrače, da im ponudimo podršku. Uzdamo se u to da probudimo kod njih želju i motivaciju. Teško je boriti se s tim kad mladi igrač dobije veliki ugovor u NCAA. Imamo stalnu komunikaciju i pratimo ih. Ideja je da im se još više približimo, da ih obilazimo i da ne gubimo kontakt.

- Ima dosta igrača našeg porekla tamo i trudimo se da nikog ne ispustimo. Zovemo ih na kontrolne treninge, ali to je logistički zahtevno. Fokus nam je i ovde i u regionu, da pratimo razvoj igrača i da ih okupljamo kroz razne programe. Razvojni program do 15 godina funkcionise jako dobro i kroz njega je prošlo 80-90 odsto reprezentativaca. ●

Saša Grujović

Branko Milisavljević, selektor U16 reprezentacije Srbije

Na predlog Nenada Krstića, potpredsednika KSS-a za mušku košarku, za selektora U16 odabran je Branko Milisavljević. Kadetima Srbije poveren je stručnjak koji već ima dubok rad s mladim kategorijama i iskustvo u razvoju igrača kroz klupski sistem. Milisavljević preuzima U16 selekciju u trenutku kada se od najmlađih reprezentativnih selekcija traže i rezultat i formiranje igrača.

– Pripadam generaciji koja je rasla i pratila šta znači kult reprezentacije. Od Atine i svih onih utakmica. Predstavljati svoju zemlju je za mene osećaj dužnosti i odgovornosti. Kao pedagog, konkretno gledam da razvi-

jam ne samo košarkaške već i druge sposobnosti igrača. Smatram da u svakom smislu treba biti svestan toga i o tome često razgovaram sa svojim kolegama.

– Jednostavno, sama činjenica da predstavljaš Srbiju i svoju zemlju nosi posebnu težinu, bez obzira na to u kom sastavu igraš i bez obzira na to kakav je roster. Bilo da je u pitanju generacija talentovanih igrača, manje talentovana ili neka druga, uvek postoje odgovornost i dužnost da predstaviš svoju zemlju i svoju porodicu na najbolji mogući način. Znamo koga predstavljamo i svesni smo za koga igramo. Igrači to znaju od prvog treninga.

Stevan Mijović, selektor U17 reprezentacije Srbije

Posle istorijskog rezultata, U17 selekcija ulazi u novi ciklus sa istim stručnim vođstvom i visokim očekivanjima na Svetskom prvenstvu. Mijović ističe kontinuitet rada, poverenje i izazove koji dolaze nakon velikog uspeha.

– Viši nivo je sada U17. Ja sam to priželjkivao i mislim da je na neki način bilo i očekivano, posebno posle prošlogodišnjeg zaista neverovatnog rezultata. Mislim da ni mi ni sama deca još nismo u potpunosti svesni koliki smo uspeh tada ostvarili, ali sada nastavljamo dalje. Drago mi je što ostajem s tom generacijom i što nastavljamo naš put. Sada nas očekuje Svetsko prvenstvo u U17 uzrastu. Takođe mi je važno da predsednik Nebojša Čović i potpredsednik Nenad Krstić imaju poverenje u mene. Nadam se da će i dalje biti podjednako uspešna saradnja.

– Sve vreme smo bili u komunikaciji s Nenadom i sa

igračima, bez prekida. I u periodu kada nije bilo takmičenja, kontakt nije prestajao – razgovarali smo, analizirali i pravili planove za ovo leto.

– Iskreno, pritisak uvek postoji, ali on je pre svega stvar koju sami sebi namećemo. Svi želimo najbolji mogući rezultat i sve što radimo, radimo s tom dozom pozitivnog pritiska. Prošle godine smo, u neku ruku, bili otpisani, niko nas nije ozbiljno posmatrao. Sada je situacija potpuno drugačija.

– Sada će nas svi mnogo ozbiljnije shvatati i na isti način se pripremati za nas. To je novi izazov, jer u sportu nema minulog rada – stalno se mora iznova dokazivati. Mislim da i igrači to dobro razumeju. S njima sam u stalnom kontaktu, svi su motivisani i s nestrpljenjem čekaju početak. To je generacija koja ima karakter i verujem da će to pokazati i ovog leta.

Saša Ocokoljić, selektor U18 reprezentacije Srbije

Saša Ocokoljić preuzima U18 reprezentaciju Srbije u novom takmičarskom ciklusu koji donosi velika očekivanja i odgovornost vođenja talentovane generacije.

– Što se tiče mog izbora na mesto selektora U18 reprezentacije, sigurno velika čast, ali i odgovornost koju ta pozicija nosi. Zahvalio bih ljudima iz KSS-a na poverenju i nadam se da ću opravdati poverenje koje mi je ukazano.

– Što se tiče plana za leto i Evropsko prvenstvo, koje je od 25. jula do 2. avgusta u Italiji, sa pripremama krećemo 22. juna na Divčibarama, a u planu je odigravanje prijateljskih utakmica i odlazak na dva turnira pre prvenstva.

– Nadamo se da će se svi igrači odazvati i biti zdravi na

početku priprema, da bismo mogli što bolje da se spremimo i predstavljamo Srbiju na najbolji mogući način. Saradnja s gospodinom Krstićem i ljudima iz KSS-a funkcioniše na najvišem nivou, u dnevnom smo kontaktu vezano za praćenje igrača i organizaciju svega vezanog za reprezentaciju U18.

– Saradnja i komunikacija između relevantnih ljudi iz Saveza i svih selektora je izuzetno bitna i sigurno od najvećeg značaja za praćenje i razvoj igrača u svim selekcijama.

– Postoji jako dobra koordinacija u svakom smislu, posebno u trenerskom, gde je gospodin Dušan Alimpijević kao selektor A tima uvek maksimalno otvoren i dostupan za svakog trenera mladih selekcija.

Nemanja Jovanović, selektor U20 reprezentacije Srbije

Jedan od ključnih novih ljudi u sistemu mladih selekcija je Nemanja Jovanović, koji preuzima reprezentaciju U20 s jasnim fokusom na razvoj igrača i njihovo približavanje seniorskom nivou. Poseban akcenat stavlja na povezanost sa NCAA sistemom i praćenje srpskih košarkaša u Americi.

– U ovom slučaju, oni su meni dali to poverenje i srećan sam i uzbuđen zbog rada sa ovom generacijom i zbog sprovođenja tog sistema koji postoji kod Dušana Alimpijevića u A reprezentaciji. Meni ta uloga odgovara jer sam tu i pratim to godišnje. U koledž košarci ima oko 70 naših momaka. Pored mene, tu je i Ognjen Stranjina iz Vičita Stejta, koji takođe dosta prati naše momke ovde.

– Ciljevi tih mladih kategorija treba da budu usmereni ka pravljenju igrača za A reprezentaciju. Naravno, ako u okviru razvoja nekog igrača mogu da se osvajaju medalje usput, to bi bilo idealno. Ali mislim da je prva stvar i cilj svake reprezentacije, i U16, i U18, i u U20, da se nastavi razvojni put momaka koji u budućnosti mogu da pomognu A reprezentaciji. Cilj je da se identifikuju igrači koji mogu da pomognu u budućnosti i da se pomogne njihov dalji razvoj. Imamo primer Nikole Džepine, koji nije igrao za reprezentaciju do prošle godine. Prošle godine je igrao sjajno za tu U19 reprezentaciju. Sada ove godine će ponovo biti tu. ●

Dominacija Crvene zvezde se nastavlja

Kao što znamo, Kup je takmičenje gde i dalje, kao u neka sada već davna vremena, navijači dva naša najveća kluba mogu ravnopravno da popune tribine hale i to nekada predstavlja bezbedonosni rizik. Ovoga puta rizika nije bilo, iz prostog razloga što finale nisu ni igrali Zvezda i Partizan

Takmičenja na svim frontovima su uveliko u toku. Još se naš najuspešniji predstavnik u Evroligi Crvena zvezda Meridianbet bori za što veći uspeh ove sezone u nikad jačem evropskom takmičenju. Slede ABA liga i KLS, gde ćemo gledati najbolje klubove iz naše zemlje, ali jedno veliko takmičenje je završeno.

Kup Radivoja Koraća je ponovo igran u Nišu, gradu koji se praktično svojom organizacijom i čestim domaćinstvom pretplatio da ugosti najbolje u ovom važnom i prvom takmičenju u kome se ekipe bore za trofej kada počne sezona. Bilo je ideja, predloga da se promeni domaćin Kupa, Novi Sad je to već radio, Beograd je uvek aktuelan, ali odluka je bila da je Niš opet najpogodniji za održavanje ovog takmičenja. Sve se već zna, ekipe su se navikle, grad se navikao. Hala Čair je uvek spremna, iako je bilo godina kada je atmosfera bila uzavrela, a prostor nedovoljno veliki da stanu svi i da se spreče eventualni sukobi na tribinama. Kao što znamo, Kup je takmičenje gde i dalje, kao u neka sada već davna vremena, navijači dva naša najveća kluba mogu ravnopravno da popune tribine hale i to nekada predstavlja bezbedonosni rizik. Ovoga puta rizika nije bilo, iz prostog razloga što finale nisu ni igrali Zvezda i Partizan.

Košarkaši Zvezde su najpre pobedom protiv Borca 93:77, a zatim i protiv Spartaka 86:69 stigli do finala, gde ih je čekala ekipa Mege, koja je u polufinalu savladala Partizan. Po onome što je u toj utakmici prikazala, sasvim zaslužno. Ali snage za još jedan podvig nije imala

pa su košarkaši Zvezde šesti put zaredom osvojili Žučkovu levicu. Na kraju 106:84 za Zvezdu.

Niko pre Zvezde nije šest puta zaredom osvajao Kup naše zemlje. Pet puta zaredom su to uradili košarkaši Partizana i to je bio tada rekord. Zvezda sada ima 12 titula u Kupu, a Partizan jednu više, 13.

Ono što je važno je da je svaki osvojen Kup, prvi u sezoni, snažan podstrek svakoj ekipi koja želi da i nastavak bude u tom stilu. Doduše, baš Zvezdi se prošle sezone dogodilo da posle osvojenog Kupa ekipa bude u silaznoj formi i da se na kraju ne završi onako kako su to sami planirali, ali osvajanje Kupa Radivoja Koraća jeste snažan podstrek za dalji rad i borbu za što bolji plasman u ostalim takmičenjima u kojima se ekipa nadmeće.

Ove sezone košarkaši Zvezde su osvojili svoj prvi trofej, opet u Nišu, pa ostaje da se vidi kako će ova sezona izgledati na kraju, kada se podvuče crta posle svih takmičenja u kojima učestvuju košarkaši Zvezde.

Saša Obradović, trener Crvene zvezde posle meča je izjavio:

– Obično treba da zahvalim svim ljudima koji su mi pomagali da budem trener svoje Zvezde, pre svega. Pošto sam u već nekoliko zemalja osvojio kup, ipak je ovo najbolja, najsjajnija medalja, jer je s mojom Zvezdom ostvarena. Hvala mojim pomoćnicima, Mlađi je rođen dan, sad je dobar momenat. Hvala i ovoj fenomenalnoj publici na izvanrednoj podršci, bili su naš šesti igrač. Pored svega, pored ovog jako napornog rasporeda utakmica, izdržali smo i ovde. Fizički je zahtevno i naporno.

Naravno, sve čestitke svima koji su bili ovde prisutni i koji nas podržavaju. Hteo bih da čestitam Megi na velikom uspehu i ulasku u finale, mislim da su napravili sjajan uspeh. Ovo što se vidi kod ovih mladih igrača je da Vule Avdalović radi fenomenalan posao. Ove medalje budu i prođu, a jedna stvar ostane, a to je kad te neko poštuje i ceni. To su lepe reči koje sam čuo od njega, to ima veći značaj od bilo koje medalje. Njemu želim sve najbolje, poseduje veliki talenat i kao igrač ga je imao. Ubeđen sam da će da materijalizuje to u budućnosti još više.

Što se ostalih nagrada i priznanja tiče, KSS je organizatoru Kupa, Gradu Nišu, dodelio plaketu, koju je generalni sekretar KSS Mićo Radanović uručio zameniku gradonačelnika Luki Gaševiću.

Plaketu predstavniku suorganizatora Kupa Gojku Džakoviću, predsedniku RKSIS, takođe je uručio Mićo Radanović.

Najbolji strelac finalne utakmice bio je prvotimac Zvezde Džordan Nvora sa 29 poena. Nagradu mu je uručio predsednik RKSIS Gojko Džaković. Nagradu za najboljeg strelca finala i plaketu generalnog sponzora kompanije „Mocart“ dodelila je Nena Vasić, predstavnik kompanije „Mocart“.

MVP finala Kupa bio je takođe igrač Zvezde Džordan Nvora sa indeksom korisnosti 32. Nagradu mu je uručio potpredsednik KSS za finansije i marketing Filip Suntuturlić. Nagradu za najboljeg igrača finala i plaketu generalnog sponzora kompanije „Mocart“ dodelila je Nena Vasić, predstavnik kompanije „Mocart“.

Srebrne medalje košarkašima Mege Superbet dodelili su zamenik gradonačelnika Luka Gašević i generalni sekretar KSS Mićo Radanović. Plaketu generalnog sponzora kompanije „Mocart“, koju je dodelila Nena Va-

sić, predstavnik kompanije „Mocart“, primio je kapiten Mege Bogoljub Marković.

Zlatne medalje košarkašima Crvene zvezde delili su potpredsednik za finansije i marketing Filip Suntuturlić i generalni sekretar KSS Mićo Radanović. Plaketu generalnog sponzora kompanije „Mocart“, koju je dodelila Nena Vasić, predstavnik kompanije „Mocart“, primio je kapiten Zvezde Ognjen Dobrić.

Pehar u trajno vlasništvo kapitenu crveno-belih Ognjenu Dobriću dodelio je predsednik KSS dr Nebojša Čović, baš kao i veliki prelazni pehar Žučkovu levicu. ●

Božidar Manojlović

POBEDNICI

Takmičenja u nacionalnom kupu se igraju od 1959, kada je Beograd bio prvi domaćin i na kome je pobedila ekipa KK Ljubljana. Ali ovoga puta nećemo ići tako daleko u prošlost, već ćemo se podsetiti osvajača Kupa otkada on nosi ime ime Radivoja Koraća, jednog od najboljih evropskih košarkaša svih vremena. Kup Radivoja Koraća je inače nekada bio međunarodno takmičenje, vrlo cenjeno. Od sezone 2002/03. takmičenje u nacionalnom kupu nosi ime Radivoja Koraća. Od 2013. godine pobednik nacionalnog kupa dobija repliku originalnog trofeja, koji se od 1972. do 2002. godine dodeljivao pobedniku međunarodnog takmičenja. Time je realizovana ideja Košarkaškog saveza Srbije, koju su podržali čelnici FIBA Evropa, da Žučkova levica nastavi da postoji kao srpski kup. Te 2003. u Nišu Kup Radivoja Koraća osvojila je ekipa FMP Železnik. Naredni dobitnici, sve do danas, bili su:

2004. Crvena zvezda	2012. Partizan	2020. Partizan
2005. Refleks	2013. Crvena zvezda	2021. Crvena zvezda
2006. Crvena zvezda	2014. Crvena zvezda	2022. Crvena zvezda
2007. FMP Železnik	2015. Crvena zvezda	2023. Crvena zvezda
2008. Partizan	2016. Mega	2024. Crvena zvezda
2009. Partizan	2017. Crvena zvezda	2025. Crvena zvezda
2010. Partizan	2018. Partizan	2026. Crvena zvezda
2011. Partizan	2019. Partizan	

Minimum minimuma – tri kluba u Evropi

– Svima je jasno o čemu govorim sve ovo vreme. Zemlja Srbija mora da ima bar tri kluba u međunarodnim takmičenjima. Ne dva. Jedan bi trebalo da igra Evroligu, dva Evrokup. To je jasno kao dan. Tu je početak i kraj – jasna je nekadašnja selektorka Srbije

Marina Maljković to nikada ne radi. Priznala je i sama. Ali pred treći meč finalne serije prvenstva Srbije, uradila je... Što je bio njen način da sezonom 2022/23, kada je uz trofeje u Turskoj s Fenerbahçeom osvojila i Evroligu, „poveže” sa ovom nedavno završenom, u kojoj je s košarkašicama Crvene zvezde osvojila duplu krunu u Srbiji.

– U to ime, kao nekakav simbol, obukla sam isti sako. Inače to ne radim. Ali ovo je bio način da pokažem da su mi to bile možda i dve najteže klupske sezone u životu – ispričala je u razgovoru za magazin Trener Marina Maljković, trener novih–starih šampionki Srbije.

Gledajući sa strane, nije delovalo da je bilo teško. Zvezda je do duple krune, devete u klupskoj istoriji, došla bez poraza u oba domaća takmičenja. Sa 27-0 dominantno je osvojila 36. šampionsku titulu, prethodno i 17. trofej u Kupu. I to je zaista sjajna slika za uramljivanje. Ali ta slika zapravo ide mnogo dalje od tog rama. Jer rezultat jeste bitan, ali nije jedino on važan. Već i...

– Šta je postavljeno, kakav je sistem postavljen – nizala je pitanja Maljkovića.

Na njih je ubrzo dala i odgovor...

– Ja sam rekla – ako pričamo o Crvenoj zvezdi, želela bih da se bar približim velikom Nebojši Popoviću, iza koga je ostao ceo sistem. E o tome se ovde radi. Postavljen je ceo sistem mlađih kategorija, vrlo ozbiljan, koji pobeđuje, koji ima dobre rezultate, gde se ističu igrači. U našu zemlju su došle košarkašice koje i ne znaju šta je Srbija, za koje nikada pre nije moglo ni da se pomisli da bi

mogle da budu deo ovog prvenstva, kao što je Ivon Anderson ili Alina Jagupova, Kalija Kilsman... Svi u sad čuli za nas, pričaju o nama.

Najvažnije – ovo ne sme da bude kraj...

– Sada ne malo, već mnogo jače mora dalje da se radi – jasna je Maljkovića.

Osvrnula se i na finalnu seriju, u kojoj je njen tim sva tri meča završio s trocifrenim brojem datih poena, prosečnom koš-razlikom 26. Impresivno! Opet, ne znači i da je bilo lako izvodljivo. Student je u svim utakmicama odolevao više od 30 minuta. Ali bi zatim većim kvalitet Zvezde došao do izražaja.

– Pre svega, nikoga nije lako dobiti u tri utakmice – podsetila je trener Crvene zvezde.

Ima razlog i zašto je ova finalna serija bila i teža.

– Student je pokazao šta znači Evrokup, šta znači učešće u evropskom takmičenju – naglasila je Maljkovića.

S tim u vezi, ponovila je ono o čemu dosta dugo priča.

– Svima je jasno o čemu govorim sve ovo vreme. Zemlja Srbija mora da ima bar tri kluba u međunarodnim takmičenjima. Ne dva. Jedan bi trebalo da igra Evroligu, dva Evrokup. To je jasno kao dan. Tu je početak i kraj – jasna je nekadašnja selektorka Srbije.

Još jednom...

– Ovo treba da se nastavi, da ide dalje, da bude duplo ili trostruko jače, a ne da bude da idemo samo malo nagore. Pričam za sve, ne samo za Zvezdu. Da tri kluba igraju u Evropi, a Zvezda da nastavi ozbiljno s napretkom. Ne malim koracima, već veliki korak ka gore.

Istovremeno, zna da je koračajući čak i tim „velikim koracima” potrebno vreme, da nije dovoljna jedna sezona.

– Ništa se ne može uraditi preko noći, u pet ili šest meseci. Međutim, mislim da je napravljena odlična konstrukcija i baza. Dosta se radilo, i previše, s mladim igračima.

U godinama za nama, tada s mesta selektorke ženske seniorske reprezentacije Srbije, Marina Maljković je bila vrlo glasna u kritikama domaćeg takmičenja. Sada je deo istog i posle nekoliko meseci i svega što je za to vreme urađeno, pitamo da li su se te kritike možda smanjile. Trener šampionki Srbije kaže...

– Napravio se mali pomak svuda. Evo, Student je najbolji pokazatelj. Ali ja želim da i Partizan igra Evrokup. Ili Mega... Ili ko god... Samo smatram da je to minimum minimuma. Svaka ekipa je imala dve do tri strane igrači. Svaka ekipa je igrala protiv jakog tima Crvene zvezde.

Tu je navela i primer, vrlo dobar...

– Promenili smo datum prvenstva da bi mlade igrači Mege išle s juniorskom reprezentacijom u Nemačku na turnir. I jasno se videlo da su se te igrači, samo dva dana pre, „tukle” protiv Alije Mazik, MVP-ja, protiv Teodore Turudić, protiv Dulsli...

Vratila se na početak, kako je sve krenulo i zašto...

– Zna se zašto – da se seniorska reprezentacija digne na viši nivo. To je i urađeno. Sada imamo jednu Teodoru

Turudić, koja nikada nije bila konstantnija. Koja je, nažalost, bila poznata po tome da menja često klubove, na polusezonama, često nije imala ni sreće, nije njenom krivicom. Tu su i sestre Katanić, Marta Mitrović. Nažalost, Mina Đorđević se povredila. Ali – priča je tu više nego jasna.

Još jednom – sve ovo je da bi svima bilo bolje. Što je Maljkovićeva još jednom potvrdila.

– Svima sam otvorila vrata. Apsolutno mislim da možemo mnogo bolji posao da uradimo. Ako već dovodimo strane igračice, da to budu mnogo kvalitetnije igračice. Tu sam spremna da pomognem. Ko god da me nešto pitao, bila sam na usluzi. Cela liga je napravila pomak, ali tu niko ne sme da se stane. Ako se ja pitam, mora da se ide mnogo, mnogo, mnogo jače i konkretnije napred. Mnogo puta smo rekli da je to ženska košarka zaslužila. Nešto se ovde pozitivno desilo ove godine u odnosu na te moje kritike odranije. Da bi to išlo u zadovoljavajućem pravcu za sve, i reprezentaciju i ligu, potrebno nam je više klubova u evropskim takmičenjima. Što se jasno videlo sa Crvenom zvezdom, ali i Studentom. Ne sme samo malo da se pomakne nagore, već dosta značajnije.

Uz sve ovo, pred početak sezone postojali su i rezultatski ciljevi. Zvezda je osvajanjem duple krune potvrdila dominaciju u zemlji. Nažalost, ove sezone nije uspjela da dođe do Evrolige. Nepremostiva prepreka u kvalifikacijama za najjače evropsko klupsko takmičenje bila je Venecija, kasnije učesnik završnog turnira šest najboljih ekipa Evrolige. Zvezda je takmičenje nastavila u Evrokupu, gde je došla do prve runde plej-ofa. Tu je stala pred Panatinaikosom... U kojoj meri su ti ciljevi ostvareni, pitamo...

– Ta priča u vezi s Panatinaikosom... – vratila se na dvomeč u plej-ofu Evrokupa Maljkovićeva.

Ta „priča“ je sledeća...

– Zapala nam je ekipa koja je imala sve što mi nismo. Mi smo u tom trenutku bili samo četiri meseca zajedno, dok je Panatinaikos dugi niz godina na okupu, ceo ovaj tim će zadržati i za sledeću sezonu. Vrlo dobro poznajem taj klub i njihove navijače. Mi smo upali u nikad agresivnije – u pozitivnom smislu – navijače. Ne mogu da kažem da to nije uticalo na naš neiskusni tim. Nije to bila samo glasna publika, kao što je u Turskoj, gde je svaka utakmica izuzetno praćena. Ovo su bili agresivni navija-

či, na koje su ove devojke ostale, to moram priznati, poprilično u šoku. To je bio ambijent koji se posle nastavio i obarali su se rekordi...

Tu je Marina Maljković napravila digresiju, koja je bila i sjajan zaključak ove priče. I šta je to što ženskoj košarki u Srbiji i dalje nedostaje...

– Apelujem na sve ljude da pogledaju prisustvo publike na utakmicama Panatinaikosa, na našoj, ali i na sledećoj koju su te devojke igrale u OAKA areni, kada su oborile rekord. Apelujem na ljude da pogledaju koliko je bilo publike na Kupu kraljice u Španiji. Da ne pričam o fajnal-siksu Evrolige u Saragosi... Šta se dešava u Americi, pa i sa našom Anđelom Dugalić, njenim draftom, pa i sa malom Jocom Popović, što je takođe vrlo pozitivno.

Zaključak je...

– Ženska košarka je toliki bum svuda u svetu da je to potpuno nestvarno. A mi o tome ne znamo ništa – poručila je Marina Maljković, kojoj je titula sa Crvenom zvezdom sedma u Srbiji. Prethodno je na šampionskom tronu bila s Hemofarmom (2008. i 2009. godine) i Partizanom (2010, 2011, 2012. i 2013), dva puta je bila i prvak Turske s Fenerbahćem (2022. i 2023).

● **Biljana Kostreš**

PLEJ-OF PRVE ŽENSKJE LIGE

● Polufinale

➤ Prvi mečevi

Crvena zvezda – Mega 100:64
Partizan – Student 71:78

➤ Drugi mečevi

Mega – Crvena zvezda 58:98
Student – Partizan 1953 84:76

● Finale

➤ Prvi meč

Crvena zvezda – Student 100:75

➤ Drugi meč

Student – Crvena zvezda 89:111

➤ Treći meč

Crvena zvezda – Student 106:75

KUP CIGE VASOJEVIĆA

● Polufinale

C. zvezda – Vojvodina 021 99:57

● Finale

Novosadska ŽKA – C. zvezda 50:110

Nova knjiga za više stručnog usavršavanja

Stvaranje prostorne prednosti predstavlja ključ uspešnosti savremenog napada. Primena strategije prodri-dodaj-dodaj značajno doprinosi boljem razumevanju košarkaške igre od strane igrača. Ovakav pristup omogućava veću raznovrsnost i kreativnost u napadu, bez ograničavanja igrača rigidnim, šematizovanim rešenjima

Knjiga „Značaj prostora u košarci“, autora Igora Kovačevića, koncipirana je u tri tematski povezane celine koje sistematično obrađuju jedan od ključnih elemenata savremene košarkaške igre – stvaranje i korišćenje prostora u napadu. Evo šta nam, prema svim procenama, ova kvalitetna knjiga donosi, čime je naša izdavačka delatnost potvrdila visok kvalitet.

Prvo poglavlje usmereno je na kreiranje prostorne prednosti kretanjem igrača bez lopte. Kroz pažljivo odabrane i jasno interpretirane primere prikazano je kako inteligentno i pravovremeno kretanje omogućava igračima da ostvare prednost nad odbranom. Poseban akcenat stavljen je na napredniji nivo razumevanja igre, izvan osnovnih kretanja koja se usvajaju u ranim fazama razvoja, s ciljem kontinuiranog usavršavanja taktičko-tehničkih sposobnosti igrača.

Drugo poglavlje bavi se konceptom „prodri i dodaj“ (drive and kick), jednim od temeljnih principa moderne košarke. Objasnjeni su mehanizmi sinhronizovanog kretanja igrača u odnosu na prodor saigrača s loptom, kao i način na koji napad koristi reakcije odbrane. Prodor ka košu primorava odbranu na pomoć i rotaciju, čime se otvaraju nove mogućnosti za stvaranje viška i efikasnu realizaciju napada. Igrači se podstiču da razumeju kretanje lopte i pravovremeno otvaraju linije do-

davanja, razvijajući kolektivnu igru zasnovanu na čitanju situacije.

Treće poglavlje predstavlja sintezu prethodnih koncepata – objedinjavanje kretanja bez lopte i igre kroz prodor i pravovremeno dodavanje. Upravo u toj interakciji dolazi do punog izražaja kreativnost napada, gde se prostor prepoznaje i koristi kao ključni faktor za sticanje prednosti i efikasnu realizaciju.

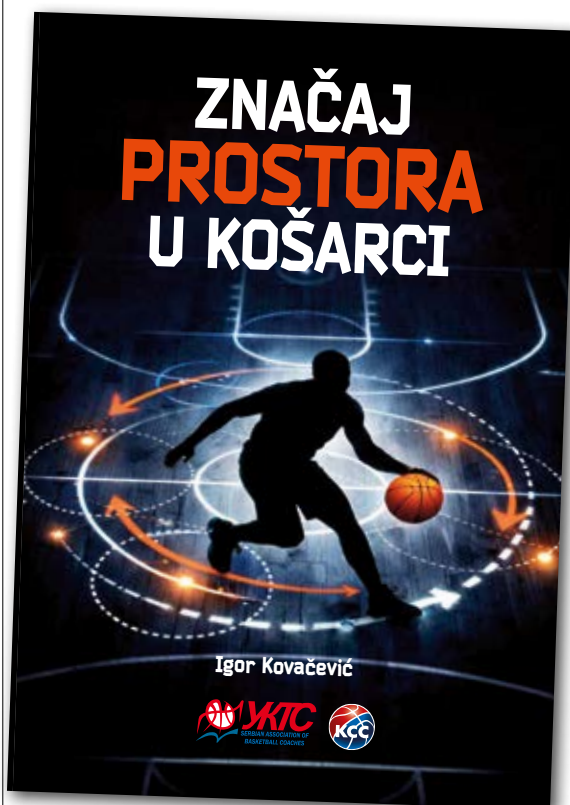
Savremena košarka nedvosmisleno potvrđuje vrednost koncepta „prodri i dodaj“. Ono što je nekada bilo karakteristično za rad s mladim kategorijama danas predstavlja osnovu igre najkvalitetnijih timova Evrolige i NBA lige. Ova činjenica jasno ukazuje na značaj pravilnog metodološkog pristupa u radu s mladim igračima. Umesto rigidnih i unapred definisanih šema, neophodno je razvijati kreativnost, samostalnost i sposobnost donošenja odluka u dinamičnim uslovima igre.

Jedan od najefikasnijih načina za stvaranje prostora jeste pravilan napadački raspored. Korišćenjem uglova terena, krilnih pozicija i tzv. slot zona obezbeđuje se optimalna širina napada, što omogućava igračima lakši i efikasniji prodor ka košu. Prodori moraju biti odlučni i duboki, s jasnim ciljem da izazovu reakciju odbrane. Svaka pomoć i rotacija odbrane narušavaju njen balans i otvaraju mogućnost za stvaranje brojčane prednosti, najčešće u odnosu 4 na 3. Kretanjem igrača bez lopte dodatno se otvaraju linije dodavanja, čime se odbrana dovodi u nepovoljan položaj.

Razvoj igrača podrazumeva osposobljavanje za stvaranje prostorne prednosti kombinacijom agresivnog driblinga i pravovremenih dodavanja. Posebna pažnja posvećuje se kretanju bez lopte, kao jednom od ključnih elemenata uspešne napadačke igre. Strategije koje podstiču kreiranje prostora imaju prednost u odnosu na šematizovane napade, jer igrače uče da prepoznaju i rešavaju situacije u realnom vremenu. Ostvarivanje prednosti bez aktivnog kretanja praktično je nemoguće – neophodno je kontinuirano čitanje igre, kako kretanja odbrane, tako i saigrača i lopte.

U procesu obuke mladih igrača primenjuje se princip postupnosti. Rad započinje osnovnim kretanjima bez lopte i tehnikama prijema i dodavanja, zatim se prelazi na igru 1 na 1 s naglaskom na prodor po dubini, a potom i na složenije situacije 2 na 2, 3 na 3 i 4 na 4. Posebna pažnja posvećuje se napadu na prostor između dva odbrambena igrača (gap), kao i kretanju bez lopte nakon dodavanja. U završnim fazama uvode se blokade, uručjenja i igra dva na dva (pick and roll), čime se razvija kako tehnička, tako i taktička zrelost igrača. Optimalan razvoj podrazumeva da svi igrači prolaze kroz različite pozicije na terenu, čime se unapređuje njihovo ukupno razumevanje igre. ●

Strahinja Vasiljević, generalni sekretar UKTS-a

25 godina – vrhunac nadgradnje trenerske struke

Uvremenu stalnih promena i sve većih zahteva savremene košarke, retki su događaji koji uspevaju da kontinuitetom, kvalitetom i autoritetom zadrže svoje mesto na samom vrhu stručnog usavršavanja trenerske struke. Beogradska košarkaška klinika „Dušan Ivković“, u organizaciji Udruženje košarkaških trenera Srbije, već punih 25 godina predstavlja upravo takvo mesto – temelj trenerskog znanja, razmene iskustava i profesionalnog usavršavanja.

Tokom četvrt veka postojanja klinika je izrasla u najznačajniji trenerski seminar u Evropi i jedan od najuglednijih skupova ove vrste u svetu. Njena snaga ogleda se u kontinuitetu, pažljivo građenom ugledu i jasnoj misiji – unapređenju trenerske profesije i očuvanju najviših standarda košarkaške igre, odnosno osmišljenom koncepcijom koju je uspostavio trener čije ime sasvim zasluženno i s ponosom nosi – Dušan Ivković.

Za trenere ova klinika nije samo stručni skup. Ona je proctor za učenje, inspiraciju i potvrdu pripadnosti profesiji koja zahteva stalni razvoj. Zahvaljujući predanom radu udruženja, Beograd je postao mesto gde se susreću ideje, iskustva i različiti košarkaški koncepti, koji kasnije nalaze primenu na najvišem takmičarskom nivou. Klinika, s brojnim posetiocima iz inostranstva, postala je i svojevrsni praznik košarke u Srbiji.

Jubilarno izdanje dodatno potvrđuje svoj značaj imenima predavača koji predstavljaju sam vrh svetske košarke – Željko Obradović, Igor Kokoškov i Ettore Messina.

Željko Obradović, najtrofejniji trener u istoriji evropske košarke i jedan od osnivača UKTS-a, simbol je vrhunskog rezultata, kontinuiteta i posvećenosti trenerskom

pozivu. Njegovo dugogodišnje prisustvo i podrška klinici potvrđuju njen značaj i ulogu u razvoju trenerske struke.

Igor Kokoškov, jedan od najcenjenijih međunarodnih stručnjaka, svojim iskustvom iz NBA i evropske košarke donosi savremeni pogled na igru i rad s vrhunskim igračima. Kao selektor Slovenije, predvodio je tim do titule prvaka Evrope 2017. godine, a njegov poseban odnos s klinikom traje od njenog prvog izdanja, što njegov povratak na jubilarno izdanje čini dodatno značajnim.

Ettore Messina, jedno od najistaknutijih imena svetske košarke, svojim radom u Evroligi i NBA ostavio je dubok trag u razvoju trenerske profesije. Njegovo prisustvo dodatno potvrđuje međunarodni ugled i vrhunski nivo ovog događaja. Reč je o uzornom treneru od koga se može mnogo naučiti, a stručno usavršavanje je i osnovni zadatak našeg udruženja.

U skladu s tradicijom klinike, očekuje se i potvrda učešća dodatnih vrhunskih trenerskih imena, uključujući i stručnjake iz NBA i američkog košarkaškog sistema, čime će lista predavača biti zaokružena na najvišem međunarodnom nivou.

Jubilarna 25. Beogradska košarkaška klinika „Dušan Ivković“ biće održana 27. i 28. juna u Beogradu, gradu koji već decenijama predstavlja jedan od ključnih centara evropske i svetske košarke. Za svakog trenera koji teži napretku, razumevanju igre i radu na najvišem nivou, ovo je događaj od posebnog značaja. Dvadeset pet godina tradicije obavezuje, ali i potvrđuje – Beograd ostaje mesto gde se uči, razmenjuje i unapređuje košarka, što je, pored zadovoljstva sveukupnim događajem, i obaveza svih naših članova. Očekujemo vas. ●

Strahinja Vasiljević, generalni sekretar UKTS-a

Tokom četvrt veka postojanja klinika je izrasla u najznačajniji trenerski seminar u Evropi i jedan od najuglednijih skupova ove vrste u svetu. Njena snaga ogleda se u kontinuitetu, pažljivo građenom ugledu i jasnoj misiji – unapređenju trenerske profesije i očuvanju najviših standarda košarkaške igre, odnosno osmišljenom koncepcijom koju je uspostavio trener čije ime sasvim zasluženno i s ponosom nosi – Dušan Ivković

Akcentovanje igre 1 na 1 u mlađim kategorijama

Kao treneri mlađih kategorija moramo da se bavimo individualnim i grupnim radom koji ima zadatak da razvije individualni kvalitet igrača. Igra mora biti bazirana na tome da ima dosta igre 1 na 1, gde su određene kretnje predigra za tu igru da bi ona mogla da se obavi i u kretnji. Igrači počinju rano da igraju s blokadama, pre nego što su naučili dobro da igraju 1 na 1

Najvažnija funkcija u košarci je igrač. Košarka je igra u kojoj jedan igrač pravi razliku. Pokreti koji se razvijaju i postaju tehnika određenog igrača su automatizovani, to jest stečeni refleksi koji se usavršavaju ponavljanjem. Onog momenta kad prestanemo da ih ponavljamo, gubimo deo te automatizacije. Svaki trening za zadatak u uvodnom delu mora da ima usavršavanje individualne tehnike, taktike i igre 1 na 1. Cilj nam je da kad se trening završi, igrač bude bolji nego kad je trening počeo.

Kao treneri mlađih kategorija moramo da se bavimo individualnim i grupnim radom koji ima zadatak da razvije individualni kvalitet igrača. Igra mora biti bazirana na tome da ima dosta igre 1 na 1, gde su određene kretnje predigra za tu igru da bi ona mogla da se obavi i u kretnji. Igrači počinju rano da igraju s blokadama, pre nego što su naučili dobro da igraju 1 na 1.

Takođe rezultat u mlađim kategorijama je bitan, ne možemo da napravimo igrača ako on gubi utakmicu, ali ne po cenu iskorišćavanja bioloških prednosti i mana. Stajući u zonu, možemo da postignemo timski rezultat, međutim, ne ostvarujemo onaj glavni cilj, a to je da razvijamo igrača, njihovu agresivnost i znanje, jer koliko je jedan na jedan bitno naučiti napadački, isto tako je bitno naučiti i braniti jedan na jedan. Utakmice moramo da dobijamo sa igračima koji imaju perspektivu i načinom igre koji razvija kvalitet tih igrača. Svaka utakmica može da zameni i najbolji trening.

● POLAZAK U DRIBLING

Polazak u dribling povezan s kretanjem bez lopte je najjače oružje u igri jedan na jedan. Posle kretnje bez lopte dolazimo do prijema lopte i zaustavljanja. U ovom slučaju ćemo pričati o dva tipa zaustavljanja.

Kad igrač prima loptu na spoljnu nogu i onda se u primanju lopte okreće licem ka košu savijenih kolena, spuštenih kukova i u stavu kao odbrambeni igrač da može da reaguje;

Zaustavljanje u dva kontakta: S jedne noge skok, u fazi leta igrač prima loptu i samo doskače s loptom. Kad druga noga dotakne pod, tog momenta igrač mora bi-

ti nisko dole, savijenih kolena, lopta u visini grudi, iznad zgloba, da je spreman za šut.

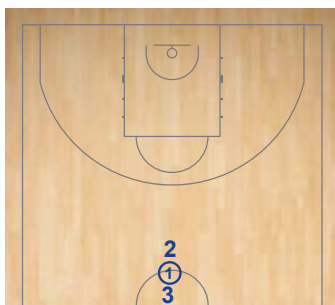
Nakon toga dolazimo do polaska u dribling, zbog načina suđenja, sveden je na ukršteni korak, što je loše jer igrač postaje predvidljiv. Pre polaska u dribling ubacićemo fintu polaska u stranu jednom nogom, u ovom slučaju desnom. Fintu uvek radimo ka košu, ne u stranu. Kratak korak desnom nogom, težina je na levoj nozi, ne smemo da prebacujemo težinu na nogu kojom radimo fintu jer onda igrač blokira i polazak udesno i šut, sve dok ne vrati težište na levu nogu. Igrača moramo da naučimo da sve finte treba da radi sporo, da ako odbrana reaguje, radi drugu stvar, ako ne reaguje, da radi onu stvar koju fintira, a ako se odbrambeni igrač povukao i prebacio težinu na pete, da se diže na šut.

Kako doći do dobrog polaska u dribling?

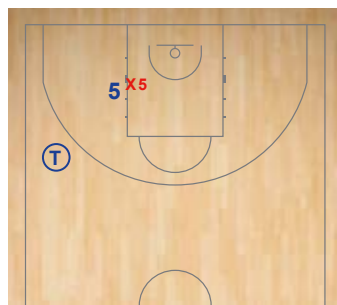
Igrač sme da pomera levu nogu čim ispusti loptu s prstiju, ne kad pipne pod. Težina je na levoj nozi, igrač baca loptu ispred sebe, saginje se dole, pravi dugačak korak desnom nogom prema košu, odgurne se s leve noge, loptu ispušta sa strane i ide napred. Dok je lopta u jednom momentu van njegove ruke i putuje ka podu i nazad, igrač pravi brz, kratak međukorak levom nogom i posle toga hvata dvokorak.

● IGRA JEDAN NA JEDAN DRIBLINGOM

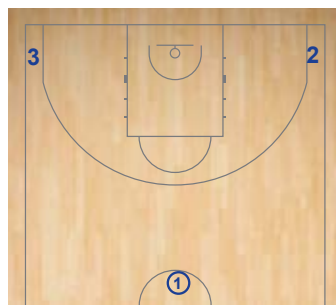
Kada nema odbranu ispred sebe, igrač treba visokim driblingom (ne iznad kuka), najbrže što je moguće, da gura loptu sa strane i ispred sebe, da tehnika driblinga bude slična tehnici šuta, da gura iz zgloba napred loptu. U slučaju igre jedan na jedan igrač isto visokim driblingom gura loptu, kako prilazi odbrambenom igraču, sitni korak, spušta dribling i mora da bude u niskom stavu kao za polazak u dribling. Kako je prišao igraču ukrštenim korakom tokom driblinga, ubacuje rame ispod njegovog kuka, ulazi u kontakt, ako odbrana ne reaguje, menja ritam i ide na polaganje. Ako odbrambeni igrač ipak odreaguje i povuče se, samim tim prebacuje težinu na pete, igrač se zaustavlja i šutira. Taj šut nije iz naskoka, već posle tog ukrštenog koraka tokom driblinga i ubačenog ramena, igrač lupa jak dribbling, privlači drugu nogu

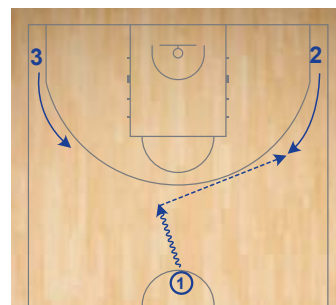
DIJAGRAM 01

DIJAGRAM 02

DIJAGRAM 03

DIJAGRAM 04

i šutira. Ako odbrana nije odskočila, već dobro zatvorila tu stranu, igrač radi međukorak i srednjom promenom ubacuje drugo rame i nogu ispod njegovog kuka, menja ritam i ide na polaganje.

● VEŽBA 1

Spoljni igrači: Trebaju nam tri igrača, igrači stoje kako je prikazano na **dijagramu 1**. Igrač s loptom je prvi napad i cilj vežbe je da sa što manje driblinga, po principu poštovanja momenta i promenama ritma, postigne koš, a cilj odbrane je da odigra maksimalno agresivno. Nakon šuta igrač koji je bio u napadu postaje odbrana, a igrač koji je igrao odbranu hvata loptu i dodaje je igraču koji stoji na pola terena, s tim što taj igrač ima zadatak da po liniji polovine terena prati kretanju igrača koji je bio u napadu i da uvek bude na najdaljem rastojanju od njega kako bi imao što veću prednost u napadu. Igrač koji je posle napada postao odbrana može da preseče taj pas, a ako uspe u tome, samo spušta loptu i nastavljaju igru 1 na 1, a igrač koji dodaje loptu igraču na polovini terena nakon pasa u punom sprintu trči na suprotnu stranu linije polovine terena od igrača koji postaje napad. Vežbu radimo 60 sekundi u punom intenzitetu.

Visoki igrači: Trebaju nam dva igrača i trener, napadač se spušta na niski post, ulazi u kontakt, ubacuje nogu između nogu odbrambenog igrača i bori se za poziciju, cilj je da mu jedna noga bude u reketu, dok je zadatak odbrambenog igrača da pokuša da ga s leđa izbaci što više iz reketa (**dijagram 2**). Odbrana je agresivna do šuta, nakon šuta napadač brzo kupi loptu i skače visoko i polaže loptu/zakucava, zatim opet uzima loptu i brzo je izvodi treneru i opet staje u napad i borbu za poziciju, igrači se menjaju nakon tri napada.

● VEŽBA 2-1

Za vežbu nam trebaju tri igrača, igrač s loptom stoji na sredini polovine terena, druga dva igrača su u kornerima (**dijagram 3**). Priprema za igru 1 na 1 je da igrač primi loptu u kretanju, zato kad igrač s loptom krene da nadriblava ka trojci, igrači iz kornera se u sprintu dižu gore da budu u ravni s penalom (u produžetak penala). Igrač s loptom se na početku odlučuje u koju stranu će da baci loptu i nadriblava na stranu suprotno od nje (**dijagram 4**). Nakon prijema lopte, igrač driblingom napada suprotnu stranu od pravca kretanja bez lopte, dok druga dva igrača to prate i popunjavaju pozicije (**dijagram 5**). Igrač s loptom posle dva driblinga pravi korak u stranu, ka čenoj liniji i izbacuje pas u korner, za to vreme drugi igrač koji je pratio u punom sprintu popunjava poziciju bliže lopti (**dijagram 6**). Jako je bitno da igrač posle dodavanja u korner nastavi kretanju, a ne

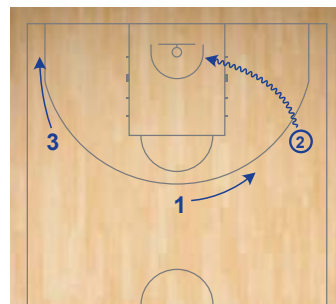
da stoji u mestu. Igrač s loptom u korneru izbacuje pas spolja i utrčava Front Door dok drugi igrač menja ritam, popunjava njegovu poziciju, prima loptu i diže se na šut (**dijagrami 7 i 8**).

● VEŽBA 2-2

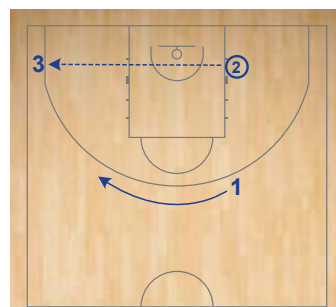
U slučaju jače odbrane, igrač koji je primio loptu u ravni penala, nakon dva driblinga se zaustavlja u dva kontakta (**dijagram 5**) i nakon pivota izbacuje pas spolja igraču koji je pratio i popunio poziciju. Čim je pas otišao spolja, u sprintu produžava u korner, a igrač iz kornera se podiže gore da popuni poziciju, prima loptu i dodaje je igraču u korneru koji se diže na šut (**dijagrami 9 i 10**).

● VEŽBA 2-3

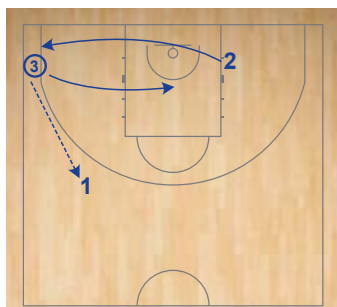
U trećem slučaju, ako je reket pun, igrač iz kornera koji se podiže i driblingom napada suprotnu stranu od pravca kretanja bez lopte (**dijagram 5**) dolazi do reketa i niskim driblingom prolazi kroz reket. Čim izađe iz reketa, igrač iz kornera se podiže u produžetak penala i prima loptu, a igrač koji dodao loptu istrčava u korner. Nakon

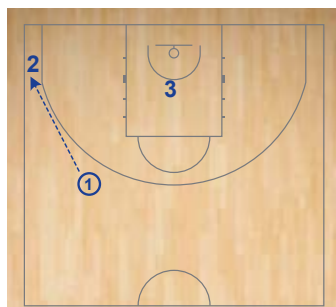
DIJAGRAM 05

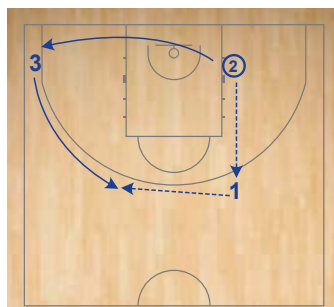
DIJAGRAM 06

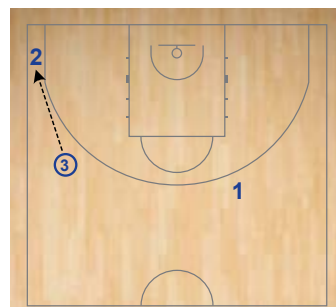
DIJAGRAM 07

DIJAGRAM 08

DIJAGRAM 09

DIJAGRAM 10

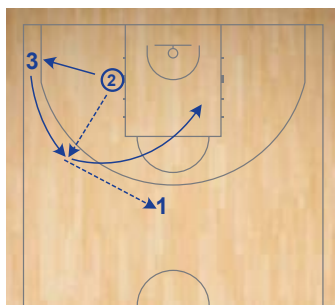

prijema odmah dodaje loptu igraču na vrhu kapice i utrčava Front Door (**dijagram 11**), a igrač iz kornera popunjava njegovu poziciju, prima loptu i diže se na šut. Takođe je bitno da igrač koji utrčava ima rezonsku kretnju, to jest ili da ide na skok, ili da brani kontru (**dijagram 12**).

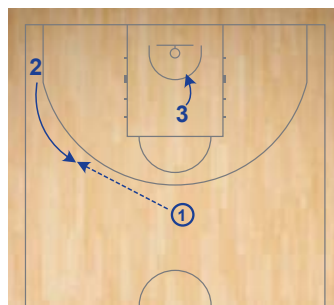
● VEŽBA 3

Vežbu radimo s dve trojke, tri igrača su u napadu i tri igrača u odbrani. Igrač koji prvi prima loptu stoji u produžetku penala, druga dva igrača stoje na suprotnoj strani (jedan u korneru i jedan na 45°). U odbrani igrač s loptom stoji sa obe noge u polukrugu i zadužen je za igrača koji je sam na strani, druga dva defanzivna igrača stoje na strani pomoći (**dijagram 13**). Igrač s loptom izbacuje oštar pas igraču koji je u napadu i sprintom kreće ka njemu, tokom sprinta razmenjuju još dva dodavanja (ukupno tri) i počinju da igraju jedan na jedan, odbrana izaziva Closeout, a napadač treba da iskoristi prednost i da s dva driblinga izazove duboku pomoć. Igrači bez lopte treba da drže maksimalno rastojanje od svog igrača koji je otišao da pomogne i da mu svojom kretnjom otežaju vraćanje. Nakon što strana pomoći odreaguje, igrač bira gde će da izbací ekstra pas i odmah nakon toga širi u kornet. Pas mora da bude precizan kako bismo zadržali ostvarenu prednost. Igrači po prijemu lopte imaju pola sekunde da odluče da li će da šutnu ili da dodaju dalje loptu. Igrač koji prvi primi ekstra pas retko kad treba da napada driblingom. Ako se odluči za pas, sledeći igrač koji primi loptu može driblingom da napadne i da opet izazove pomoć odbrane, a ako se odluči za šut, taj šut po automatizmu mora da bude brz.

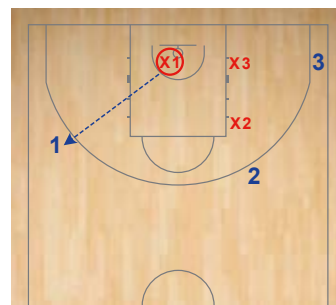
Odbrana izaziva close out, a napadač treba da iskoristi prednost i da sa dva driblinga izazove duboku pomoć. Igrači bez lopte treba da drže maksimalno rastojanje od svog igrača koji je otišao da pomogne i da mu svojom kretnjom otežaju vraćanje.

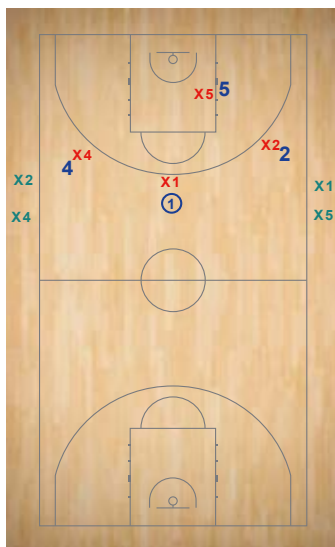
DIJAGRAM 11

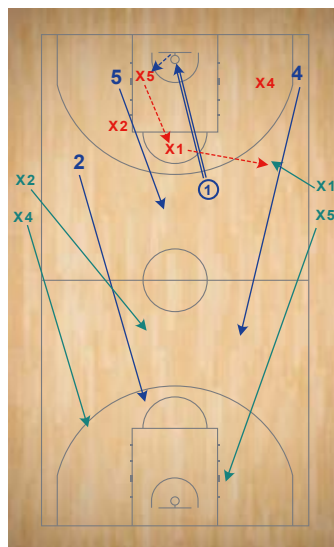
DIJAGRAM 12

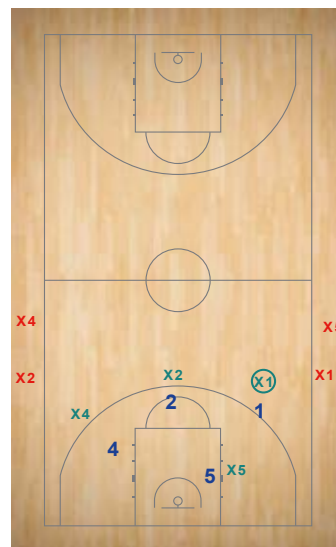
DIJAGRAM 13

DIJAGRAM 14

DIJAGRAM 15

DIJAGRAM 16

● VEŽBA 4

Za ovu vežbu nam trebaju tri ekipe od po četiri igrača, cilj vežbe je odbraniti kontranapad. Postavljamo jednu ekipu u napad, jednu u odbranu i jednu sa strane. Ekipa koja je sa strane stoji na istoj polovini na kojoj trenutno igraju druge dve ekipe, s tim što su dva igrača s jedne strane, dva igrača s druge strane prekoputa njih, tačnije dva visoka igrača su na metar I po od linije polovine terena, a dva niža igrača metar od njih (**dijagram 14**).

Igra se 4 na 4 bez Picka, sa što više kretanja i sa što manje driblinga izazvati Closeout i s dva driblinga napasti koš. U slučaju duboke pomoći igrač izbacuje ekstra pas i zadatak je da se što pre postigne koš. Nakon šuta odbrambena ekipa hvata loptu i jednom dodaje između sebe, napad postaje odbrana, a ekipa sa strane otvara kontranapad tako što se niski igrač otvara i prima loptu pre polovine od ekipe koja je bila odbrana. Centar ekipe koja je stajala sa strane ima zadatak da se brzo otvara na zicer, a druga dva igrača da zauzmu svoje pozicije. Ekipa koja je bila napad i postala odbrana za vreme dodavanja između ekipe koja je prva igrala odbranu ima zadatak da u punom sprintu istrči do pola i podeli igrače, jako je bitna komunikacija, igrači neka pričaju i pokazuju koga će da čuvaju, igrač koji poslednji dotrčava do pola terena spušta se da čuva centra, makar i po cenu Mismatcha (**dijagram 15**). Ekipa koja je prva bila odbrana, nakon otvaranja kontre ekipo sa strane u punom sprintu se postavlja sa strane i čeka svoj red (**dijagram 16**).

● VEŽBA 5

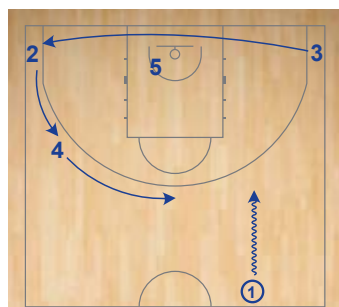
Organizovan napad koji se svodi na igru 1 na 1. Lopta je na početku u rukama plejmejker, koji prenosi loptu kroz vertikalnu četvrtinu terena, igrači na pozicijama 2 i 3 su u kornerima, igrač na poziciji 4 je u produžetku penala suprotno od plejmejker, a centar napada obruč kontra od lopte, tačnije drugi obruč. Plejmejer nadriblava do trojke, u tom trenutku igrač iz kornera radi Clear Out, samim tim i ostali igrači se dižu za poziciju (igrač iz drugog kornera se diže u ravnu penala, a četvorka se po-

mera na vrh kapice) i na trenutak plejmejer ima 1 na 1, s obzirom na to da je centar na drugom obruču (**dijagram 17**). Ako plejmejer nije odigrao 1 na 1, prebacuje loptu na drugu stranu, a igrač koji je u ravni penala bira da li će da uradi prednja ili zadnja vrata i istrčava u suprotni korner. Nakon njegovog protrčavanja, igrač iz kornera popunjava njegovu poziciju i prima loptu. Po njegovom prijemu lopte centar se diže na visoki post i opet igrač u ravni penala ima na trenutak 1 na 1 (**dijagram 18**). U slučaju da igrač nema mogućnost da odigra 1 na 1, igrač s vrha kapice, u ovom slučaju četvorka, spušta se na niski post i traži poziciju tako da mu jedna noga bude u reketu. Ako može da primi loptu, spuštamo mu loptu i odatle igra 1 na 1, ako dođe strana pomoći, izbacuje loptu spolja (**dijagram 19-1**). Ako ne može da primi loptu na niski post, prebacujemo loptu na visoki post centru (**dijagram 19-2**) i pokušavamo da odigramo High-low, gde se četvorka iz niskog posta zadnjim pivotom otvara i traži loptu (**dijagram 20-1**). Nema mogućnosti da se odigra taj pas, u trenutku kada centar pogleda igrača u produžetku penala, tada taj igrač protrčava na Backdoor, a igrač iz kornera popunjava njegovu poziciju, prima loptu i na trenutak ima 1 na 1 (**dijagram 20-2**). Ako igrač ne može da odigra 1 na 1, nastavljamo dalje kretanju (**dijagram 21**).

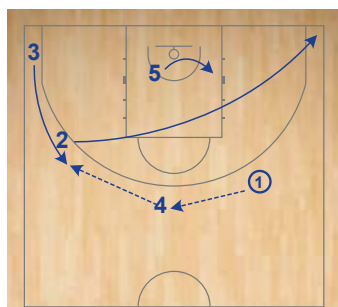
Jedan na jedan je bitan koliko i pet na pet. Jedan na jedan mora mnogo da se igra, pogotovo u mlađim kategorijama, ali ne divlja igra jedan na jedan, već igra koja ima svoju predigru kao kolektivna igra jedan na jedan, ali takođe i da to ne pretvaramo u šablon, već da čitamo odbranu i da igrači prepoznaju situacije. Moramo da gledamo da se jedan na jedan igra kako bi drugi igrač ostao sam, cilj igre jedan na jedan je da se kreira višak, iz kojeg ostali igrači dobijaju na kvalitetu, jer primaju loptu s prednošću. Takođe ne smemo da zanemarimo i odbranu u jedan na jedan. Da bismo razvijali napad, mora i odbrana da bude dobra ili što bi rekao legendarni Aca Nikoić: „Koliko je neki napad dobar u igri jedan na jedan, to se meri kvalitetom odbrane protiv koje taj napad igra.“ ●

Priredio **Stevan Jovanović**

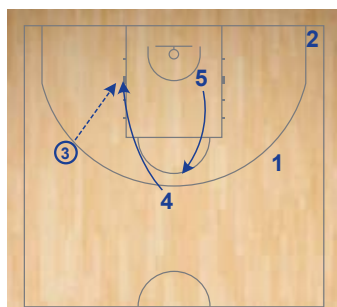
Jedan na jedan je bitan koliko i pet na pet. Jedan na jedan mora mnogo da se igra, pogotovo u mlađim kategorijama, ali ne divlja igra jedan na jedan, već igra koja ima svoju predigru kao kolektivna igra jedan na jedan, ali takođe da i to ne pretvaramo u šablon, već da čitamo odbranu i da igrači prepoznaju situacije. Moramo da gledamo da se jedan na jedan igra kako bi drugi igrač ostao sam, cilj igre jedan na jedan je da se kreira višak iz kog ostali igrači dobijaju na kvalitetu jer primaju loptu s prednošću

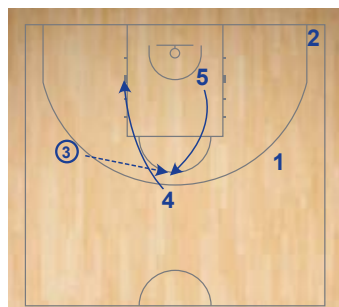
DIJAGRAM 17

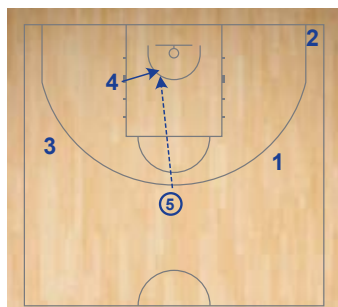
DIJAGRAM 18

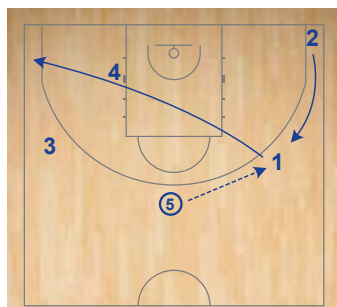
DIJAGRAM 19-1

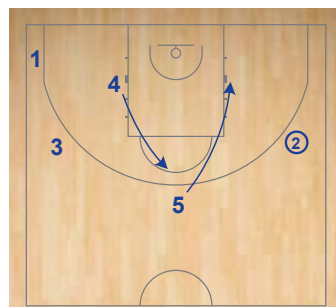
DIJAGRAM 19-2

DIJAGRAM 20-1

DIJAGRAM 20-2

DIJAGRAM 21

Kreativni pristup izboru igre i primena u košarkaškom treningu

Kada su se brojna različita stanovišta s kojih je sagledavana igra stopila u sadržajnu celinu, došlo je do formiranja brojnih teorija igre (ili igara). Najpoznatije među njima su teorija suvišne energije, teorija praznjenja - katarze, teorija pripreme za život i teorija nagona kao motiva za igru. Sve navedene teorije, kao i brojne druge koje nisu pomenute, treba razmatrati i prihvatiti u celini, jer nijedna od njih uzeta odvojeno ne objašnjava u potpunosti igru kao fenomen

Igra je jedan od bitnih karakteristika ljudskog roda, kako je to umno napisao Eugen Fink u svom čuvenom delu „Osnovni fenomeni ljudskog postojanja“, u nas objavljenom u izdanju Nolit (Beograd, 1984). Ali igra nije karakteristična samo za čoveka, nije on jedini koji se igra, jer se igra i veliki broj životinjskih vrsta koje su biološki razvijenije od drugih. Složenost ove pojave u živom svetu oduvek je bila predmet sveopšteg interesovanja. Osim običnih ljudi, izuzetno je značajno što su se igrom bavili najveći umovi čovečanstva. Oni stoje nasuprot brojnih koji naivno misle da je igra neozbiljna pojava, da ona pripada deci „jer deca i treba da se igraju“ i u njoj takvoj, zaokupljeni spoljnim efektima, ne vide njenu suštinu i njenu izuzetnu vrednost. Značajnim misliocima, koji su pisali o igri, to nije promaklo. Igru su tumačili različito, ali im je zajedničko da su na nju gledali kao na veliku i značajnu mogućnost za čoveka da se život s njom učini i boljim i srećnijim.

Kada su se brojna različita stanovišta s kojih je sagledavana igra stopila u sadržajnu celinu, došlo je do formiranja brojnih teorija igre (ili igara). Najpoznatije među njima su *teorija suvišne energije*, *teorija praznjenja - katarze*, *teorija pripreme za život* i *teorija nagona kao motiva za igru*. Sve navedene teorije, kao i brojne druge koje nisu pomenute, treba razmatrati i prihvatiti u celini, jer nijedna od njih uzeta odvojeno ne objašnjava u potpunosti igru kao fenomen. A sve zajedno daju moćnu sliku igre i ukazuju na njene vrednosti i njene mogućnosti koje čovek treba da razume, prihvati kao životni stil i primeni u svojoj praksi. Na taj način se igra znatno sadržajnije sagledava kao filozofski, kulturološki, antropološki, psihološki, sociološki, teološki i, za ovu temu najvažniji, pedagoški fenomen.

Poznati istoričar srednjeg veka i teoretičar kulture Johan Huizinga objavio je knjigu „Homo ludens“ davne 1938. godine i ukazao na značaj igre za društvo, za kulturu. On čoveka vidi kao biće koje se igra, kao igrača. Za njega je igra utkana u sve čovekove aktivnosti: u takmičenje, u umetnost, u pravo, u skoro svaki segment života. Dakle, čovek je potpun samo kada se igra (Šiler) i bez igre on praktično ne postoji kao ljudsko biće. Njegova mašta se razvija u igri, što je osnova svakog stvaralaštva. Pesnici i pisci se igraju rečima i mislima; slikar se igra bojama, a dobar košarkaš se igra telom, kretanjem. On nikada neće dobrovoljno u sebi uništiti igru, jer je ona temelj njegove uspešnosti i sreće što se bavi sportom. Granice igre su i granice slobode, pa je igra po svojoj pri-

rodi najbliža deci i najznačajnija za njihovo odrastanje, njihovo osposobljavanje za život, za radost, za trošenje energije, za stvaralaštvo u izabranoj aktivnosti. Igra je uvek na početku života, ona treba svakom da donose sreću, da bude korisna, a pogotovo za dete.

Većina teoretičara igre smatra da ona stoji nasuprot radu, da nema svoj cilj, nije svrshodna aktivnost; da igra ispunjava svoju svrhu samo ako se igrač u nju unese svim bićem. Igra je nagoniska, spontana aktivnost, ali ona mora imati bar neka osnovna pravila. Zbog toga su jasno definisana brojna pravila, tipična za sportske igre, pa i za košarka, opšteprihvaćene nužnosti koje se moraju poštovati i koje određuju okvir igre. Ali ma koliko njima bila u određenom smislu ograničena sloboda, unutar same igre, tako prihvaćene i primenjene u treningu i takmičenju, postoji ogroman prostor slobode, prostor stvaralaštva. Zahvaljujući tome, uvek će se tehnika dopunjavati novim elementima ili bar nekim do tada neviđenim fazama kretanja; pojaviće se novi i drugačiji sklopovi kretanja, nove taktičke varijante i njihove segmenti, drugačije vežbe fizičke pripreme i drugo. Pravi igrač u životu i sportu je nezaustavljiv u svojoj nameri da se kroz igru iskaže. „Reci mi šta se igraš, pa ću ti reći ko si“ (Kajoa). U sportu je važno da trener ovo na pravi način razume, da podržava igru u sportisti, naročito u detetu kome i pripada budućnost u sportu, u košarci.

Za trenere koji rade s košarkašima različitih uzrasta igra mora biti izabrana, naučena i primenjena u treningu pre svega kao pedagoško sredstvo. U treningu mlađih kategorija udeo igre u svim njegovim segmentima mora biti veći od onoga dela treninga koji bi se mogao nazvati radom. *Što je dete mlađe, to je igra više zastupljena i kao sredstvo i kao metod kojim se uči košarka*. U tom skladu obaveznog i onoga što dete oseća kao prostor slobode rađaju se stvaralaštvo, mašta, košarka se uči radosno i bez prisile. Dete mora imati utisak slobode, neprisilnog učenja i osećaj da sve radi po svojoj volji ili da to dobrovoljno prihvata. Trener, njegov mentor, mora stvoriti takvu atmosferu i vešto kroz igru pedagoški voditi dete u željenom pravcu. Možda bismo kao treneri mogli da definišemo i da postavimo sebi trajni postulat u radu s mlađim kategorijama koji bi glasio: **DETE NA TRENINGU I U TAKMICI MORA BITI SREĆNO**. I biće srećno ako uspemo da kroz igru realizujemo većinu trenažnih zadataka i dodemo na kraju do najvažnijeg cilja, najvažnijeg ishoda: **DOBROG KOŠARKAŠA I DOBROG I SPOSOBNOG ČOVEKA**.

Sa odrastanjem i sportskim napredovanjem, slobodna igra se u treningu i takmičenju smanjuje, a sve više ta aktivnost poprima karakteristike rada. Dete-igrač sve više postaje čovek-radnik (profesionalni sportista). Ali i kada s godinama poodmakne proces biološkog, psi-

1 Treba prihvatiti da autor uvek kada piše samo o košarkašima misli i na košarkašice, ali izbegava da pominje oba pola kako bi se rukopis lakše čitao.

hološkog i socijalnog odrastanja s jedne strane, i paralelno s tim formiranje sportiste (košarkaša), igra nikada ne sme biti potpuno zanemarena. I košarkaši veterani moraju se igrati. Onoga trenutka kada u čoveku nestane poriv za igrom, ili kada igru u njemu unište drugi ljudi ili nepovoljne spoljne okolnosti, on napušta košarku, često i sport u celini, pa ponekad ne ostaje u njemu čak ni kao navijač. Čovek koji prestane da se igra odrekao se jednog od svojih osnovnih fenomena postojanja; on dobrovoljno ulazi u obezličen, rutinski svet u kome nema magičnih moći igre. U ozbiljnom, a razigranom svetu košarke, bez obzira na to da li su u pitanju deca ili odrasli, igra i sve što je prati moraju poznavati i priznavati svoje granice. Jer kada se u igri pređe dogovorena granica, kada to nije sankcionisano na pravi način, ona ulazi u prostor nasilja koji uništava suštinu igre i njene blistave mogućnosti.

Dakle, igra je imanentna ljudskom biću, njegov unutrašnji, neodvojiv deo, pa je svako od nas mora negovati u sebi i truditi se da je ne uništi u drugima. Obe mogućnosti, da razvija i neguje igru ili da je poništava na razne načine, imaju oni koji profesionalno druge vaspitavaju i obrazuju. Ne treba posebno obrazlagati da je samo prva opcija prihvatljiva. U sportu, u koji deca ulaze dobrovoljno i dugo se u njemu zadržavaju, igra je trenerima sredstvo i metod za rad, pa je samim tim njihova odgovornost velika, baš kao što su velike njegove pedagoške mogućnosti u formiranju ljudi-sportista.

Ne ulazeći u tumačenje različitih vrsta igara i njihovu klasifikaciju, što bi zahtevalo obiman prostor, pozabavićemo se samo osnovnim, tzv. elementarnim igrama. Karakteristika tih igara je da imaju vrlo malo pravila, da su jednostavne i da se lako mogu primeniti. One su temelj svih složenijih igara jer u sebi sadrže raznovrsna kretanja. U metodičkom pogledu one u višegodišnjem treningu

prethode znatno komplikovanim i pravilima određenijim sportskim igrama. Razumljivo je da se one primenjuju pre svega u radu s najmlađim kategorijama košarkaša, ali svoje mesto i ulogu imaju tokom čitave karijere ako se uvaži sve ono što je do sada rečeno o igrama.

Prilikom kreiranja igre, njenog izbora i primene u treningu treba voditi računa da se ceo taj naizgled jednostavan, a u suštini složen problem, sagleda s više stanovišta:

Didaktičko stanovište – u izboru i primeni igre moraju se poštovati pravila: od lakše ka težoj, od poznate ka nepoznatoj i od proste ka složenoj igri.

Harmoničan razvoj tela i veština – sve što se radi udesno (ili desnom rukom/nogom) mora i ulevo; što se radi kretanjem unapred treba da se radi i kretanjem unazad; mora biti aktiviran i gornji i donji deo tela.

Razvoj svih fizičkih sposobnosti – sile, snage, brzine, izdržljivosti, koordinacije i gipkosti.

Postepenost u metodici primene vežbi i igara – sa sopstvenim telom; u mestu i kretanju (u prostoru); s predmetom (predmetima); sa saigračem/ima (partnerom/ima); s protivnikom (direktnim i indirektnim); s pogadanjem cilja. Kombinacijom ovih elemenata dobija se veliki broj različitih varijanti.

Koristiti prirodne oblike kretanja: hodanje, trčanje, skakanje, guranje, vučenje, nošenje, puzanje, kotrljanje, gađanje i penjanje.

Kombinovati kretanja – u mestu, u kretanju, ritmično kretanje, aritmično kretanje, unapred, unazad, levo, desno.

Kretanje u svim ravnim – u sagitalnoj, u frontalnoj, u horizontalnoj ravni, kombinacije kretanja u dve i kombinacije kretanja u tri ravni.

Organizacija – individualno, u paru, u grupi/grupama, ekipno, s protivnikom i bez njega; s rekvizitima, bez rekvizita.

U ozbiljnom, a razigranom svetu košarke, bez obzira na to da li su u pitanju deca ili odrasli, igra i sve što je prati moraju poznavati i priznavati svoje granice. Jer kada se u igri pređe dogovorena granica, kada to nije sankcionisano na pravi način, ona ulazi u prostor nasilja koji uništava suštinu igre i njene blistave mogućnosti

Igra treba da traje dok se u njoj uživa i ne sme preći u prostor dosade, u prostor rizika. Ukoliko neko dete u igri postane neprijatno, nesnalažljivo i predmet podsmeha drugih, igru odmah zaustaviti i primeniti drugu. Ako neko nije raspoložen za igru, on će to pokazati u svim individualnim igrama. Njega treba uključiti u par, grupu ili ekipu, jer tada ima odgovornost za kolektivni rezultat i to će ga pokrenuti da se ozbiljnije posveti igri

Igre primeniti s ciljem rada na svim vrstama pripreme – fizičkoj, tehničkoj, taktičkoj, psihološkoj i teorijskoj.

Odrediti mesto u periodizaciji, vrstu igre i učestalost – u različitim tipovima pojedinačnih treninga i njihovih delova (uvodno-pripremni, glavni, završni), mikrociklusa, mezociklusa, makrociklusa i stadijumima karijere.

Razvoj različitih oseta – oset lopte, prostora, vremena, ritma i tempa.

Cilj igre – najvažniji je jer daje smisao treningu i ukupnom radu trenera.

Trener može da izabere dva puta u primeni igara. Prvi je da uči igre iz različitih knjiga koje te igre opisuju, a drugi je kreativni put koji podrazumeva da se:

- a) postojeća igra izmeni i dopuni različitim varijantama
- b) da se igra izmisli

Čitav je niz mogućnosti da se neka poznata igra izmeni, ali to uvek treba činiti sa odgovarajućim, jasnim ciljem. Ako se ne vodi računa šta je cilj igre, koji su zadaci u njoj, šta je očekivani efekat igre i drugo, onda trener samo mehanički slaže igre jednu za drugom od čega može biti neka korist, ali nikada kao u situaciji kada je sve urađeno u odgovarajućem sistemu i metodički ispravno. Trener može promišljanjem u pripremi treninga da izmisli igru u skladu s ciljem koji želi postići. On je takvim pristupom stvaralac novog, možda dosad neviđenog i neprimenjenog. Košarkašima, bez obzira na uzrast, to će biti izazovno i zanimljivo, a trener će biti zadovoljan svojim kreativnim radom, svojim doprinosom.

Ovaj tekst je orijentisan upravo ka kreativnom pristupu igrama. Zbog toga nećemo nabrajati brojne igre, već samo pokazati na jednoj od najjednostavnijih od igara koliko je različitih mogućnosti. Igra se može nazvati *promena mesta*. U početnoj varijanti igrači su podeljeni na dve grupe i postrojeni iza bočnih linija košarkaškog igrališta ili nekih drugih slobodno određenih. Cilj igrača je jednostavan – što pre postrojiti se na suprotnoj strani, gde stoje protivnici. Pobjednik je ekipa koja to prva učini. Jednostavno, zar ne? Ali ova igra se može usložniti na bezbroj načina izmenom načina kretanja i oblika organizacije. Navešćemo samo neke od bezbrojnih mogućnosti promene mesta u igri:

Brzo pretrčati teren trčanjem: napred, unazad, bočno, sa okretima udesno, sa okretima ulevo, s naizmeničnim okretima udesno i ulevo...

Brzim hodom preći teren: običan hod, dokoraci, bočno, u čučnju, na prstima, na petama, s nogama opruženim u zglobu kolena, sve navedeno kretanjem unapred ili unazad, bočno kretanje, sa oba stopala na tlu, na jednoj nozi (s prstiju na pete i obrnuto)...

Preći teren poskocima ili skokovima: s noge na nogu; samo skokovima na desnoj/levoj; sunožno; unapred, unazad ili bočno; sa okretima u jednu ili drugu stranu, sa okretima...

Preći teren više puta kombinacijom trčanja, hoda, poskoka i skokova na različite načine.

Preći teren četvoronoške rukama napred; nogama napred; bočno; žabljim skokovima...

Preći teren puzanjem; preko neke prepreke (npr. strunjača ili medicinka); oko neke prepreke; kroz neku prepreku (deo švedskog sanduka)...

Trčanje, hodanje i skakanje s različitim predmetima; oko predmeta (lopta, strunjača, čunji, vijača, medicinka...)...

Trčanje i hodanje s vođenjem lopte boljom ili slabijom rukom; manipulacija loptom (npr. oko glave, struka, kroz noge); kotrljanje lopte...

Skokovi s različitim zadacima koji su u vezi s rekvizitima (npr. skokovi iz obruča u obruč)...

Preći prostor kotrljanjem u jednu i drugu stranu.

Preći prostor noseći partnera na različite načine, nositi strunjaču, dva ili više različitih rekvizita.

Savladati brzo prostor kotrljanjem jedne, dve ili tri iste lopte; kotrljanje dve različite lopte (npr. košarkaške i teniske); kotrljanje kretanjem unapred ili unazad; kotrljanje lopte između nogu na razne načine; kotrljanje obe rukama ili jednom; kotrljanje jednom ili sa obe noge; kotrljanje jednom rukom i jednom nogom...

Sve što je navedeno izvesti u paru, u trojkama, ekipno (tada je kretanje ekipe na suprotnu stranu oko terena); parovi mogu na različite načine biti povezani rukama, nogama, predmetom; par se može različito kretati (npr. jedan trči unapred, a drugi unazad); u paru igrači mogu imati isti ili različit zadatak; kretanje para u „kolicima“ unapred, unazad, bočno, s rekvizitom i različitim zadacima...

Preći teren vučenjem: dvojica vuku strunjaču na kojoj je treći igrač; vući strunjaču na kojoj je predmet koji ne sme pasti s nje...

Preći teren u parovima nošenjem strunjače, lopte, medicinke, tako što se predmet gura prema partneru rukom, rukama, leđima, ramenom, nogom...

Preći teren sa zadatkom da se u kretanju pogodi neki cilj.

Preći teren dodavanjem lopte na različite načine u paru, trojkama, ekipno...

Navedene su samo neke varijante osnovnih kretanja i njihove kombinacije. Sve mora biti u skladu sa osnovnim ciljem. Ako je cilj brzina s promenom smera i pravca, to se može organizovati postavljanjem npr. malih plastičnih kupa koje služe za orijentaciju i mesto od koga se menja smer, pravac, način kretanja, rekvizit... Ako je cilj frekvencija pokreta, npr. u odbrambenom stavu, onda to može biti od neke oznake do druge. Ako je cilj sila, onda to učiniti izborom guranja, nošenja ili vučenja značajnog tereta. Izdržljivost možemo postići većim

brojem promena mesta (strane terena) i kraćim pauzama između dve igre. Snaga se može razvijati maksimalnim skokovima, koordinacijom složenim kretanjima ili različitim zadacima za ruke i noge ili kombinacijama različitih zadataka u dve ili tri ravni.

Kao što se može zaključiti, nema kraja različitim varijantama ove jednostavne igre. Mogućnosti igre su neograničene. Sve isto ili slično može se primeniti u bilo kojoj vrsti elementarnih igara. Tako, na primer, u hvatalicama se može isto menjati način kretanja, mogu se menjati rekviziti, način organizacije, zadaci u hvatalici, način „poentiranja“ (hvatanja), način spasavanja od goniča, menjati broj igrača koji hvataju... Mogu se organizovati takmičenja u parovima, grupama i ekipno menjajući uslove takmičenja. Mogu se organizovati i takmičarski poligoni s najraznovrsnijim zadacima.

Sve igre se mogu podeliti i po specifičnosti, odnosno po tome u kojoj meri su slične kretanjima u košarci. Ogromna većina navedenih varijanti igara je opšteg karaktera i nije mnogo slična košarci. Ove igre služe poboljšanju opšte motorike igrača, uglavnom dece. Čak i kada su igre opštepripreme, mora se voditi računa da se kretanje ne kosi sa osnovnim postulatima košarkaške igre. U tome se često greši, posebno kada se organizuju igre u kojima se trči ili skače s loptom u rukama. U košarci su to „koraci“, pa ne treba vežbati grešku. Mnogo je bolje da se to izbegne, a ako već treba da se nešto nosi, to ne sme biti lopta. Kad je već reč o nekim ograničenjima u igri, treba napomenuti da se pri izboru i primeni igara mora voditi računa o sledećem:

- Igra mora biti u skladu sa uzrastom košarkaša.
- Igra mora odgovarati sposobnostima košarkaša.
- Igra na početku mora biti dobro objašnjena i jasna igračima.

Treba izbeći sve moguće opasnosti u igri. Upozoriti na to igrače pre početka igre.

Na početku treninga, u njegovoj uvodno-pripreмноj fazi, treba izbegavati intenzivne igre, posebno hvatalice u kojima igrači imaju zadatak da se kreću velikom brzinom (to je najčešće bez lopte). Hvatalica je naj-složeniji oblik brzine, pa nedovoljno zagrejanim igračima preči opasnost od povrede.

Na kraju treninga, u njegovoj završnoj fazi, primeniti mirnije igre zabavnog karaktera koje treba da služe smirivanju funkcija organizma i pravilnom fiziološkom izlasku iz treninga.

Izbegavati igre u kojima igrači ispadaju iz igre. Oni koji su slabiji moraju ostati u igri kako bi napredovali.

Ukoliko se desi da pravilima nije definisano nešto što može igru pokvariti, treba dodati pravila koja to eliminišu. Često igrači nađu rešenje koje obesmišljava igru, pa je tada neophodno odmah intervenisati.

Truditi se da se u igri strogo poštuju pravila (kojih ne sme biti mnogo).

Kod određivanja parova, grupa ili ekipa, učiniti to tako da igrači budu po sposobnostima podjednaki.

U igri ostaviti mogućnost igračima, naročito deci, da predlože neku varijantu, da tako razvijaju maštu. Trener čak treba da insistira od igrača da predlože svoju varijantu.

Ako je neko višak, jer je potreban paran broj igrača, njega treba odrediti za sudiju, a u narednoj igri ili njenoj varijanti zameniti ga sa nekim od igrača koji preuzima ulogu sudije.

Izbor igara treba da bude takav da svaki igrač u ne-

koj od igara može biti pobednik. Neko ko je sporiji možda će pobediti u igri pogađanja cilja; neko ko je debeo može biti nadmoćan u igrama u kojima sila odlučuje (npr. nadmetanje u guranju) itd.

Potruditi se da se među igrama nađu i one u kojima se mora brzo i tačno misliti. To su igre s različitim brzo promenljivim zadacima u igri.

Ako u igri nema dobre atmosfere, ako nema dovoljno emocija, nekada trener treba da se uključi u igru kao igrač. Ako igra ne izaziva emocije, onda je treba promeniti.

Ako neko nije raspoložen za igru, on će to pokazati u svim individualnim igrama (npr. hvatalici). Njega treba uključiti u par, grupu ili ekipu, jer tada ima odgovornost za kolektivni rezultat i to će ga pokrenuti da se ozbiljnije posveti igri.

Igra treba da traje dok se u njoj uživa i ne sme preći u prostor dosade, u prostor rizika.

Ukoliko neko dete u igri postane neprijatno, nesneljivo i predmet podsmeha drugih, igru odmah zaustaviti i primeniti drugu.

Igra može biti i faktor selekcije. Ko ne voli igru, malo je verovatno da će postati dobar košarkaš. Zadatak trenera je da pažljivo prati igrače kako se ponašaju, kakve su im sposobnosti, kakva rešenja nalaze u igri, s koliko emocije se igraju, koliko se bore za pobedu, kako sarađuju s drugima, kako reaguju na pobede i poraze, koliko su emotivno stabilni i drugo.

Sa odrastanjem i sportskim napretkom igre treba da budu sve više u skladu s košarkaškim kretanjima i s košarkaškim pravilima. Osim elementarnih igara, postoje i košarkaške specifične igre, koje mnogi treneri primenjuju. To je posebna tema i izazov za trenere koji žele da svoje iskustvo podele s drugima. ●

Autor je predsednik Izdavačkog saveta časopisa Trener

Trener može promišljanjem u pripremi treninga da izmisli igru u skladu s ciljem koji želi postići. On je takvim pristupom stvaralac novog, možda dosad neviđenog i neprimenjenog. Košarkašima, bez obzira na uzrast, to će biti izazovno i zanimljivo, a trener će biti zadovoljan svojim kreativnim radom, svojim doprinosom

Defanzivni principi

Reći ću otvoreno – i mislim da je to jedna od najvažnijih stvari – najbitnija stavka u našem programu je zalaganje. Kao treneri, ako ne zahtevamo da svako daje svoj maksimum, onda je to naša odgovornost.

Na kraju krajeva, mi smo ti koji odlučujemo ko igra, a ko ne, i za mene je ključni kriterijum upravo zalaganje.

Pričaćemo malo o odbrani. Za nas je to najteži oblik hemije za izgradnju. Svi stalno pričamo o ofanzivnoj hemiji. To je deo koji igrači vole. Igrači žele da budu dobri u napadu, da im se ime pojavi u novinama, da imaju hajlajtse, da se o njima priča na društvenim mrežama. Defanzivnu hemiju je mnogo teže pronaći.

Sve počinje od komunikacije. Ne postoji čitanje misli. Ovo ponavljam milion puta: tihe ekipe, odnosno ekipe koje ne komuniciraju – gube. Razmislite o tome. Deo komunikacije je i slušanje.

Zamislite situaciju: igrač je u defanzivnom stavu, a recimo odbrana na P&R je Switch. On mora da čuje poziv za blok i da reaguje pravovremeno. Neki igrači su veoma instinktivni. Kasparas Jakučionis je sjajan primer – čuo je poziv, usmerio stopala i igrača i tačno je znao šta dolazi. Procesirao je informaciju.

Razmislite o visokim igračima. Svaki visoki koji će u nastavku karijere čuvati četvorku ili petice mora da radi jednu stvar: **da priča**. Da komunicira. Da najavi blok. Ako imamo igrača koji ne priča – nikada ga neću pustiti da igra. Treba da ide da igra rekreativnu košarku, jer je sebičan saigrač koji ne može da nam pomogne da pobeđujemo.

Komunikacija, stvaranje navika i uspostavljanje discipline koja omogućava igraču i njegovim saigračima da se kreću zajedno – to je ono što donosi pobeде.

Imamo jednu izreku u našem programu: **jaki smo onoliko koliko je jaka najslabija karika u lancu**.

Imao sam ove godine jednog momka u timu. Izgledao je sjajno. Jedan na nula, individualni trening, skače, šutira trojke, visok 2,08 m, dodiruje vrh table – izgleda kao najbolji igrač svih vremena. Ali staviš još devet igrača na teren – ne može da procesuiru. Igrači prolaze pored njega, a on pokušava da blokira šut, čak i skoči, dodirne tablu, ali lopta već prolazi kroz obruč.

Igrali smo jednu utakmicu ove sezone i taj momak, koji nije baš dobro procesuirao stvari, bio je u sastavu, imali smo dosta bolesnih i povređenih igrača. Ubacio sam tog momka u igru i plejmejker mi priđe i kaže: „Treneru, jesmo li stvarno došli do toga?“

U smislu – stvarno smo ga ubacili u igru. Oni znaju. U tom trenutku smo postali jaki tačno onoliko koliko je jak taj jedan igrač. Morali smo da ga izvedemo.

Zato moramo da zahtevamo da rade. Sve u našem programu je vezano za rad. Sve što želimo da budemo i sve što je vezano za napredak – zasniva se na radu. Takođe, bitno nam je da igračima govorimo istinu. Kada igrači igraju loše – reći ćemo im da igraju loše. Igrači ne vole to da čuju. Ceo život su ih mnogi tapšali po ramenu. Možda im se istina ne sviđa, ali to je jedini način da izgradimo iskrenost i poverenje – tako što govorimo istinu.

Svaki igrač, bez obzira na to koliko je dobar ili na kom nivou igra, ima uspone i padove tokom sezone. Sezona

je duga. Ali ono što mi radimo jeste da svaki dan zahtevamo maksimalan rad. Jedna stvar koju želimo jeste doslednost u onome što zahtevamo od igrača i u onome što očekujemo od njih. U većini slučajeva moramo da očekujemo više od njih nego što oni očekuju od samih sebe. I tu često nastaje problem.

Ali sve se svodi na rad i zalaganje. Jedna od stvari koje primenjujemo na treninzima – i svesni smo da nemaju svi tu mogućnost – jeste traka za trčanje pored terena. Ona nije sredstvo kazne, već nastavno sredstvo. Umesto kazni poput sklekova ili trbušnjaka, koristimo je kao alat za učenje. Imamo sprint od 20 sekundi. Kada dođe do grešaka u ofanzivnom skoku, u odbrani ili u komunikaciji – ide se na traku. Ranije sam pravio grešku – izribao bih igrača, a onda ih poslao na traku.

Sada je drugačije, ako ne ide na ofanzivni skok, samo pokažem ka traci, 20 sekundi sprinta, potom se odmah vraća u igru. Ako nema komunikacije – opet isto. To su male stvari koje dosledno zahtevamo, jer su direktno povezane s pobeđivanjem.

Kako naterati igrača da uvek trče jako? Tako što to zahtevamo. I ne pristajemo na njihovu drugu najbolju verziju. U našem programu imamo standarde. Ne postavljamo ciljeve – postavljamo standarde. Razlika je ogromna. Kod standarda je zanimljivo to što dozvoljavamo igračima da ih sami postavljaju. Tada to više nije „naše“, već njihovo.

Hoćemo titulu. Hoćemo da nismo nijedan loš trening. Hoćemo savršenu godinu bez problema van terena.

Šta god da postavite kao standarde, naš posao – i zajednički posao celog stručnog štaba – jeste da ih smatramo odgovornim za to.

Zar vas ne izluđuje ona situacija kada kao trener znate da ste bolji od protivnika? Znači da ćete dobiti utakmicu. A onda ekipa izađe na teren, ne igramo dovoljno jako, nismo oštri, aljkavi smo... i odjednom se nađemo u neizvesnoj završnici. Dva ili tri puta od deset – izgubićemo takvu utakmicu.

Zašto se to dešava? Reći ću vam zašto – to je na nama kao trenerima.

Nema loših treninga. Ako dozvolimo loš trening – sramota za nas trenere. Moramo da zahtevamo da treniraju kako treba. Moramo da ih nateramo da stvari rade ispravno. Moramo da ih izvučemo iz tog lošeg mentalnog stanja, iz te letargije. Trener može da dobije otkaz iz mnogo razloga. Ali nemojmo dozvoliti da razlog bude to što nismo uspjeli da nateramo ekipu da daje svoj maksimum.

Sada želimo da govorimo o tome zašto pobeđujemo. Pobeđujemo zato što dolazimo do slobodnih bacanja i zato što skačemo u napadu. Sve to postavlja temelje naše odbrane. Naša odbrana se zasniva na dve stvari: igranju maksimalnim intenzitetom i stalnoj komunikaciji. Želimo da budemo ekstremno fizički agresivni. Želimo da protivniku ne dozvolimo ništa u tranziciji.

Skoro svaki put šaljemo četiri igrača na ofanzivni skok. Takođe, ne oslanjamo se na teoriju, već na procenite. Vodio sam statistiku svih naših promašenih šuteva, a ona pokazuje da tri od četiri promašaja završavaju u sredini ili na suprotnoj strani od šuta. Zato tu zonu napadamo.

Pričaćemo malo o odbrani. Za nas je to najteži oblik hemije za izgradnju. Svi stalno pričamo o ofanzivnoj hemiji i to je deo koji igrači vole. Defanzivnu hemiju je mnogo teže pronaći. Sve počinje od komunikacije. Ne postoji čitanje misli. Ovo ponavljam milion puta: tihe ekipe, odnosno ekipe koje ne komuniciraju – gube. Razmislite o tome. Deo komunikacije je i slušanje

Ako šutiramo za tri – šuter se vraća, svi ostali idu na skok, a ako je igrač u trenutku šuta u korneru, mora da ide ka sredini reketa. Nema trčanja po osnovnoj liniji, ne želimo mekane igrače. Ne trči ka aut-liniji – trči u sredinu, u kontakt, po skok.

Ako napadnemo obruč i završimo iz reketa – svi idu na skok, osim igrača koji je iznad vrha kapice, on se vraća u odbranu.

Naše pravilo je jasno: ako igrač uhvati ofanzivni skok s ramenima okrenutim ka košu, ima zeleno svetlo za polaganje, ne mora da izbacuje loptu. Ako nije u balansu i nije frontalno – izbacuje pas, jer tu dolazi šut za tri poena. Ovo je bitno pravilo u našem programu.

Ne ide na ofanzivni skok – traka za trčanje.

Igrači koji se vraćaju imaju jasne odgovornosti, nema improvizacije. Radimo na ovome svakog dana. Imamo mnogo vežbi za to. Za nas sve počinje sa odbranom u tranziciji i komunikaciji. Ne brinem o Mismatch situacijama u tranziciji. Jedina stvar koja nas može pobediti u tranziciji je lopta koja prolazi kroz obruč. Kada se zaustavimo i postavimo, Mismatch situacije će se same vratiti na svoje mesto.

Veći deo sezone bili smo broj jedan u državi u ofanzivnom skoku, a bili smo prvi u ofanzivnim skoku posle promašenih šuteva za tri poena. **Vračali smo 43% naših promašaja za tri poena.** Koliko god ovo zvučalo čudno, a analitika to jasno pokazuje, na isteku napada nikada ne napadamo ulazom ka košu. Razlog je jednostavan: sudije ne sviraju faulove na kraju napada, a ne želimo ni da uzimamo teške, iznuđene šuteve za dva poena pod kontaktom. Radije ćemo uzeti šut za tri poena, jer znamo da će takav promašaj uglavnom završiti kao dug skok – a tu imamo prednost. Znamo gde lopta ide i znamo da ćemo 43% tih lopti vratiti u posed, ako ne i više.

Ako dodete na naše treninge, vrlo brzo će vam biti jasno zašto smo dobra skakačka ekipa.

Ovo je vežba koje radimo svakog dana kada je u pitanju ofanzivni skok.

Imamo trenera ili igrača s velikim zaštitnim jastukom (pad) u rukama i trenera/igrača kao šutera. Uz njih imamo i igrače na skoku, kako u odbrani, tako i u napadu. Postavljamo igrače leđima jedan uz drugog, odbrana okrenuta licem ka košu. Kada trener izvede šut ka košu, u tom trenutku igrači koji su napad moraju da se okrenu i izvuku iz kontakta, simulirajući situaciju borbe za skok.

Prvi igrač se okreće, izlazi iz kontakta i agresivno napada suprotnu stranu obruča, tj. igrača/trenera koji drži „pad“. Njegov zadatak je da što jače udari trenera „padom“. Naravno, kada nemamo „pad“, ne želimo da povredimo saigrača, ali kontakt mora da bude čvrst i eksploziv – želimo taj „bum“ efekat.

Naš cilj je ono što zovemo Opposite and Inside – prvi igrač koji stigne na suprotnu stranu, odmah ulazi unutra i zauzima poziciju. U većini situacija tamo se nalazi jedan defanzivac iz pomoći. Na strani pomoći obično stoji jedan defanzivac i za svojih skoro 39 godina trenerskog iskustva još uvek nisam video da sudija svira faul kada udarimo tog igrača u pomoći. A mi zaista pokušavamo da ga izbacimo iz balansa, da ga pomerimo s pozicije. Dakle, igrač se okreće i ulazi u snažan kontakt. Igrač s lakta nije važno na koju stranu ide jer je svakako suprotno od šutera, ali čim čuje „šut“, mora da uđe unutra u borbu za skok. Igrač iz ugla ide ka suprotnoj strani od šuta, ali mora da prođe kroz sredinu, tj. da ne ide po čeonju liniji na skok (dijagram 1).

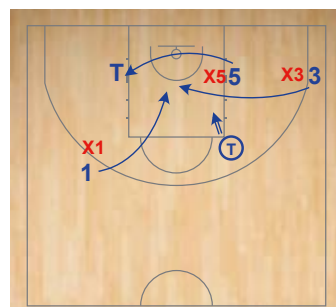

Statistika jasno pokazuje da se svaki drugi ofanzivni skok završava faulom. Razmislite o tome ako želite da utičete na utakmicu – ovo je način. Zamislite šta se dešava na klupi protivnika kada njihov najbolji igrač ne zagradi skok, mi uzmemo ofanzivni skok i on napravi faul. Drugi faul rano u utakmici, igrač mora napolje i više ne može da ima isti uticaj.

Jedan od dva ofanzivna skoka završava se faulom. Ovo je pitanje zahteva koje postavljamo – da idemo na skok, bez izgovora. Možemo postaviti igrače gde god želimo: radimo ovo 2 na 2, 5 na 5... suština je ista. Stvaramo situacije na terenu u kojima dolazimo na suprotnu stranu i ulazimo unutra.

Takođe, moramo da razišljamo i o defanzivnoj tranziciji – kako branimo tranziciju ako sve igrače šaljemo na skok. Odgovor na to pitanje je: kako će oni da trče i u isto vreme nas zgrade. Kako će da nas sklone sa skoka? U našoj ligi ima ekipa koje igraju izuzetno brzo. Na primer, Mičigen Stejt, Tom Izo – vrhunski trener. Oni ne trče protiv nas. Ne trče zato što su previše zauzeti građenjem skoka. Njihovi spoljašnji igrači ne mogu da istrče u tranziciju, jer moraju da budu odgovorni i da nas zadrže van reketa. Naravno, mi radimo na defanzivnoj tranziciji do iznemoglosti, jer moramo da sprintamo nazad – naročito posle pogodenog šuta. To radimo svaki dan uz ofanzivni skok. U svakoj vežbi koja je živa, ako igrač ne ode na ofanzivni skok, ne prekidamo vežbu. Samo se čuje: „Traka za trčanje.“ I tako se stvara navika – navika napora. Ne postoji ništa gore od igrača koji se samo nasloni na protivnika i ne pokušava da uzme skok. Nema pomeranja, nema borbe, samo stoji. To nije intenzitet. To nije želja za pobedom.

Zato je ofanzivni skok temelj naše odbrane. Naš fokus na ofanzivni skok primorava protivnika da bude disciplinovan, da preuzme odgovornost u zagrađivanju i da razmišlja o nama, umesto o tranzicionom napadu. I upravo zato je ovo nešto što radimo svaki dan, bez izuzetka.

DIJAGRAM 01

Ako dodete na naše treninge, vrlo brzo će vam biti jasno zašto smo dobra skakačka ekipa. Imamo trenera ili igrača s velikim zaštitnim jastukom (pad) u rukama i trenera/igrača kao šutera. Uz njih imamo i igrače na skoku, kako u odbrani, tako i u napadu

Kod nas su komande jednostavne: Veer Right ili Veer Left, u zavisnosti od strane s koje dolazi blok. Igrači imaju zadatak da forsiraju napadača ka blokadi – ne dozvoljavamo da probije od blokade (reject). To je osnovno pravilo.

Čim čujemo poziv blokade, naš cilj je da uđemo u igrača s loptom kukovima i grudima, uz korekciju stopala. Nogu prebacujemo preko bloka – agresivno i odlučno. Volimo da „razbijemo koleno“ – kratkim udarcem po zadnjem delu kolena protivnika spuštamo njegovu ravnotežu i prelazimo preko blokade. Jedno pravilo je neupitno: ruke se ne koriste. Ako stavimo ruku na napadača – traka.

Ponovićemo još jednom: moramo da idemo preko bloka. Ne želimo da udarimo u blok i sigurno ne želimo da ostanemo zalepljeni za blokadu. Ako neko želi da igra košarku na koledž nivou ili profesionalno, mora da zna da ide preko bloka.

Često čujem pitanje: „A šta radimo sa igračima koji ne šutiraju?“ Iskreno – to me ne zanima. Protiv loših šutera svi mogu da idu ispod, ali šta rade dobri treneri? Odmah okrenu blokadu i primoraju vas da sledeći put idete preko. Zato se mi uopšte ne bavimo idejom prolaska ispod bloka.

Naše pravilo je jednostavno i dosledno: idemo preko svake blokade, svaki put.

Kada govorimo o rolu, odnosno igraču koji se otvara ka košu, zadatak našeg visokog igrača je jasan: da prati senku rolera, ali da nikada ne dozvoli da mu se roler nađe iza leđa. Napadač ne sme da prođe iza njega (**dijagram 2**). Kada dodamo još jednog defanzivca, jasno se vidi gde naša pomoć dobija puni smisao.

Jedna od ključnih stvari na kojoj stalno insistiramo jeste da se blokada najavi veoma rano i veoma glasno. Šta ako protivnik okrene blokadu? Poštujemo prvu najavu. Ne idemo Veer Right pa Veer Left. Poštujemo prvi poziv – i tek onda se vraćamo u poziciju.

Ovo je izuzetno važno i u skautingu. Ako vidimo da defanzivac gleda odakle dolazi blokada, da okreće glavu levo-desno – napadaćemo ga ceo meč kroz Reject. Čim skine pogled sa igrača s loptom i okrene glavu – gotovo je.

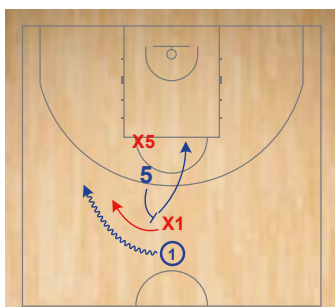
Zato je ovo važna nastavna tačka: ne tražimo blokadu, već verujemo onome što čujemo. Moramo da naučimo da verujemo saigračima. Komunikacija nema smisla ako joj ne verujemo. U skautingu vrlo brzo prepoznamo igrače koji traže blok i to su igrači koje protivnik odmah cilja.

Druga ključna stvar: visoki igrač u Dropu mora da bude nisko u stavu i s veoma aktivnim rukama. Ne želimo da stojimo uspravno kao strašilo. Želimo da budemo nisko u stavu, široki telom i da zatvorimo što više linija dodavanja aktivnim rukama.

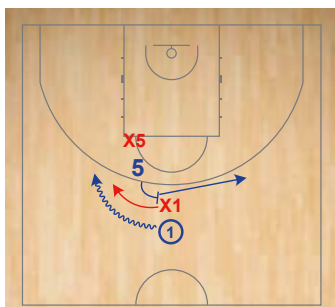
Odbrana na P&R je nešto što takođe radimo svaki dan, četiri minuta bez izuzetka. Igramo isključivo drop u odbrani, ali je važno da se razume da to nije pasivna odbrana – igramo je uz konstantnu pomoć i jasna pravila.

Ako pogledate NBA, imam igrače u Minnesota Timberwulvsima i Chicago Bullsima. Oni su u ligi kao bekovi upravo zbog onoga što rade na lopti. Mi to zovemo Bulldog odbrana. Naš bek mora da ide preko svake blokade, ako kao bek ne možeš da ideš preko bloka – ne možeš da igraš za nas.

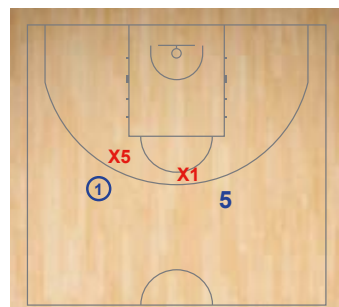
Naša tačka preuzimanja zavisi od beka, ali je uglavnom korak iznad linije za tri poena. Tu počinje komunikacija. Bekovi moraju da slušaju, visoki moraju da najave blokadu i da naprave pravovremeno prilagođavanje. U našem dropu u većini situacija visoki igrač ne izlazi iznad linije slobodnih bacanja.

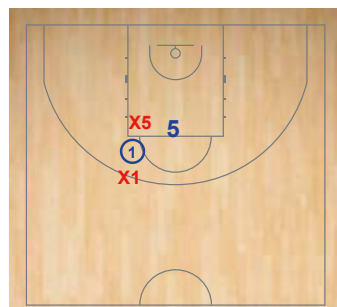
DIJAGRAM 02

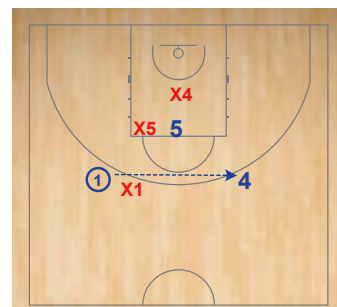
DIJAGRAM 03

DIJAGRAM 04

DIJAGRAM 05

DIJAGRAM 06

Šta radimo kada protivnik igra Pick-and-Pop? Tu koristimo odbranu koju zovemo Tilt. Pravila su vrlo jednostavna i važno je naglasiti – za visokog igrača se praktično ništa ne menja.

Postavlja se blokada, ali sada imamo situaciju u kojoj je igrač na poziciji 5 šuter, klasičan pop igrač. Takvom igraču ne smemo da dozvolimo šut za tri poena, ako ga branimo klasičnim Dropom ili Hedgeom, on će nas kazniti – govorimo o šuteru od 40% i više za tri. Zato koristimo Tilt odbranu. Bek uvek ide preko blokade (dijagram 3), međutim, čim se čuje poziv „Tilt“, bek se odmah vraća u liniju dodavanja s ciljem da oduzme pas ka pop igraču, dok visoki igrač preuzima loptu (dijagram 4).

Ako ipak dođe do izolacije, imamo jedno neupitno pravilo, posebno za visoke igrače: nema šuta za tri poena. Forsiramo protivnika na prodor. Zašto? Zato što u reketu imamo pomoć. Ne možemo da pomognemo ako protivnik pogađa trojke. Ono što želimo jeste pritisak na loptu, uz svest da imamo drugu liniju pomoći u reketu.

Ako igrač iz popa odluči da rola, ne ostajemo u Tilt odbrani. U tom slučaju se vraćamo u klasičan Drop dok četvorka pomaže na roleru. Ako napad pokuša dodavanje ka četvorci koja se podigla iz kornera (Shake) – igrač na poziciji 4 ne izlazi iz reketa. Radi kratak Closeout, taman toliko dok centar ne zauzme poziciju, ali ne dozvoljavamo prijem lopte protivničkom centru.

Ako taj igrač ipak šutira – to je šut koji želimo. Niskog volumena, slabijeg napadača. Izazivamo ga da nas pobeđi. Ono što nikako ne želimo jeste da se previše raširimo u odbrani i dozvolimo prodor u reket (dijagram 5).

Sušтина je jednostavna: nema logike da agresivno čuvamo lošeg igrača ako nam to oduzima pomoć u reketu. Kao treneri, svi znamo – napadi se kreiraju za najbolje igrače. Naš posao je da njima oduzmemo prednost, a ne da se prilagođavamo slabijima. U skautingu je pitanje vrlo jednostavno: koliko akcija protivnik igra za tog igrača. Ako je odgovor – nijednu, zašto bismo ga čuvali kao zvezdu?

Ako bek ostane u blokadi i njegov igrač napravi prednost i krene ka košu, neće se nikada vratiti potpuno ispred njega – previše je duboko. Zato je zadatak našeg visokog igrača da spreči polaganje i lake poene na obruču. U slučaju da naskoči i uzme Pull-up šut s poludistance, napadamo šut s leđa: mašemo unutrašnjom rukom, preko vrha glave, bez faula, da dodatno otežamo šut

(dijagram 6). Ne želimo blokadu – samo da mu smetamo. Ako igrač napravi foul – ide na traku. Bez izuzetka.

Pobedićemo u svakoj utakmici ako protivnik mora da živi od šuteva s poludistance. Borimo se preko blokade, igramo fizički i forsiramo Pull-up šuteve s poludistance, koje zatim napadamo.

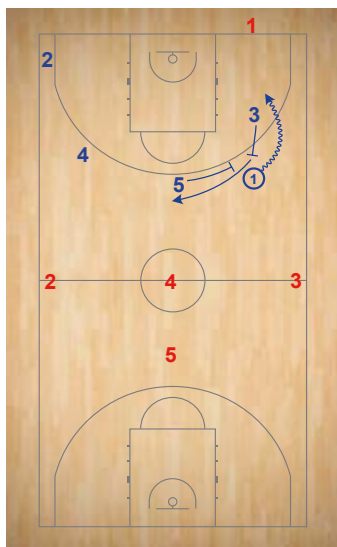
Mi diktiramo protivniku koje šuteve će da uzima. Želimo da svedemo ulaske u reket na minimum i da ih nateramo da šutiraju teške dvojke. A ako šutiraju za tri – nateraćemo njihovog najgoreg igrača da šutira, ne njihovog najboljeg.

Sledeća vežba je još jedna koju radimo svakog dana, u njoj spajamo nekoliko stvari. 5 na O, navike ofanzivnog skoka i prelazak u tranzicionu odbranu. Vežbu započinjemo bilo kojim napadom iz našeg Playbooka, u ovom slučaju korišćimo Pistol Offense. Igrač iz kornera postavlja Step-up Flat blokadu za plejmejкера, a zatim prima Flare od centra, koji zatim postavlja blokadu za plejmejкера i ide u širinu (P&P). Posle Kick-out dodavanja plejmejкера, tražimo još jedno dodatno dodavanje, pa tek onda šut. Iz takvog rasporeda napadamo ofanzivni skok (dijagrami 7, 8 i 9). Ako je šut za tri poena – šuter se vraća nazad, a svi ostali idu na skok. Dakle, ko šutira trojku – vraća se. Svi ostali poštuju priцеп iz prve vežbe. U slučaju promašaja, jedan od četiri igrača na skoku koji uhvati loptu polaže je na obruč.

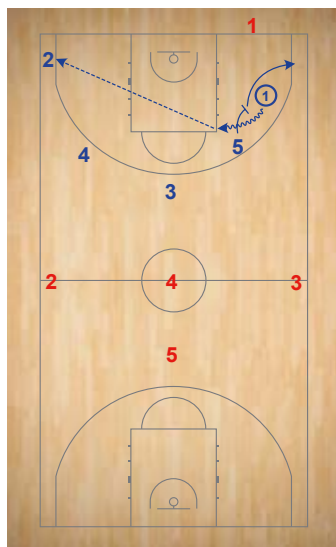
Kako lopta prođe kroz obruč, plejmejker druge ekipe, koji stoji pod košem, skuplja loptu i otvara kontrarnapad protiv igrača koji su radili 5 na O iz rasporeda kao što je prikazano na dijagramu 10.

Sada se fokusiramo na tranzicionu odbranu. Prvo štitimo reket, igrač koji se prvi vraća mora da zaštiti obruč. Imamo pravilo tri sekunde, važi za sve igrače koji su krenuli na ofanzivni skok. Odmah nakon defanzivnog skoka protivnika ili datih poena – krećemo s trčanjem nazad. Prva tri koraka su sprint. Prva tri koraka su ključ svega. Cilj nam je da reagujemo ka lopti i da je zaustavimo, a zatim da raspodelimo igrače. Jedna stvar koju strogo zahtevamo u tranziciji je da nikada ne trčimo u paru sa igračem kog čuvamo, ne trčimo pored njega. Ako je lopta na jednoj strani terena, moramo imati svih pet igrača na toj strani. Igrači na strani pomoći moraju biti na sredini terena (Midline), a svi ostali su tu na strani lopte, glasni i u komunikaciji. Brine nas samo jedno: zaustavljanje lopte.

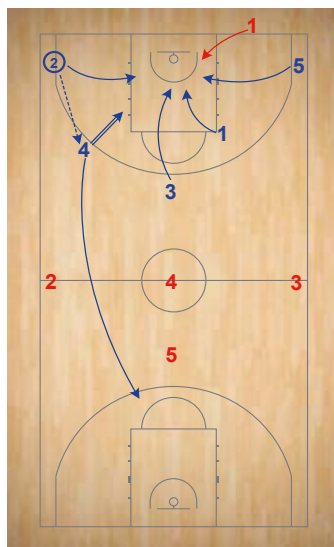
Sada se fokusiramo na tranzicionu odbranu. Prvo štitimo reket, igrač koji se prvi vraća mora da zaštiti obruč. Imamo pravilo tri sekunde, važi za sve igrače koji su krenuli na ofanzivni skok. Odmah nakon defanzivnog skoka protivnika ili datih poena – krećemo s trčanjem nazad. Prva tri koraka su sprint. Prva tri koraka su ključ svega. Cilj nam je da reagujemo ka lopti i da je zaustavimo, a zatim da raspodelimo igrače. Jedna stvar koju strogo zahtevamo u tranziciji je da nikada ne trčimo u paru sa igračem kog čuvamo, ne trčimo pored njega

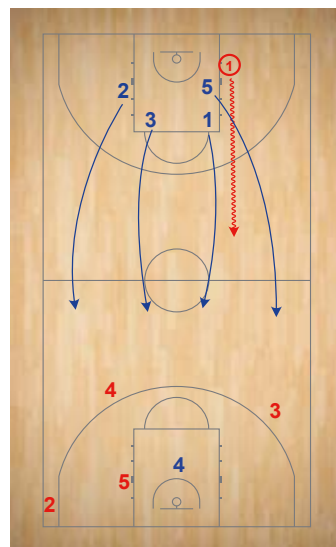
DIJAGRAM 07

DIJAGRAM 08

DIJAGRAM 09

DIJAGRAM 10

Volim da iz vežbe na polovini terena, kao što je Shell Drill, pređemo direktno u vežbu preko celog terena. Ponavljam, mnogo radimo na defanzivnoj tranziciji

Jedna od vežbi gde radimo na Closeout situacijama. Stavljamo ruku na loptu. Trener baca loptu jednom od igrača i krećemo u Closeout (**dijagram 11**).

U ovom delu sezone mnogo govorimo o odbrani prvog koraka. U Closeout izlazimo s visoko podignutim rukama, a zatim se povlačimo. Moja terminologija je sledeća: želim da igračima nos bude u ravni s gornjim kukom protivnika, kukom koji je bliži polovini terena. Zbog toga nismo tačno skroz ispred igrača, ali time blago zatvaramo sredinu. Ako igrač krene na tu stranu i pokuša da ide ka sredini, forsiramo ga ka liniji polovine terena, ali ne želimo da se previše okrenemo. Ako naš igrač doda loptu, istog trenutka odskačemo ka lopti, tako da vidimo i loptu i igrača (**dijagram 12**).

Kada čuvamo igrača bez lopte, koji je jedan pas udaljen, želimo da postoji trougao između lopte i našeg igrača, želimo da taj trougao bude ravan, ne dubok (**dijagram 13**). Zato smo korak van linije dodavanja. Ako ode-mo preduboko – jedan dribling, pomoć, pas ka našem igraču i ne možemo da stignemo taj Closeout – prima-mo trojku. Zato uvek na prodoru s jače strane fintiramo pomoć, ali nikada ne pomeramo donju nogu, odnosno nogu bližem našem igraču.

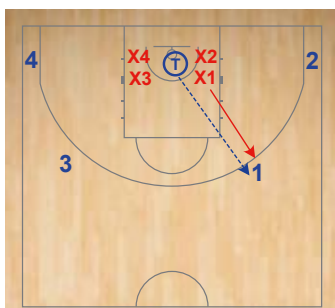
Ako smo dva pasa udaljeni, možemo biti malo dublje. Na terenu uvek imamo povučenu Midline liniju (imaginarna koš-koš linija). Uvek želimo da budemo na sredini, da vidimo i loptu i svog igrača, s leđima okrenu-tim ka čeonj liniji.

Takođe, ono što želimo od svih igrača u odbrani je-
ste da komuniciraju, igrač koji izlazi u Closeout na igrača s loptom mora jasno i glasno da kaže: LOPTA (ball). Za-tim igrač koji je na prvom dodavanju: PROSTOR (gap) i

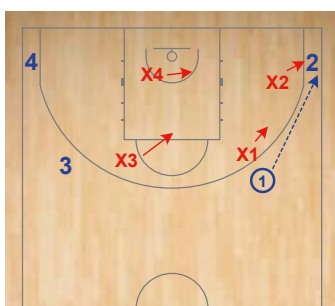
igrač koji je na strani pomoći: POMOĆ (help). Cilj nam je da, recimo 20 sekundi, svi igrači u odbrani poštuju sve principe, da komuniciraju, da se dobro pozicioniraju i ta-ko stvaramo defanzivnu hemiju.

Kada igrači uđu u ritam vežbe, jedna od opcija ko-
ja može da se uvede je Pass & Cut. Kada napadač doda loptu, prva stvar koju igrač u odbrani ne sme da dozvo-li je utrčavanje ispred njega, tj. da dozvoli napadaču da uđe u prostor između njega i lopte (Frontdoor), jer se ta-ko otvara mogućnost post igre. Takođe, od igrača koji je na strani pomoći tražimo da prilikom utrčavanja „bum-puje“ igrača koji utrčava, zato što želimo da protivniku stavimo do znanja da ne može tako lako da nam ulaze u reket. Kako utrčavanje utiče i na ostale igrače da reaguju i da menjaju pozicije, još jednom želim da istaknem ko-liko je važna komunikacija u odbrani (**dijagrami 14 i 15**).

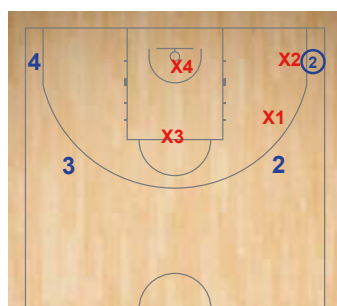
Volim da iz vežbe na polovini terena, kao što je Shell Drill, pređemo direktno u vežbu preko celog terena. Po-navljam, mnogo radimo na defanzivnoj tranziciji. U ovoj vežbi imamo dva igrača na laktu i dva igrača u produ-
žetku penala kao odbranu i četiri igrača prekoputa njih na čeonj liniji koji su napad. Trener, kod koga je lopta, dodaje loptu jednom od igrača na osnovnoj liniji koji kre-ću u napad. Kome god da doda, igrač paralelno s linije slobodnih bacanja mora da dotakne čeonu liniju i da trči nazad u odbranu. Preostala tri igrača u odbrani se raspoređuju u trougao, gde želimo da jedan rano da zaustavi loptu, a druga dvojica da popune ivice reketa (**dijagram 16**). Naš cilj je da zaustavimo loptu i da zaštitimo obruč. Ako se lopta doda na stranu, igrač iz dubine je zadužen da reaguje, a igrač koji je nagazio čeonu liniju mora da priča i uvek popunjava suprotnu stranu od lopte (**dija-**

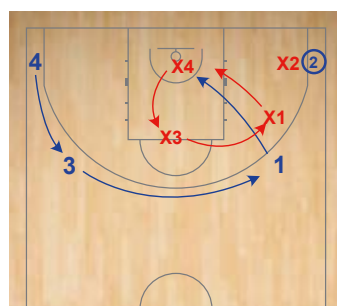
DIJAGRAM 11

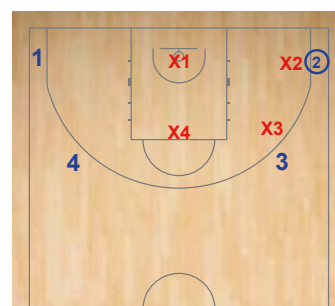
DIJAGRAM 12

DIJAGRAM 13

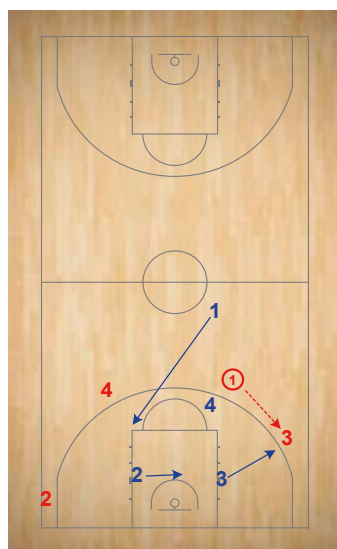
DIJAGRAM 14

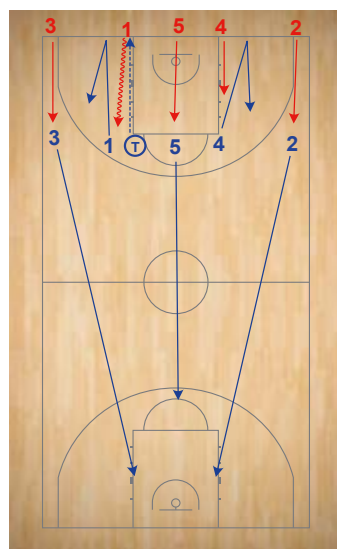
DIJAGRAM 15

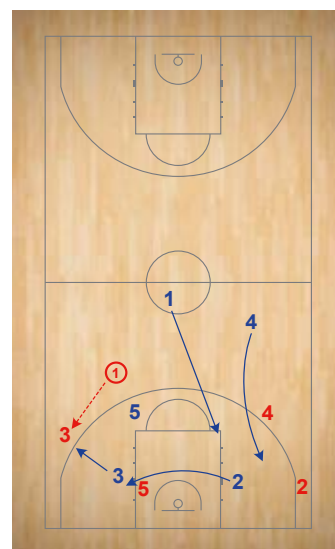
DIJAGRAM 16

DIJAGRAM 17

DIJAGRAM 18

DIJAGRAM 19

**Od igrača
zahtevamo
maksimalan napor,
komunikaciju i
odgovornost, jer
bez toga nema
pobeda. Brzina igre,
donošenje odluka u
realnom vremenu
i timska disciplina
su osnova svega što
radimo**

gram 17). Ovo je sjajna napadačka vežba za tranziciju i donošenje odluka – da se iskoristi hendikep situacija, ali je isto tako fantastična defanzivna tranziciona vežba, jer igramo iz nepovoljne situacije. I opet vidimo značaj komunikacije u odbrani.

Često će nastati kaos u ovoj vežbi, tranzicija je uvek kaos. Međutim, postoji izraz: **upravljanje haosom**. To je ono što pokušavamo da radimo.

Sličnu vežbu možemo da radimo i 5 na 5. Sada oba igrača na laktovima moraju da nagaze čeonu liniju i da trče nazad na stranu suprotnu od lopte (**dijagram 18**). Ako se lopta doda na stranu, igrač iz dubine je zadužen da reaguje, dolazi i do rotacije s drugog bloka, međutim, to sad ostavlja Mismatch na niskom postu koji mi želimo da branimo ispred igrača (front). Nema prijema lopte na postu (**dijagram 19**). Sledeća opcija može da bude da dva spoljna igrača nagaze čeonu liniju, ali naši principi ostaju isti, zaustaviti loptu i zaštititi obruč (**dijagram 20**). I opet, ovo je vežba u kojoj važi pravilo – ako ne ide-mo na ofanzivni skok – traka za trčanje.

Sledeća vežba je namenjena visokim igračima i njome želimo da smanjimo faulove. Ne želimo da pravimo faulove. Imamo visokog igrača pod košem kao odbranu, po jednog igrača u kratkom kornjeru sa obe strane i igrača na kapici s loptama. Ako odbrana napravi faul, to je defanzivna greška. Ovo zovemo Shift. Želimo da svaki put kada visoki igrač izađe iz reketa, na pomoć, da zaustavi prodor, izađe s podignutim rukama, da skoči uvis i da primi napadača na grudi. Čim se vrati jedan korak nazad u reket, sledeći igrač kreće u prodor i pokušava da poentira. Želimo da maksimalno otežamo svaki šut i da budemo čvrsti u kontaktu (**dijagrami 21, 22 i 23**).

Većina igrača pokušava da zakuca, većina igrača na našem nivou ide snažno, s fizičkim kontaktom, i pokušava

va da zakuca. Sve je u vertikalnosti, bez spuštanja ruku. Samo pravo gore.

Sledeću vežbu započinjemo s dve kolone, jednom do druge, odnosno napad i odbrana. Svaki put kada protivnik ide u prodor ka košu, mi nikada ne posežemo za loptom. Ako to uradimo, uvek će nam svirati faul. Kada ide prodor ka obruču, u idealnom slučaju, želimo da stignemo ispred, da poravnamo ramena ako možemo i da skočimo pravo gore s dve ruke (**dijagram 24**). Ako ne možemo, onda moramo da budemo odmah pored njega, sa strane, rame uz rame (**dijagram 25**). Napad pokušava da poentira.

Naš identitet se zasniva na radu, disciplini i jasnim principima.

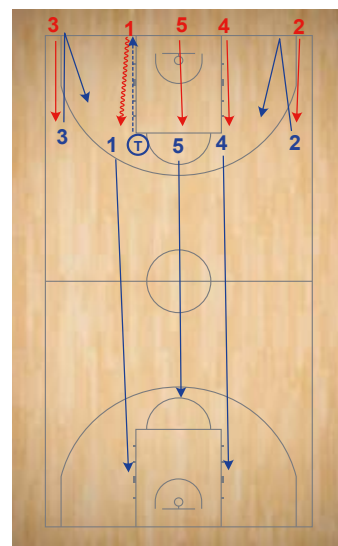
Napad gradimo iz defanzivnog skoka, a odbranu postavljamo kroz ofanzivni skok. Igramo na procenat, ne na savršenstvo – znamo da ne možemo dobiti svaku bitku, ali znamo koje šuteve želimo da dozvolimo, a koje da oduzmemo.

Štitimo reket, oduzimamo najlakše poene i teramo protivnika da nas pobeđuje teškim dvojka i šutevima lošijih ili niskovolumenskih šutera. Sve što radimo ima analitičko i taktičko objašnjenje. Ne igramo nasumično – biramo šuteve, ne gubimo lopte i igramo brzo kada za to postoji prednost.

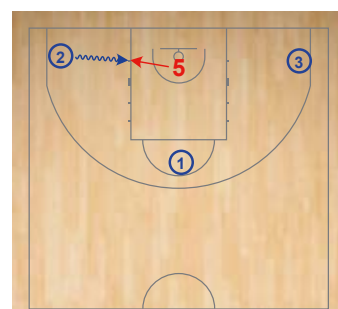
Od igrača zahtevamo maksimalan napor, komunikaciju i odgovornost, jer bez toga nema pobeda. Brzina igre, donošenje odluka u realnom vremenu i timska disciplina su osnova svega što radimo.

I na kraju, kao treneri, ne smemo se plašiti promena. Moramo stalno da učimo, posmatramo, prilagođavamo se i napredujemo. Ako mislimo da imamo sva rešenja – već smo zaostali. Učenje nikada ne prestaje. ●

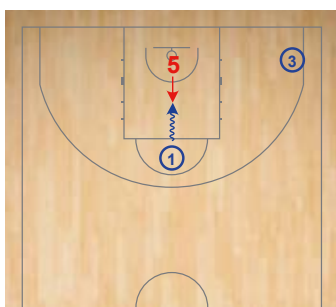
Priredio: Stevan Jovanović

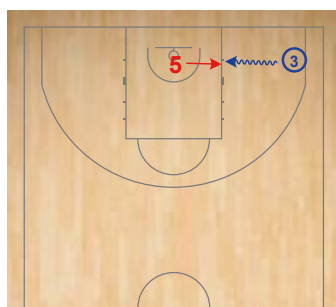
DIJAGRAM 20

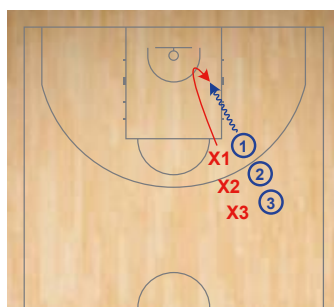
DIJAGRAM 21

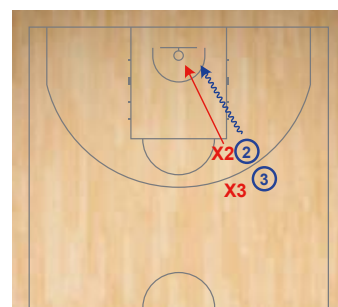
DIJAGRAM 22

DIJAGRAM 23

DIJAGRAM 24

DIJAGRAM 25

Igra bez lopte visokih igrača u blizini koša (DUNKER SPOT pozicija)

Pozicija na terenu o kojoj imamo priliku da pričamo, nalazi se otprilike na spoju reketa i čeonke linije.

Dunker nema neke jasno definisane granice, već služi da bi se određeni tipovi igre i realizacije povezali s mestom na terenu.

Koliko god nam se jednostavnom činila - igra na Dunkeru ima svoja jasno uspostavljena pravila i principe, i polazi od nekih vrlo precizno definisanih namera i težnji svake ekipe ili pojedinca, u sklopu grupne ili pak individualne taktike

Unutrašnja napadačka igra, podjednako u segmentu 1:1 sa loptom ili pak bez lopte, jeste oduvek bila izuzetno bitno napadačko sredstvo, koje je ekipama donosilo određeni broj postignutih poena, stabilnost i ispravan ritam u napadu, priliku da se na taj način kreiraju povoljne okolnosti za neke ostale stvari koje bi usledile nakon promašaja, recimo skok u napadu ili defanzivna tranzicija, i sl. Igrači koji su bili u stanju da efektivno igraju s loptom 1:1 leđima (a neretko i licem) u blizini koša su i u današnjoj modernoj košarci i te kako na ceni. Razlog za to leži u tome što takva unutrašnja igra, ukoliko se iz nje stvori osetna prednost, obično rezultira relativno lakim poenima ispod samog koša. Ako bismo napravili poređenje sa otvorenim šutevima za 3p (pri kojima igrač na perimetru ima osetnu porednost nad odbranom), procenti realizacije takvih šuteva vrlo retko prelaze 45%, između ostalog jer se oni, čak i otvoreni, upućuju protiv nekakvih Closeouta ili rotacija u odbrani. S druge strane, efektno rešena igra 1:1 na niskom postu vrlo retko ostavlja odbrani mogućnost da odakle god rotira ili pomaže, i jednom kad se prednost ispod koša ostvari, onda se ona obično i materijalizuje pogotkom za 2p.

Međutim, kako bismo sagledali široku sliku igre 1:1 u blizini koša, i kako su se njen značaj i zastupljenost menjali s godinama i napretkom igre - onda neminovno moramo staviti sve u kontekst nekih drugih tipova igre, pre svega Pn'R-a i kontranapada. Nekadašnja igra je, a govorimo o periodu od pre recimo 30-ak godina, mogla da čak i na visokom nivou toleriše slabo pokretljive, ali opet fizički dominantne (sa aspekta opšte i specifične snage pre svega) visoke igrače na poziciji 5, pa čak donekle i na četvorci. Ipak, kako je vreme proticalo, a igrači na perimetru, tj. bekovi postajali sve brži i snažniji, tako se i kreacija u napadu sve više prebacivala na perimetar i zavisila u najvećoj meri od obučenosti tih spoljnih igrača. Jednostavno, fizičke predispozicije, pre svega sa aspekta eksplozivnosti, postajale su norma za igranje košarke na visokom nivou, a danas su apsolutno primarni faktor selekcije timova.

Uz takav scenario i pravac razvoja igre ka blokadama na lopti i tranziciji, a gde je porast atletskih sposobnosti takođe vodio i u podizanje kvaliteta unutrašnje odbrane, timovima je postajalo sve teže da postiču veliki broj poena na datoj utakmici s niskog posta, iz direktne igre leđima. Kvalitetnije timske odbrane na postu su sve veći pritisak stavljale na distribuciju lopte „dole“, sve su se više počeli primenjivati kompleksni „trapovi“ koji neretko rezultuju izgubljenom loptom iz dodavanja ili greške u koracima... A opet - morali su se

napadački pronaći neki drugi načini da se dođe do poena iz reketa, do lakih šuteva ispod koša, do uspešne saradnje i konekcije igrača na perimetru i centara, ili pak dvojice centara međusobno... I upravo ovde dolazimo do materije kojom ćemo se danas baviti, igrom visokih igrača bez lopte u blizini koša, sa posebnim osvrtom na Dunker Spot. Ova igra je po svom tipu dosta jednostavna, s obzirom na to da se nadovezuje na već ostvarenu prednost, kretanja u ovoj igri su kratka i efektivna, a realizacija je brza i vrlo verovatno uspešna - te odatle verovatno i asocijacija na zakucavanje i samo ime Dunker Spot. Međutim, koliko god nam se jednostavnom činila - igra na Dunkeru ima svoja jasno uspostavljena pravila i principe, i polazi od nekih vrlo precizno definisanih namera i težnji svake ekipe ili pojedinca, u sklopu grupne ili pak individualne taktike.

Definicija i važnost Dunker Spota

Pozicija na terenu o kojoj danas imamo priliku da pričamo, dakle pominjani Dunker Spot (u daljem tekstu samo Dunker), nalazi se otprilike na spoju reketa i čeonke linije. Kao i sve ostale pozicije opisane na dijagramu 1, ni Dunker nema neke jasno definisane granice, već služi da bi se određeni tipovi igre i realizacije povezali s mestom na terenu.

Važno je napomenuti da, iako se nalaze vrlo blizu jedna drugoj, Dunker pozicija i kratki korner su ipak dva različita mesta na terenu (Dunker je nešto bliži reketu), a razlika među njima nije samo prostorna već i koncepcijska - dok je kratki korner mesto koje otvara mogućnosti za više kreacije i/ili izolacije (imajmo na umu, recimo, Faceup igru 1:1 visokih igrača, recimo u vreme Tima Danka-na), ipak je Dunker pozicija koja podrazumeva više realizaciju nego kreaciju.

Već je bilo reči o enormnom porastu fizičkih kvaliteta bekova u prethodnih deceniju ili dve (što je adekvatno praćeno i kod unutrašnjih igrača, u smislu njihove brzine i/ili skočnosti, tj. vertikalnosti). Moderan napadački bek mora da bude u stanju da sebi izbori poziciju ili za otvoren šut (što je verovatno jedna od najvećih kreacija u košarci), ili da prodorom ode do kraja i završi polaganjem. Upravo ova sposobnost penetracije je nešto na čemu se zasnivaju principi igre bez lopte visokih igrača blizu koša. Dakle, koliko god bekovi da imaju sposobnost prodora, toliko centri moraju da imaju - praćenje prodora. Cela pretpostavka leži u činjenici da bek probija ka košu, izaziva pomoć visokog igrača odbrane, te se lopta na ovaj ili onaj način dodaje na napadačkog centra blizu koša s kog je pomognuto na prodor. Kako bi se maksimizirali svi potencijali tog našeg visokog napadača u blizini koša, mi ga pozicioniramo na tu Dunker poziciju i na taj način mu olakšavamo realizaciju (dijagram 2).

DIJAGRAM 01

S obzirom na to da je ovo mesto na terenu (i način realizacije) kome već prethodi po odbranu opasna akcija prodora, onda se nameće zaključak da za igru na Dunkeru po mogućstvu treba da upotrebljavamo snažne i skočne igrače, koji neretko ovde igraju na lob dodavanja za zakucavanje (Alley-oop). Međutim, ni ovde, kao i ni za šta drugo u svom trenerskom radu, ne smemo da budemo isključivi – čak i visoki igrači s nešto slabijim atletskim potencijalom mogu biti izuzetno korisni u ovoj poziciji dok god su u stanju da ili sami nađu, ili kroz obuku (a uz našu pomoć) steknu određene veštine za ovaj tip igre. Recimo, s jedne strane spektra možemo da imamo igrača koji je neverovatno eksplozivan, koji igra na obruču i u stanju je da sva dodavanja beka iz prodora kazni zakucavanjem, imajući loptu u rukama sveukupno manje od dve sekunde, a s druge strane možemo imati nešto slabije pokretljivog centra koji ima odličan osećaj za prostor, ne zavlaci se niti preblizu, niti ostaje predaleko od koša na tim prodorima, i pritom ima osećaj za Floater/Hook šuteve nakon dodavanja beka. Poenta je – ne otpisujemo za igru na Dunkeru bilo kakvog centra (ili pak beka) bez obzira na njegove specifikume ili fizičke sposobnosti – Dunker termin je samo metafora koja je proizašla iz toga što se dosta tih šuteva završava zakucavanjem. U stvarnosti, apsolutno svaki igrač u timu može biti produktivan s tog mesta na terenu, naravno, ukoliko je u stanju da sebi pripremi najpre poziciju u igri bez lopte, potom prijem i na kraju i sâm šut.

● Akcije koje prethode direktnoj igri na Dunkeru

Već je bilo reći o tome kako je zapravo ovaj tip igre sekundarna prednost, dok se primarna ostvaruje nekakvom drugom sekvencom koja zapravo prethodi igri bez lopte blizu koša. Te akcije se mogu podeliti u pet osnovnih kategorija: **1)** igra iz prodora i praćenje prodora, **2)** relokacije tokom Postupa drugog napadača, **3)** Short Roll situacije drugog napadača, **4)** igra visokog bez lopte u sredini reketa (Lane, **dijagram 1** – tehnički nije Dunker Spot, ali su principi manje-više slični, o čemu će biti reči kasnije), i kao poslednje – **5)** igra s Dunkera za skok u napadu.

● Praćenje prodora

Dobar individualac na spoljnoj poziciji mora biti praćen podjednako dobrim pojedincem u dubini. Kreacija na perimetru treba da omogućiti realizaciju unutra.

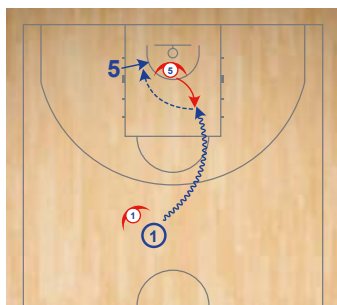
Uzmimo kao najočigledniji primer ovakve igre bez lopte našeg visokog igrača na Dunkeru koja dolazi nakon nekih izolacija na vrhu. Napad dolazi do pika O1-O4 na vrhu (**dijagram 3**), a koji je u datom obliku, po svemu sudeći, alternativni pik koji služi da bi se očuvao kontinuitet napada nakon prethodno neostvarene prednosti. Taj pik se u odbrani preuzima između X1 i X4. Ovde je važno napomenuti da naš O5 zauzima Dunker poziciju u liniji sa svo-

jim bekom s loptom i pritom je okrenut leđima ka čeonj liniji, tj. licem ka igri. O1 kreira prednost nakon izolacije sa X4 i probija ka košu, te tako tera X5 da parira na taj njegov prodor i proba da blokira polaganje (**dijagram 4**). Primećujemo da naš O5 tokom prodora beka sve više menja svoj položaj tako što se unutrašnjim ramenom (ovde svojim desnim) zakreće ka sredini i licem ka košu. U većini slučajeva će ta dodavanja od O1 ka O4 ići o pod, ili barem ispod ruke X5 kojom pokušava da blokira šut. Od ogromne je važnosti da bek s loptom zadrži svoju agresivnost i momentum pri prodoru ka košu – svako njegovo usporavanje daje visokom X5 priliku da ostane na podu i ne skoči na pariranje, čime gubimo prednost na Dunkeru. Dakle, govor tela našeg beka tokom prodora mora da signalizira snažnu realizaciju iz prodora i tek u poslednjem trenutku on menja svoju odluku i dodaje do svog centra na Dunkeru. Što se tiče rada nogu našeg O5, po mogućstvu on u sve te (prethodno pripremljene) prijeme ulazi u dva kontakta (u prikazanoj situaciji u ritmu leva-desna, podrazumevajući da je desnoruk), što mu daje najveće šanse za eksplozivan skok i snažnu realizaciju.

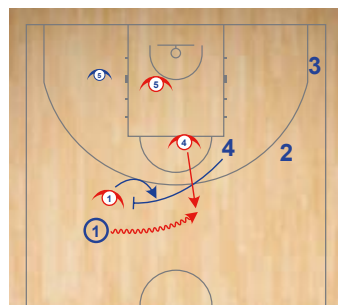
S druge strane, naš O5, koji igra na Dunkeru, mora da, pored toga što će u vidnom polju imati loptu, dakle on takođe mora da makar i perifernim vidom registruje da ka njemu dolazi rotacija sa strane pomoći, odnosno bek koji ide da „zatvori leđa“ svom centru (ovde X1, **dijagram 5**). Zadatak našeg O5 je da odbrambenom beku ne dozvoli da se ubaci u prostor između njega i lopte i da unutrašnjom rukom i ramenom bližim lopti zagradi to polje. Naravno, po svim principima vezivanja odbrane na perimetru, naš O4 mora da vidi odvajanje svog X1 ka dubini i da ide kretnjom od njega tako mu otežavajući eventualno vraćanje i Closeout.

Evidentno je da naš O5, koji igra na Dunkeru, mora sve vreme da bude aktivan i da čita igru. On, između ostalog, treba da je u stanju i da prepozna liniju prodora svog beka i da shodno tome koriguje svoju poziciju za prijem. U svim prethodno opisanim situacijama (**dijagrami 3, 4 i 5**), linija prodora našeg beka je bila otprilike između Naila i lakta, što dalje diktira način dodavanja o kom smo govorili – uglavnom o pod ili ispod ruke. Međutim, vrlo često će se u igri desiti da ti prodori zapravo idu vertikalno ka samom košu (uglavnom kao „pobeda“ protiv prilazaka, ređe iz izolacija) i tu igrač na Dunkeru mora da radi izvesnu korekciju. Zbog oštrijeg ugla i dužine dodavanja od beka ka centru, odnosno manjeg rastojanja nakon pariranja između X5 i O5 – tendencija je da bek u ovom slučaju igra lob pasom na obruč preko ili pored ruku X5, a naš visoki ide da uhvati loptu i zakuca je u koš. Ovime zapravo dobijamo te toliko željene Alley-oop situacije, sa svim svojim benefitima, a ponajpre psihološkim.

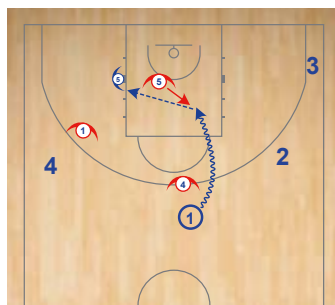
Poenta je - ne otpisujemo za igru na Dunkeru bilo kakvog centra (ili pak beka) bez obzira na njegove specifikume ili fizičke sposobnosti - Dunker termin je samo metafora koja je proizašla iz toga što se dosta tih šuteva završava zakucavanjem. U stvarnosti, apsolutno svaki igrač u timu može biti produktivan s tog mesta na terenu, naravno, ukoliko je u stanju da sebi pripremi najpre poziciju u igri bez lopte, potom prijem i na kraju i sâm šut.

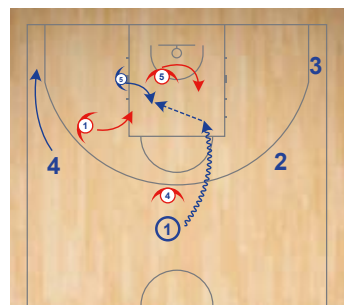
DIJAGRAM 02

DIJAGRAM 03

DIJAGRAM 04

DIJAGRAM 05

Dunker mora da drži ruke ispružene u predelu svog torza, nešto ispod grudi a malo iznad stomaka, s polusavijenim laktovima i oba dlana okrenuta ka lopti. Zašto upravo ovaj položaj ruku – jer upravo odavde, iz te zlatne sredine, ni prenisko ni previsoko – Dunker ima opciju da koriguje svoj prijem lopte za slučaj da to dodavanje beka i nije baš najidealnije (a u uslovima igre, vrlo su retka dodavanja u blizini koša koja su perfektna – naš visoki mora da bude u stanju da uhvati svaku loptu, a ne samo onu idealnu)

U nastavku predimo na određene situacije koje uključuju prodore s krila i način na koji takvi prodori utiču na igru na Dunkeru. Ovdje je važno napomenuti da, za razliku od prodora s vrha, koji u izvesnom broju slučajeva mogu doći iz izolacija, kod prodora s krila ta se prednost uglavnom ostvaruje „pobedom“ protiv Closeouta. To zapravo diktira da naš Dunker od samog početka akcije, i pre prijema beka na perimetru, mora da bude aktivan i pripravan za svaku akciju driblera. Recimo da napad dolazi do pika O1-O5 na vrhu (**dijagram 7**), a gde je X3 na strani pomoći kao najdalji od lopte (Low Man) zadužen za Tag, odnosno pokrivanje dubokog rola našeg O5. Lopta se od O1 iz pika distribuira na O3, koji prati nivo lopte iza pika, odnosno radi Shake kretnju. X3 kasni u prilasku na svog O3 s loptom i imamo probijanje prve linije na perimetru (**dijagram 8**). Prvo što naš Dunker mora da uradi kako bi sebi pripremio poziciju je da najpre vrlo agresivno rola ka košu nakon bloka koji je postavio, a da se potom i brzo i snažno zaustavi kako ne bi otišao preduboko ka čeonj liniji u trenutku kad O3 prima loptu. Dalje, u momentu prodora O3, onog trenutka kad lopta na prvom driblingu dodirne parket – O5 mora da drži ruke ispružene u predelu svog torza, nešto ispod grudi a malo iznad stomaka, s polusavijenim laktovima i oba dlana okrenuta ka lopti. Zašto upravo ovaj položaj ruku – jer upravo odavde, iz te zlatne sredine, ni prenisko ni previsoko – Dunker ima opciju da koriguje svoj prijem lopte za slučaj da to dodavanje beka i nije baš najidealnije (a u uslovima igre, vrlo su retka dodavanja u blizini koša koja su perfektna – naš visoki mora da bude u stanju da uhvati svaku loptu, a ne samo onu idealnu). Takođe, ovaj položaj ruku pre prijema dozvoljava ispravan zamah rukama s loptom ka gore, te se i tu dobija na agresivnosti i eksplozivnosti, poštujući principe biomehanike i specifične tehnike šuteva pod košem. Što se tiče Fotworka, tokom prodora svog O3 naš visoki ide sitnim koracima ka košu i u hodu koriguje svoj tempo prema tome koliko brzo i duboko bek prodire, odnosno zavisno od toga koliko se njegov X5 „odvaja“ na pariranju.

Vrlo će se često desiti situacija da odbrana u toj situaciji prodora s krila u sredinu radi svojevrstu kratku X rotaciju, gde spoljni igrač koji je probijen ide na Dunkera (**dijagram 9**). Ono što je od ogromne važnosti u ovoj igri je da naš visoki ne sme da dozvoli ni na koji način da bude uguran od strane X3 duboko pod tablu, jer u tom slučaju mora da koriguje svoju poziciju ka sredini reketa, vrlo verovatno driblingom unazad, što oduzima vreme i zapravo vrlo često omogućava odbr. X3 da se vrati u igru i blokira šut. Dakle, zadatak za O5 je da se nakon prijema vrlo agresivno zaustavi i „na leđa primi“ X3, koji rotira na njega, te što pre položi/zakuca loptu u koš.

Takođe, visoki igrač koga koristimo na Dunkeru mo-

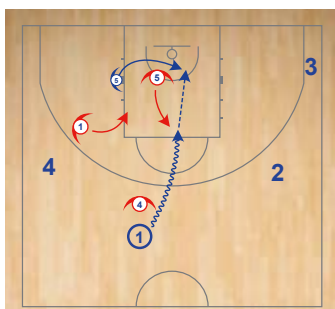
ra da bude u stanju da čita i rastojanje svog X5 i od sebe i od lopte, odnosno kako će X5 ići u kontrolu reketa na tom prodoru sa krila. Ako uzmemo za primer situaciju gde do penetracije s krila dolazi na čeonu liniju, a ne u sredinu (**dijagram 10**), onda X5 ima opciju da se u ukupno tri koraka (redom: leva ka prodoru – desna povlačenje unazad – leva u korak ka lopti u trenutku pasa) otvori u sredinu, jer njegov X5 zapravo ide ka Dunker Spotu da zaustavi prodor. O5 mora da se odvoji od linije svog X5 i ka sredini taman dovoljno da ne uđe u polje pomoći igrača odbrane na supr. strani (X1/X4). Što se tiče načina realizacije nakon prijema, visoki igrači u ovoj situaciji koriste uglavnom Floater/Hook šuteve.

Na kraju, zauzimanje ispravne pozicije na Dunker Spotu omogućava našem O5 da ne bude efektivan isključivo kao realizator – uzmimo za primer ponovo situaciju prodora s krila na čeonu (**dijagram 11**). Odbrana, recimo, u ovom slučaju želi da uradi (sistemska ili pak iznuđeno) već opisanu kratku X rotaciju, ali X5 kasni da zauzme svoju poziciju nakon početne odbrane pika na vrhu. Naš O5, koji je rola, to čita, i ne dozvoljava svom X5 da se postavi na liniju prodora, tako omogućavajući svom O3 s loptom neometan put do koša i otvoreno polaganje. I u ovom slučaju do izražaja dolaze obučenost i anticipacija našeg O5 stečena treningom. Sa aspekta tehnike – O5 u ovom „građenju“ X5 (da ne izađe na prodor) mora da zauzme nizak i čvrst stav, uglavnom da „na leđima“ nosi protivnika, i da nikako ne dozvoli da i sâm bude uguran u liniju prodora. Ruke napadača treba da budu na kukovima X5, koji mu je na leđima, kako bi – ako ga već ne vidi – osetio da li ovaj pokušava da ga obide i izađe ispred.

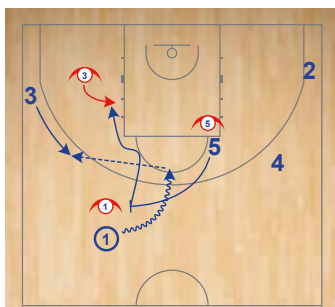
● Relokacije na niskom postu

Kako je već rečeno, igra na Dunker Spotu ne mora nužno da zavisi od početne prednosti ostvarene na perimetru. Vrhunski timovi i isto tako vrhunski pojedinci su u stanju da uspešno kreiraju sa ove pozicije čak i kad je njihov saigrač s loptom na drugom „bloku“, odnosno na niskom postu.

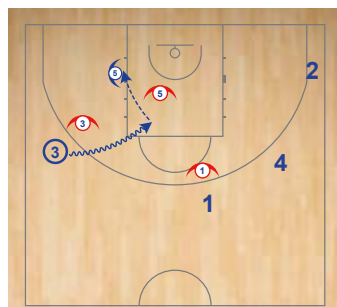
Pretpostavimo da napad ima izraženu prednost na četvorci, koji je, recimo, fizički snažniji i viši od svoga direktnog čuvara X4. Težnja je da se ta prednost materijalizuje pod košem, u igri 1:1 leđima. Napad dolazi sa O4 do pika na vrhu gde je najpre O1 na lopti (**dijagram 12**), i O4 iz tog prvog pika radi Pop-out i dalji prenos (Swing – crvenom bojom) na krilo do svog O2. Nakon što je prosledio loptu do beka na krilu, O4 sprinta ka njemu kao da će da postavi naredni pik na strani, međutim, u poslednjem trenutku radi Slip i ulazi ka košu (naznačeno plavom bojom). Naravno, ako je ostvarena osetna prednost iz tog Slipa, O4 prima loptu i ima

DIJAGRAM 06

DIJAGRAM 07

DIJAGRAM 08

DIJAGRAM 09

DIJAGRAM 10

mogućnosti za kreaciju pod košem. Međutim, ako je Slip pre pika iole uspešno odbranjen, O4 se zaustavlja na Low Postu i tu traži loptu. Konceptijski – vraćamo se na primarnu težnju da se lopta spusti dole na fizički dominantnog unutrašnjeg igrača, a kretanja iz Slipa to vrlo uspešno i omogućava, jer se na taj način eliminišu sve akcije odbrane koje bi eventualno imali na spuštanju lopte (Feed) u nekoj drugoj situaciji – razni Bumpovi na blokadama, preuzimanja i pretpreuzimanja (Pre-switch), određena „smanjivanja“ Mismatcha (gde bi to po odbranu ovde bilo najbolje da uradi X5 ispod koša, ali mu je zbog brze kretanje i iznenadnog pozicioniranja O4 to teško da uradi)...

Dalje u nastavku akcije, O4 sa loptom (**dijagram 13**) driblingom napada najpre sredinu, a potom i čeonu liniju (gde će po svoj prilici biti usmeren od svog X4). Upravo u tom trenutku dolazi do kreacije bez lopte našeg drugog visokog koji se nalazi na Dunkeru. On ima dve mogućnosti i obe zavise od njegovog direktnog X5, koji se odvaja ka lopti: ako se X5 pomeri ka lopti kasno i skoči da blokira šut kad je naš O4 već uhvatio loptu i započeo akciju šuta – onda se Dunker O5 ne pomera, već samo sa svoje pređašnje pozicije ukorači ka lopti i ide da primi pas od O4 i potom (verovatno) zakuca loptu. Međutim, ako Dunker prepoznaje čitavu pripremu svog X5 i čita njegovo pomeranje duboko ka lopti i više ka čeonj liniji, čak i pre nego je O4 uhvatio – onda O5 pomera ka sredini (kako je i prikazano na **dijagram 13**), jer je pretpostavka da je za O4 lakše da mu doda u svojevrsni Gap između dvojice odbrambenih (ili čak pored X5 koji skače). Takođe, ne smemo da zanemarimo činjenicu da je ovaj način odbrane verovatno sistemski postavljen i da uključuje i igrača na strani pomoći, ovde X3, te je za našeg O5 važno da „pobegne“ od njegove „pomoći za pomagača“ (Help-the-Helper princip kao jedan od osnovnih vidova grupne odbrambene taktike).

● Lanac čitanja (Read Chain) nakon preuzimanja

Ako se pak osvrnemo na igru s Dunkera tokom igre 1:1 leđima od strane saigrača na niskom postu, a u kombinaciji sa određenim Mismatchevima dole, onda i tu postoje izvesna pravila i principi koje treba da zadovoljimo kako bismo olakšali ulogu svakom našem igraču na terenu. Preuzimanje je u modernoj košarci izuzetno popularno i efikasno odbrambeno sredstvo, sa svojim vrlo precizno definisanim pravilima i tendencijama, te ga pojednako detaljno i treba tretirati i napadati.

Uzmimo ponovo za primer situaciju gde imamo četvorku obučenu za igru leđima pod košem, i kako njih dvojica – on i petica na Dunkeru – mogu efikasno da sarađuju nakon Feeda u preuzimanju.

Napad dolazi do pika na strani O2/O4, odbrana (si-

stemski ili iznuđeno) preuzima i naša četvorka rola dole sa malim X2 na sebi (**dijagram 14**), zauzimajući poziciju za prijem na niskom postu. Dok O4 ide u dubinu ka „bloku“ za prijem na strani lopte, O5 se „penje“ ka sredini reketu tako ostavljajući svog X5 u igri između dvojice.

Ipak, vrlo je verovatno da će se odbrane odlučivati da brane agresivno spuštanje lopte na Mismatch, u smislu da se X2 postavlja na liniju dodavanja (bilo u klasičnom frontu ili licem ka O4 koji se gradi, kako je prikazano na **dijagramu 15**). Upravo ovde dolazi do ključnog momenta koji je inicijalna kapisla za taj pomenuti „lanac čitanja“ koji želimo da postignemo.

Najpre, napadač sa loptom O2 lob pasom (**dijagram 15**) pronalazi svog O4 (lob pas jer je X2 na liniji dodavanja). Dok lopta tokom tog lob dosavanja putuje, O4 mora da uradi jednu vrlo bitnu stvar – da odgurne X2 ka samoj lopti, tj. ka perimetru (odguruje ga u granicama pravila i da se ne napravi foul). To radimo iz tri razloga – da se oslobodimo pritiska u prijemu lob pasa, da bi se povećao manevarski prostor nakon samog prijema i treće (a verovatno i najbitnije) – da bi se njih dvojica odbrambenih X2 i X5 razdvojili i da ne mogu da prave brzi trap nakon lob pasa, čime bi „zaključali“ našeg O4. I tu sad nastavljamo dalje tu čitavu sekvencu i „lanac čitanja“: O5 vidi da je O4 rasterećen pritiska nakon prijema, što dalje za sobom povlači potpunu pomoć X5 ka lopti, i tada se O5 ubacuje u prostor i otvara se za prijem. Kao poslednja karika u ovom svojevrsnom lancu sledi Hammer blokada na strani pomoći između O3/O1, a koju radimo u trenutku kad O4 napadne čeonu driblingom – ovom blokadom zapravo vezujemo odbr. X1 da ne može da pomaže na našem O5.

DIJAGRAM 11

DIJAGRAM 12

DIJAGRAM 13

DIJAGRAM 14

DIJAGRAM 15

Prema istom ovom principu, samo sada u situaciji usmeravanja ka sredini od strane X2 (**dijagram 16**), O5 se otvara ka sredini (u određenim situacijama, ako oseti da je prednost na drugoj strani, može da se otvori i dublje ka inicijalnom Dunkeru), ali je i ovde ključno da pomeranjem O3 i O1 na perimetru i otvaranjem linija dodavanja želimo da vežemo pre svega X1 da igra između dvojice i da ne može da pomaže duboko na O5.

● Short Roll situacije i saradnja s Dunkerom

Čak i u ekipama koje imaju vrhunskoga šutera na četvorci dogodiće se utakmice gde nećemo moći da, iz raznih razloga, materijalizujemo taj šuterski kvalitet na koji računamo iz Pick n'Pop akcija – nastupio je loš šuterski dan, odbrane se dobro adaptiraju, ritam utakmice je takav da nam trenutno odgovaraju druge stvari i sl... Čak i u tim situacijama moramo da nađemo načina kako da budemo produktivni sa tom četvorkom i da uspešno ostvarimo prednost na ovaj ili onaj način.

Jedna od opcija kako to možemo da uradimo, a u kontekstu naše današnje teme igre na Dunkeru, jeste da tu četvorku koristimo kao klasičnog Roll igrača koji se iz pikova otvara u dubinu.

Napad ima loptu na vrhu i bez neke previše kompleksne pripreme, uz prostu Ram blokadu O5 za O4, dolazi se do pika na vrhu između O1 i O4 (**dijagram 17**). Primećujemo da se kreće iz inicijalnog rasporeda 1-1-3, a upravo ovo pozicioniranje šutera u kornerima ostavlja više prostora kasnije za kreaciju obojice naših visokih.

O4 postavlja blokadu za O1 i ne zadržavajući se predugo u njoj otvara se izuzetno agresivno za prijem otpirlike na Nailu. Ovde je vrlo važno napomenuti da se naš O5 iz vertikalne Ram blokade, koju je postavio za O4 u pripremi pika – dakle, O5 se iz te blokade otvara nešto više ka kratkom korneru. Mi ovde želimo tu širinu jer mu to kasnije ostavlja prostor da se zaleti i uz ispravan momentum uđe u svaku akciju s Dunkera na toj strani. Paralelno s tim širenjem petice, imamo i trojku koja se „penje“ po perimetru i vuče svog čoveka X3 iz bilo kakve kasnije rotacije ka dubini (**dijagram 18**).

Nakon što je iz agresivnog otvaranja primio loptu u punom sprintu (**dijagram 19**), naš O4 spušta loptu u dribling i napada koš, čime provokira reakciju X5, koji ide da ga zaustavi, i tu dolazi do prave Dunker igre našeg O5; on se takođe u punoj brzini kreće ka košu, sinhronizovano s prvim driblingom O4, koji mu dodaje loptu, te dolazimo do lake realizacije pod košem. I sada je ovde potrebno da se vratimo na sam početak akcije, odnosno na pripremu blokade Ramom O5 za O4 (**dijagram 17**). Zašto upravo Ram blokada kao jedan od načina pripreme za Dunkera? Upravo zato jer odbr. X5 pri ovakvoj blokadi nema apsolutno nikakve odgovornosti osim da

se eventualno odvoji od svog O5 i napravi mesta za prolazak svom X4. X5 se usled tih relativno lakih kretanja u odbrani oseća komforno, a i njegov čovek O5 kasnije postaje na neki način pasivan odlaskom u kratki korner. Sav taj komfor prosto priziva X5 u odbrani da agresivno izađe ili čak i skoči na prodor od strane O4 iz Roll a, a jasno je da je ta prethodna lagodnost u odbrani zapravo samo privid koji služi da bi se X5 doveo u po njega nepovoljnu poziciju pri kontroli reketa.

Pored prethodno opisane situacije koja zapravo konceptski nije klasičan Short Roll, već pre svega Roll s prijemom daleko od koša – mi možemo efikasno da eksploatišemo Dunker poziciju čak i na konvencionalnom Short Rollu.

Napad se postavlja u Floppy sekvencu (**dijagram 20**) i oba spoljna igrača otvaraju prijem na krilima. O1 najpre dodaje na stranu suprotno od petice i dobija povratnu loptu nazad od O3 (**dijagram 21**). Za vreme dok su njih dvojica razmenjivali dodavanje, O5 ide na vrh da na svojoj inicijalnoj strani postavi pik. Naš visoki čita agresivnost svog X5 već u dolasku na pik (a to čitanje mu je još i lakše jer blokada dolazi iz dubine po dugačkoj putanji), prepoznaje iskakanje od X5 i ide u kratki rol na Nail ili nešto ka suprotnom laktu.

O1 se protiv Hedgea bori po širini i ne daleko od iskakanja, te dodaje do O5, najverovatnije kratkim lob pasom. To dalje prouzrokuje da X4 mora iz dubine da rotira po vertikali na O5 sa loptom, što mu otvara leđa te još jednim lob pasom na obruč (**dijagram 22**). O5 i O4 ostvaruju saradnju visoki-visoki. I u ovom slučaju nedostatak vezanih defanzivnih zadataka pre same kretne kontrole reketa za X4 ga na izvestan način može opustiti i naterati da bez puno razmišljanja ode u pariranje ka O5 – što je upravo situacija u koju želimo da dovedemo našeg Dunkera i omogućimo mu lake poene na obruču.

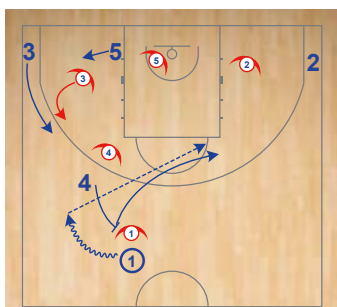
Iz svega izloženog danas evidentno je da je Dunker Spot, tj. načini igre i kreacije koji odatle mogu da slede, vrlo atraktivna pozicija na terenu, a da se traže igrači koji imaju kvalitet da odavde budu produktivni. S obzirom na to da smo u poslednjih nekoliko sezona svedoci svojevrsnom „uprošćavanju“ igre, gde je sve više prisutno nekih minijatura i ranih izolacija ili pikova, jasno je da svaka, pa i najmanja prednost koju bi bili u stanju da u napadu ostvarimo može zapravo da bude od ogromne koristi. Igra visokih igrača u blizini koša, s loptom ili bez nje, od samih početaka košarke je vrlo bitan segment napada, ali se s porastom kvaliteta na perimetru i prednostima koje se tamo ostvaruju takva igra na, recimo, Dunkeru sve više i više ekspanzira, a vrlo verovatno da će u budućnosti još više dobijati na značaju, ali i na kreaciji. ●

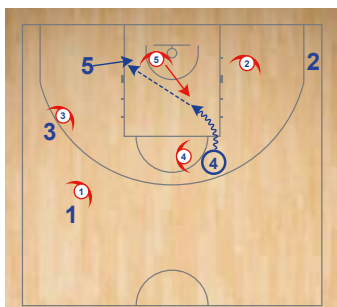
DIJAGRAM 16

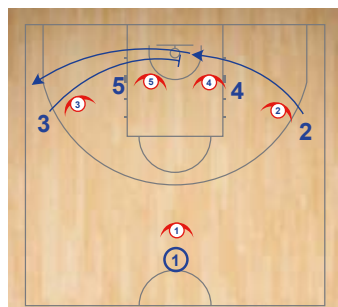
DIJAGRAM 17

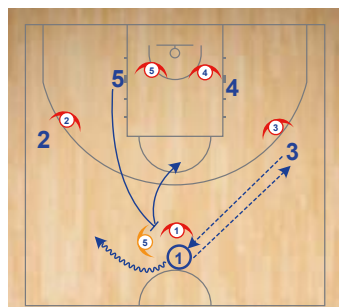
DIJAGRAM 18

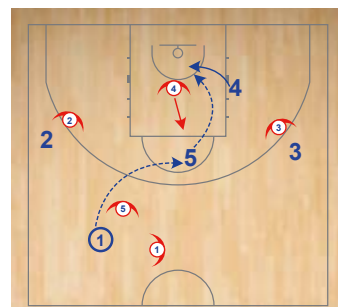
DIJAGRAM 19

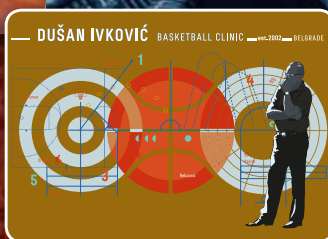
DIJAGRAM 20

DIJAGRAM 21

DIJAGRAM 22

Pozivamo na 25. jubilarnu Beogradsku košarkašku kliniku „Dušan Ivković“, značajno izdanje jednog od najprestižnijih evropskih trenerskih događaja.

Već četvrt veka, Udruženje košarkaških trenera Srbije okuplja vodeće umove igre kako bi podelili znanje, filozofiju i duboku strast prema košarci na najvišem nivou.

Ovo posebno jubilarno izdanje predvodi **Ettore Messina**, jedan od najuspešnijih i najuticajnijih trenera u međunarodnoj istoriji košarke, čiji je rad u Evroligi i NBA ostavio trajan uticaj na igru.

Pridružili su mu se **Željko Obradović**, najodlikovaniji trener u evropskoj istoriji košarke, poznat po svom neuporedivom uspehu i liderstvu, i **Igor Kokoškov**, trener NBA i Evrolige, koji je vodio Sloveniju do Evrobasketa i jedan od najcenjenijih međunarodnih trenera, poznat po svom inovativnom pristupu i globalnom iskustvu.

Pridružite nam se u Beogradu 27. i 28. juna u proslavi 25 godina izvrsnosti u obrazovanju trenera, inovacijama i trajnom nasleđu srpske košarke.

